

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 18.

LAUANTAINA TOUKOKUUN 2 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja sitelien muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40, 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).
Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin 8,45 ja Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

* autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

SODAN 1939 — 40 KUNNIAMERKKEJÄ.

Koska osoitteiden muutosten tai muun syyn takia vielä löytyy Sodan 1939—40 K. merk. toimistossa kunniamerkkejä, joita tsto ei ole voinut toimittaa asianomaisille, on tsto pyytänyt meitä kehoittamaan niitä henkilöitä, jotka tietävät ansioistaan viime sodassa heille myönnetyn VR:n tai VM:n ja jotka eivät vielä ole saaneet merkkiänsä tahi omistuskirjaansa, ensi tilassa ilmoittamaan siitä paikallispuhelimelle.

Ilmoituksessa on mainittava kaikki nimet, sot. arvo, syntymäaika, joukko-osasto ja kotipaikka sekä kaikki tiedot ajalta 1939—40. Jos kyseessä on haavoittunut, niin on ilmoitettava myös haavoittumispaikka ja aika, sekä onko kysymys k. merkistä, omistuskirjasta tahi molemmista. Vastaanottajan nykyinen osoite on mainittava selvästi.

Isänmaan puolesta kaatunut.

Sankarikuoleman tulilinjoiilla itärintamalla on saanut kenraalimajuri K. I. Viljanen. Kaikkiialla Etelä-Hämeessä, jossa kenraalimajuri Viljanen toimi useat vuodet Suojeluskunnan Piiripäällikkönä, tunnetaan syvää surua, kun on menetetty todellinen suomalainen sotilas, joita olisi vielä voitu paljon odottaa.

Itä-Karjalan taisteluissa on sankarikuoleman saanut 13. 4. 42. kersantti Väinö Pihkola Sauvalasta. Kersantti Pihkola oli syntynyt Asikkalassa 5. 11. 1908 ja toimi ennen sotaa Sauvalan Kartanon maanviljelystyömiehenä. Hänen vaimonsa kuoli viime kesänä ja jäi häneltä nyt täysi orvoiksi kolme lasta, jotka vanhan äidin keralla lähinnä jäivät suremaan. Vainaja kätetään haudan lepoon Asikkalan sankarihautaan.

Tytöille ja pojillekin talkootyötä.

Kun seuraa halkotalkoomiesten työmaata, pistää silmään se valtava oksien ja käpyjen määrä, joka tulee jäämään metsään. Niille, joilla valta on, tekee mieli ehdottaa, että myöskin lapsille, tytöille ja pojille, järjestettäisi näiden jätteen keruussa talkoot. Käpyjähän kannattaa kerätä puun siementenkin saartia

varten, mutta se on kai mutkikkaampi juttu. Mutta oksat ja kävyt olisivat juuri kesällä sopivaa polttoainesta helleissa ja kaikki se puu, minkä kesällä säästämme, on talven aikana käytettävissä.

Oksien ja risujen keruu hakkuupaikojen tienvierelle, ei olisi raskasta tehtävää. Ja kun ne siinä saataisi kauniisiin pinoihin, niin pianhan niitä kesän aikana hevosella kylään kuljetettaisi. Käpyjä taas voitaisi järjestää työmaiden läheisyyteen aurinkoisille paikoille varastoja, jonne tytöt ja pojat niitä pusseillaan ja koreillaan kantaisivat. Jos näistä „pinoista” ja „käpymetreistä” saisi pienen maksun — asiantuntijat voisivat sen suuruuden suunnitella — niin luulisihan kylämme nuoren väen innostuvan, kuten miesväkemme nyt on innostunut halkojen tekoon.

Olen usein kuullut valitettavan, ettei kylämme nuori polvi nykyään innostu edes ansaitsemistarkoituksessa. Mutta siihen on voinut tulla muutos. Kun lapsetkin saavat selväksi, että ensi talvena on jokainen halko säästellen pidettävä, niin eivätköhän he hyvinkin olisi innostuneita asiaan.

Jos tällaisia oksia ja risuja sekä käpyjä näin keväällä kerättäisi, eiköhän ne siinä heinä- ja elokuussa olisi parhaiksi kuivia hellojen polttoaineeksi.

Ehkä yhtiön johto yrittäisi järjestellä tällaistakin keräystä ja suostuisi parhaille kerääjille antamaan ylimääräisenä palkintona vaikka — obligatio!

Ohi kulkenut.

KIITOS.

Parhaimmat kiitoksemme Tervakosken Lotta Svärd paikallisosastolle saamastamme lahjasta.

Signe ja Toivo Ventola.

TÄIDEN HÄVITTÄMINEN.

Kevätsiivousten yhteydessä ja vaihtaessamme talvisen vaatetuksen keveämpiin pukimiin on syytä kiinnittää mitä suurinta huomiota ruumiilliseen puhtauteen, jotta se erinomainen terveydentila, jota koko sota-ajan olemme saaneet nauttia, yhä jatkuisi. Puhtauden vaalimisessa on erittäin tärkeänä tehtävänä täiden hävittäminen. Rintamaelämässä täit pääsevät lisääntymään eikä niiden kulkeutumisista kotiseudulle voida kokonaan välttää.

Päättäi häviää helposti esimerkiksi 70 %:sella alkoholilla, mutta vaateitä on paljon kiusallisempi ja tautien levittäjänä vaarallisempi. Sopivin käsittelypaikka sille on sauna.

Puhdistettava riisuutuu mieluummin karboli- tai lysoliliuokseen kastetun lakanan päällä, johon saastutetut vaatteet kääritään.

Saunassa on otettava niin kuuma löyly kuin asianomainen sietää ja siellä on peseydyttävä hyvin.

Kylvyn jälkeen on pukeuduttava jalkineita ja päähineitä myöten kokonaan puhtaisiin vaatteisiin.

Ellei näin voida tehdä, on vaatteiden puhdistus järjestettävä samanaikaisesti kylpemisen kanssa. Sitä varten tarvitaan kuitenkin suurempi kuumuus kuin kylpemiseen. Jotta lämpö saataisiin tunkeutumaan vaatteiden sisään, täytyy niitä pitää vähintään 1 tunti 60 asteen lämmössä. Paras tulos saavutetaan kuivan lämmön avulla.

Puhdistautuvan olisi lämpimässä riisuutuspaikassa odotettava siksi, kun vaatteet on puhdistettu, ja tällä välin hän voi 5 %:sella karboli- tai 2 %:sella lysoliliuksella pestä jalkineet ja turkikset, jotka huonosti sietävät näin suurta kuumuutta.

Puhdistettu tavara viedään erilliseen puhtaaseen pukeutumishuoneeseen.

Jos saunan jälkeen on käytävissä puhtaat vaatteet, voidaan alusvaatteet, villapaidat, sukat y. m. kerätä karboli- tai lysoliliuksella kastettuihin säkkeihin ja toimittaa pesuun, missä ne kunnollisesti keitetään. Villavaatteet, jotka eivät siedä keittämistä, on puhdistettava kuumentamalla.

Tarpeettomat likaiset tavarat, vuodeoljet y. m. olisi poltettava ja pahimpiin pesäpaikkoihin, kuten lattianrakoihin ja sänkyihin, olisi valettava karboli- tai lysoliliuosta.

SEK

Maamiehen osalta on tämän kevään tuotantotaistelu sisunnäyte, niin suuret ovat nyt vaikeudet, jotka on voitettava.

1. Naisten, vanhusten ja lasten täytyy monessa talossa tehdä töitä, joihin he eivät ole tottuneet. Apua voidaan ehkä saada naapurista, viljelys- tai työvoimapäälliköiltä.

2. Vain osa pelloista ehdittiin viime syksynä kyntää. Kevätmuokkauksella täytyy siis nyt saada kylvökuntoon sekä kynnetyt että kyntämättömät. Nyt tyydyttään matalaan kevätmuokkaukseen, pääasiassa äkeellä ja jyrällä.

3. Syytä on tänäkin keväänä pelätä kuivuutta ja sen vuoksi ensi työksi kevelti äestää tai ladata kaikki ne maat, jotka varsinaista kevätmuok-

kausta odottaessaan muuten kuivuvat liikaa. Vain jäykät savimaat kynnetään, muut äestetään, jyrätään ja kylvetään, kaikki työt yhtäjakoisesti sarkasaralta. Peruna- ja juurikasvi- maat sekä rikkaruohon vaivaamat kohdat muokataan perusteellisesti.

4. Joistakin siemenlajeista on puutetta. Maata ei silti saata jättää kylvämättä. Ehkä on saatavissa toista siementä — venettä, ohraa, juhannusruista, herneitä, kuitupellavaa, öljypellavaa, hampua, rehu- tai soke-rijuurikasta, porkkanaa — ehkä voidaan kylvää harvempaan ja samalla lannoittaa runsaammin. Kaikki kylvösiemen on peitettava, sillä se parantaa tulosta

Kevätkylvöistä kansallemme leveämpi leipä

KIITOS.

Sydämellinen kiitos Janakkalan vaapahuollolle saamastamme rahalahjasta.

Napialassa 2. 5. 42.

Vilhelmina Hörkkö
Anna Miettinen
Maria Laurikainen
Irma Kuusisto.

KIITOS.

Lausun parhaimmat kiitokseni Tervakosken Suojeluskunnalle saamastani lahjapaketesta.

Jääkäri Aarne Palmu.

— 50 VUOTTA täyttää ensi tiistaina, t. k. 5 p:nä, rva Selma Jokinen Tervakoskella.

Pussiperunoita.

Olemme aikaisempina vuosina kenties hieman ylimielisesti hymähtäneet niille „kotipuutarhureille”, jotka varhaisesta keväästä lähtien ovat hääränneet pussiperunoittensa kimpussa. Mutta — vesi kielellä olemme myöhemmin kuin salaviikkaa todenneet, miten samainen naapurin emäntä tyytyväisyyttä säteillen jo juhannuksesta lähtien on kaivanut maastansa herkullisia uusia perunoita.

Mitähän, jos tänä vuonna kokeilisimme. Muutamista asioista on nykyään, olosuhteitten pakosta, tullut ikäänkuin kansalaisvelvollisuuksia ja pussi- t. m. varhainen peruna on yksi sellainen. Eivät ne vanhat varastot enää pitkälle riitä, kun siemenperunoistakin on puutetta. Tuumasta toimeen, pussiperunat itämään. Ei tässä enää olekaan aikaa vitkastella, kun naapurin emännänkin perunat ovat jo itämässä.

„Siemeneksi” valitsemme keskiko-koisia, terveitä mukuloita (varhaisia laatuja, jos mahdollisuudet sen sallivat). Lisäksi tarvitsemme joukon n. kilon pus-seja, joita talven kuluessa lienee kertynyt riittämiin. Pussien puutteessa valmistam-me näppärästi paperista „tötteröt”. Li-säksi tarvitsemme matalan laatikon, johon pussit ladotaan, ja tavallista hyvää puu-tarhamultaa, johon on sekoitettu runsaasti turvepehkuu. Hätätilassa kelpaa aivan tavallinen multa ilman turvepehkuu. La-domme pussit siististi laatikkoon vieri-viereen. Panemme multaa pusseihin n. 3—4 sm, senjälkeen perunan silmupää ylöspäin ja jälleen multaa muutaman sm:n ja painamme sen kiinni perunoihin. Jos multa on kuivaa, on parasta kostuttaa se etukäteen. Tarvittaessa kastelemme istutuksen jälkeen perunoitamme ja siir-rämme laatikon tai laatikot sopivaan, kohtalaiseen lämpimään paikkaan. Riittä-västä kastelusta on vastakin huolehditta-va, mutta samalla on pidettävä mielessä, että perunat juurtuvat paremmin ja no-peammin, samoin taimet kehittyvät tana-kammiksi, jollemmme kiusaa niitä liialla kastelulla. Heti kun taimet tulevat nä-kösälle, siirrämme laatikon mahdollisim-man valoisaan ja ilmavaan paikkaan. Vähitellen, kun ilmat lämpenevät, totu-tetaan taimia yhä enemmän ulkoilmaan, esim. siirtämällä laatikot päivisin ulos parvekkeelle tai pihalle. Yöksi ne jo en-nen illan viilentymistä on muistettava siirtää sisään, sillä peruna on varsin hal-lan arka tässä vaiheessaan. Kevään kor-valla ehdimme vielä vallan mainiosti kas-vatella voimakkaat ja hyväjuuriset pussi-perunan taimet.

Kevään joutumisesta riippuen voi-daan varhaisperunan taimet istuttaa avo-maalle joskus jo toukokuun alkupuolella, tänä vuonna todennäköisesti kuun puoli-välin maissa. Kasvupaikaksi valitaan lämmin, suojaisa, etelään viettävä rinne-

maa, jos mahdollista, hiekkamultamaa. Pussiperunat istutetaan joko tasamaahan tai mieluummin varhaisin erä kurkkuharjun tapaisiin harjuihin, niiden eteläsyryään, jossa lämpösuhteet ovat mahdollisimman edulliset. Sanomattakin on selvää, että ennen istuttamista on taimet runsaasti kasteltava ja istuttamisen jälkeä on niit-ä kyllin kauan suojattava yöhailoilta sopivilla peitteillä.

Jollei maa istutuspaikalla ole kyllin voimakasta, voidaan sitä vahvistaa sekoit-tamalla multa esim. Y-lannosta n. 80 gr m²:lle tai maatonutta lantaa n. 5 kg sam-malle alalle. Maa pidetään kuohkeana ja rikkaruohoista vapaana. Multaamisesta huolehditaan tarpeen mukaan. Näin kas-vavat uudet perunamme, että „suhina käy”.

Pankaapa nyt tuulemaan ja kokeilkaa. Pussiperuna ansaitsee kyllä uusia ystäviä ja varhainen sato on kovin tervetullut.

TERVAKOSKEN PIKKUKIRKKO-YHDISTYKSEN

vuosikokous

pidettiin sunnuntaina kirkon kerhosalissa. Puhetta johti työnjohtaja E. Launis ja pöytäkirjaa piti pastori A. Laasio.

Vuosikertomus ja tilit hyväksyttiin ja myönnettiin johtokunnalle tili- ja vas-tuuvapaus.

Vahvistettiin kuluvan vuoden talous-arvio.

Johtokunnan erovuoroiset jäsenet rouva Hilja Mems en ja työnjohtaja J. Sillantie sekä varajäsen hra A. Vallinhei-mo valittiin kaikki uudelleen.

Tilintarkastajiksi valittiin nti Ester Sinivuori ja maanvilj. Lauri Alfthan.

— Kunta ostanut maati-lan. T. k. 27 p:nä toimitettiin Turengis-sa Kylä-Tapailan ja Seppälän yhdysviljelyksessä olevien tilojen huutokauppa, jos-sa tämä yhdystila myytiin sen johdosta, että omistaja, joka oli perheetön mies, kaatui rintamalla. Yhdysviljelyksessä ole-vat tilat osti korkeimmalla tarjouksella Janakkalan kunta, ollen hinta 2 315 500 markkaa.

— Ku o l l u t. T. k. 20 p:nä kuoli Napialassa Manda R a n t a n e n 78 vuo-den ikäisenä.

MUISTAKAA SODAN JOHDOSTA VAIKEUKSIIN JOUTUNEITA! RAHA-LAHJOITUKSIA VOIDAAN TEHDÄ KANSANAVUN TILILLE JOKAISEEN PANKKIIN.

Tulipalovaara käy ajankohtaiseksi.

Kesän ja kuivan ajan lähestyessä käy tulipalovaara ajankohtaiseksi ja huomattavasti suuremmaksi kuin talvella. Lukuisat tulipalot tuhoavat vuosittain maassamme useimpien satojen miljoonien markkojen arvosta sekä valtion että yksityisten erilaista omaisuutta, jonka tuhoutuminen synnyttää tänä aikana vaikeasti täytettviä aukkoja maamme talouselämässä. Jokainen tulipalo on isku puolustusrintamaamme vastaan; et suin-kaan Sinä tahdo huolimattomalla tulenkäsittelyllä vaikeuttaa yhteistä asiaamme? Ei vain oma ja muiden etu, vaan myös-kin velvollisuudentuntosi vaativat Sinua tekemään parhaasi tulipalojen torjumi-seksi. Seuraavien kymmenen käskyn nou-dattaminen on ensimmäinen ehto tämän vaatimuksen täyttämiseksi.

PALONTORJUNNAN KYMME-NEN KÄSKYÄ:

1. Käsittele varoen tulta.
2. Älä käytä rikkiäistä tulisijaa, vaan anna se heti korjata.
3. Älä säilytä ullakolla tavaroita savu-piippujen vieressä, vaan pidä niiden vierustat puhtaana ja vapaina tava-roista.
4. Älä jätä lapsia yksinään huoneeseen, jossa on tuli uunissa, äläkä anna tulitikkuja lasten leikkikaluiksi.
5. Pidä aina vettä rakennuksessa alku-sammutusta varten, sillä sargollinen vettä sammuttaa alussa paremmin kuin moottoriruisku myöhemmin.
6. Sammuta irtipäässyt tuli heti al-kuunsa vedellä, tai tukehduta se peitteellä t. m. s.
7. Ellet saa tulta sammumaan, niin sulje ovet ja ikkunat, sekä hae apua ja ilmoita palokunnalle tulipalosta.
8. Älä koskaan särje ikkunoita pala-vasta rakennuksesta ja siten auta tulen leviämistä.
9. Ilmoita aina palokunnalle, jos näet tai kuulet tulen päässeen irti, sekä riennä auttamaan pelastus- ja sam-mutustyössä.
10. Tiedustele edeltäpäin hyvät veden-ottopaikat, että voit ne neuvoa palokunnalle sen tullessa palopaikalle.

KOTIRINTAMAN
KEVÄTKERÄYS JATKUU.

Maaseudun ullakot ja aitat puhtaiksi lumpuista toukokuun alussa.

Iskuviikolla 12—19 huhtikuuta alkanut kotirintaman kevätkeräys jatkuu edelleen niin kauan kuin eri suojeluskuntapiirit katsovat tarpeelliseksi sitä jatkaa. Tuloksista tähän mennessä saadut tiedot ovat ilahduttavia. Varsinkin asutuskeskuksissa järjestetyt koululaisten väliset erikoiskilpailut ovat tuottaneet runsaasti lumppuja suojeluskuntien varastoihin.

Toukokuun alkupuolella kohdistetaan keräys erikoisesti maaseutuun, koska ilmat nyt vasta lämpenevät ja niin ollen siellä voidaan vaivattomammin tarkastaa ullakot ja aitat y. m. säilytyspaikat. Varmaankin juuri maalaistaloissa on runsastikin lumppuja, joista nyt ei ole hyötyä kenellekään, mutta jotka uudistettuina lämmittävät armeijaa ja kotirintamaa. Toivottavasti maaseudun suojeluskunnat, talkoojohtajat ja keräystalkoolaiset nyt lähipäivinä huipentavat keräyksen loppurynnistyksen todella valtavaksi. — Huomautettakoon, että villakudin-, villakangas- ja puuvillalumpujen ohella kelpaa keräykseen myös silkki-lumppu, kuten silkisukat, -leningit, -kautaliinat, -alusvaatteet y. m. s. Lisäksi on huomattava, että „pienistä puroista paisuu suuri joki” ja siten kaikki pienetkin lumppuerät on nyt saatava talteen.

TÄLLÄ VIIKOLLA

kysyimme lehtemme vakinaiselta sääennustajalta, että onko taikaa siinä vanhan kansan tietoviisaudessa: Markku marjat rooraa? Markun yönä kun oli 4—5 asteen pakkaneen.

„Kyllä se paikkansa on pitänyt”, hän tuumi, „tänä vuonna olivat vielä molemmat yöt, ennen ja jälkeen Markun, kylmiä. Silloin sen pitäisi vaikuttaa ei yksin kesämarjoihin vaan myöskin syysmarjoihin, puolukoihin. Pahaita se vaan näyttää.”

Toivokaamme nyt sentään, että tässä vanhassa säännössä olisi tällä kerralla poikkeus, kun kaikki muukin näinä vuosina on ollut niin poikkeuksellista. Ehkei vielä ollut marjojen silmut kyllin heränneitä pakkasesta kärsimään. Se on sillä tavalla, että ei pidä heti maalata pirua seinälle ja ajatella pahinta, pitää vain elellä toivossa ja odotella parasta. Ehkä hyvinkin syksyllä ahojen laidat hohtavat punaisena puolukoista.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Toisena rukouspäivänä pyhäkoulu klo 9. Jumalanpalvelus klo 15.

Hartaushetki Paistossa tiistaina klo 20.

Raamattutunti keskiviikkona klo 19.

Tyttökerho torstaina klo 19.

— Janakkalan kunnan vuoden 1941 taksoitusluettelo on nähtävänä Turengissa kunnan toimistotalossa huhtik. 29. p:stä alkaen 14 vrk:den ajan arkisin klo 8—11.

Tutkijalautakunta kokoontuu samassa paikassa touk. 15 ja 16 päivänä klo 9, jolloin jokaisella on tilaisuus tehdä muistutuksia, joihin katsoo olevansa oikeutettu.

Muistutukset on asianomaisen itsensä tai laillisesti valtuuttamansa asiamiehen esitettävä asianomaisen kylän esillä ollessa. Kirjalliset muistutukset voidaan lähettää lähettäjän vastuulla myös postin välityksellä ensi toukok. 15 päivään klo 9 mennessä.

— 70 vuotta täytti eilen rouva Miina Tuominen Hallakorvessa.

Lotat!

Kokousta ei ole 5. 5, vaan vasta 12. 5. lottahuoneessa, jolloin kannetaan jäsenmaksut. Vauvanvaatteita valmistetaan.

Puheenjohtaja.

Janakkalassa

maksetaan toukokuun sotakuukausipalkat, asevelvollisten vanhemmille tulevat sotilasa-vustukset sekä sotapalveluksessa olevien vuokrat rahat kunnan toimistotalon yläkerrassa Turengissa asevelvollisten sukunimien mukaisessa aakkosjärjestyksessä seuraavasti:

Torstaina toukokuun 7 p:nä klo 8—11 kirjaimet A—L.

Perjantaina toukokuun 8 p:nä klo 8—11 kirjaimet M—Ö.

sekä Tervakosken Seurahuoneessa torstaina toukokuun 7 p:nä klo 16—17 kaikille Etelä-Janakkalassa asuville. Palkkaa nostettaessa on esitettävä leimausta varten perheenjäsenten uudet yleisostokortit.

Janakkalassa 29 p:nä huhtik. 1942.

Kunnallislautakunta.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

sunnuntaina ja maanantaina klo 19

„REBELLOS”

Fernandel — Rosita Monténégro

sekä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 30 ja UFA-katsaus.

Kielletty lapsilta.

Pääsy: 6.—.

HELSINGIN UUSI TEATTERI
(Johtaja Eino Salmelainen)

esittää

Tervakosken Seurahuoneessa tiistaina toukok. 5 p:nä klo 20.

Amerikkalaista
rakkautta

3-näyt. nykyaikainen komedia.

Kirj. Alessandro Di Stefani.

Esiintyjistä mainittakoon m. m. Anni Hämäläinen ja Holger Salin.

Lippujen hinnat 20.—, 18.—, 15.— ja 10.—. Ennakolta saatavana P. Pajuselta.

Etelä-Janakkalan Osuuskassan varsinainen sääntöjen määräämä

kevätkokous

pidetään Tervakosken Maatalouskonttorissa 6 p:nä toukokuuta 1942. klo. 19,30.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

Hallitus.

Ilmoitus.

On ollut tapana, että Yhtiö on maksanut muonarenkien, metsätyöläisten y. m. verot ja vähentänyt ne palkasta. Koska meillä nyt on Huoltokonttori, ei Yhtiö enää tule veroja maksamaan, vaan on jokaisen itse huolehdittava maksuista. Liittymällä Huoltokonttoriin pääsee kaikista vaivoista ja huolista.

Tervakoski Osakeyhtiö

Tervakoski 1942.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 19.

LAUANTAINA TOUKOKUUN 9 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.) 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryttylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin 8,45 ja Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

* autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina pyhäkoulu klo 9, jumalanpalvelus klo 10.

Merimieslähetyspiiri tiistaina klo 19 past. Laasiolla.

Helatorstaina vietetään evankeliumijuhlaa aikaen jumalanpalveluksella klo 13. Juhlapuhujaksi saapuu past. V. Savolainen. Kolehti Evankeliumiyhdistykselle. Väliajalla tarjoulua.

Lauantaina on Pikkukirkossa rippikoulutyttyöjen konfirmatio ja H. P. ehtoollisella käynti.

KIIITOS.

Sydämelinen kiitokseni kaikille niille, jotka niin monin tavoin muistivat minua täyttäessäni 50-vuotta.

Selma Jokinen.

„VÄLIMEREN PIIRISSÄ ODOTETAAN HUOMATTAVIA SOTATAPAHTUMIA”.

Tämänlainen suurin kirjaimin tekstattu uutinen oli suuressa helsinkiläisessä päivälehdessä. Lontoosta käsin näet pelätään, että suora ilmahyökkäys ja maihinousuyritykset Välimeren saaristotukikohdista suunnataan Syyriaa vastaan, mahdollisesti myös Palestiinaa ja Egyptiä vastaan. Ja edelleen samassa lehdessä oli sähkösanoma Tokiosta, jossa tähdennettiin sitä lähitulevaisuuden tapahtumaa, että „Japani ja sen liittolaiset ojentavat toisilleen kätensä Intian ja Etu-Aasian yli”.

Tämä jälkimmäinen toteamus tuo Raamatun ilmestyskirjan lukijan mieleen aivan hakematta kuudennessa vihan maljan (16: 12). Sen aikana „Eufraatjoen vesi kuivuu, jotta tie valmistuisi auringon noususta tuleville kuninkaille”. Japani ja Venäjä valmistelevat kumpikin paraillaan tuloansa Persianlahdelle, Englannin vetäytyessä osaksi syrjään. Ne sotatapahtumat, jotka näin astuvat silmäämme eteen, ylläkosketellun „kädenojennuksen Intian ja Etu-Aasian yli” ollessa Japanin ja akselivaltojen päämäärinä, on „kokoontumista sotaan Jumalan kaikkivaltiaan suurena päivänä”, kun maailman historian suurin taistelu on ovelta (16: 4, 16) Tämänlaisten historiallisten tapahtumien ollessa diplomaattien näköpiirissä kuuluu Herran kansalle jo Hengen varoitus: „Katso, minä tulen niinkuin varas, autuas se, joka valvoo ja pitää vaatteistansa vaarin, jottei hän kulkisi alastomana eikä hänen häpeätänsä nähtäisi” Maailma nauraa ahdistuksessansaakin tällaisille varoituksille, sillä se ei usko Raamatun lupauksia. Mutta älä sinä lukijani naura, ettei tarvitsisi Herran huutaa sinulle: „voi teitä, jotka nyt nauratte, teidän pitää itkemän”.

Alussa kosketeltu ensimmäinen toteamus Lontoosta käsin, johtaa katseemme profeetta Danielin tähystysaukkoon silmäämään Välimeren maita koskevia jättimäisiä huipputapahtumia. Uudistetusta roomalaisesta maailmanvallasta hänelle annettiin näky: „Egyptin maa ei ole säästyvä” „ja liibyalaiset ja etiopialaiset liittyvät häntä seuraamaan” Hän hyökkää myös „lhanaan maahan” — Palestiinaan. On kuin kaikki tämä kuuluisi meneillään oleviin sotatapahtumiin läheisessä tulevaisuudessa. Ja ilmestysana toteaa: „Sillä mikä on säädetty, se tapahtuu”. Elävä Jumala on tapahtumien johdossa, valmistellen seitsemättä, s. o. viimeistä vihan maljaa (16: 17), jolloinka suuri ääni kuuluu taivaan valtaistuimelta. „Se on tapahtunut”. Se on kolmaskertainen Kristuksen voiton sana. Ensikertainen oli pitkänäperjantaina Golgatalla: „Se on täytetty”. Toiskertainen oli helluntaina Pietarin suun kautta: „tämä on se, mikä Joel profetaan kautta on ennustettu: Pyhä henki on vuodatettu kaiken lihan päälle”. Kun tuo kolmaskertainen „Se on tapahtunut” on toteutunut, loppuu paraillaan meneillään oleva pyhän Hengen aikakausi, s. o. kirkon aikakausi — pneumatokratia ja alkaa Kristuksen hallintokausi maan päällä — kristokratia (5: 10; 19: 11—16).

Parannustuomioitten aika historiassa alkaa jo oilla ohi. Se näkyy kaikesta: Ihmiset eivät tee parannusta, vaikka kuinka kärsivät sodasta ja sen seurauksista. Mutta sitten seuraavatkin lopputuomiot niin nopeassa tempossa, ettei enään ole parannuksen tekemiseen aikaakaan. „Ajan lykkäystä” ei enää ole (10: 6).

E. W. Pakkala.
(Keski-Helsingin Seurakuntalehdestä).

— Kihlauksensa ovat julkaisseet luutnantti Taisto Lahtinen Hämeenlinnasta ja sairaanhoitajatar Viola Rantanen Tervakoskelta.

Isänmaan puolesta kaatunut.

Tapaturmaisesti kuoli huhtikuun 27 p:nä Kauhavalla ent. tervakoskelainen, lentäjä, väepeli Toivo Antero Uuttu. Hän oli syntynyt Kuokkalassa 1910 ja jäivät lähinnä suremaan puoliso ja neljä lasta, sekä Tervakoskella asuvat äiti, sisokset ja veljet perheineen.

— KUOLLUT. Torstaina, t. k. 7 p:nä, kuoli Tervakoskella lyhyen sairauden jälkeen paperikoneenkäyttäjäksi Kalle Väinö Nieminen. Hän oli syntynyt Napialassa 24 p:nä marrask. 1890 ja tuli Tervakoski O. Y:n palvelukseen 1906, toimien viimeiset vuosikymmenet paperikoneenkäyttäjänä. Hänen vapaista harrastuksistaan mainittakoon toimintansa Napialan työväenyhdistyksessä sen perustamisesta asti. Vainajaa lähinnä suremaan jäi puoliso.

„AMERIKKALAISTA RAKKAUTTA”

saimme viime tiistaina nähdä Seurahuoneessamme Uuden Teatterin esittämän. Näytelmän on kirjoittanut A. di Stefani ja on sen ohjannut teatterinjohtaja Eino Salmelainen. Näytelmän, joka ihmeellisen juonensa vuoksi jaksoi hyvin pitää katsojan mielenkiinnon vireillä, on tekijä ristinnyt komediaksi, vaikka siinä paikkapaikoin kosketeltiin hyvinkin herkkää naissydämen rakkauselämää. Esitys oli koko ajan sangen vauhdikasta ja nautittavaa. Näytelmän keskeisenä henkilö Fanny Sullivan oli Anni Hämäläisen varmoissa käsissä ja hän saikin luonnollisella näyttelemisellään tästä rakkauselämässä syrjäytetystä naisesta uskottavan ja vaikuttavan kuvan. Hänen vastaanäyttelijänään Holger Salin Philip Gilder'inä oli myöskin tyyppinä mainio, joskin hänen leveä huolettomuutensa teki vähemmän uskottavaksi sen, että kaikki naiset noin vain hänen silmittömästi rakastuivat. Kolmannessa huomattavammassa osassa Grace Petterson — Hilikka Kesti oli samoin onnistunut ja sai edukseen esille osan edellyttämää temperamenttiä.

Yleisöä oli kohtalaisesti ja osoitti se joka osan lopulla vilkkaasti suosiotaan.

I — s

J A L K A P A L L O -harjoitukset alkavat:

Sunnuntaisin klo 10, tiistaisin klo 17 ja torstaisin klo 17.

Vainantaja.

Äitienpäiväjuhla

Tervakosken Seurahuoneessa huomenna, sunnuntaina alkaa klo 16. Ohjelmassa torvisoittoa, puhe, yksinlaulua ja koulu- laisten esityksiä.

Tervetuloa!

HAUSKAA PISTEITTÄ...

Helatorstaina, toukokuun 14 päivänä on Seurahuoneessa varmasti riemastuttava tilaisuus. „Kyl se o nii pojaat . . . ” sanoo sotamies Möttönen, joka itse omassa persoonassaan saapuu meitä ilahduttamaan. Muusta ohjelmasta mainittakoon Kanta-Hämeen sk. piirin edustajan puhe, taiteilija Einari Ketolan humoristiset laulu- ja lausuntaesitykset, pianonsoittoaesitykset sekä yhteislaulu. Tämän tilaisuuden järjestää Kanta-Hämeen sk. piiri ja Sotainvaliidit r. y. Yleisöämme kehoitetaan pitämään tilaisuus visusti mielessään, sillä „sotamies Möttönenhän” on jo pitkän ajan ollut Asemiesiltojen suurimpia vetonumeroita ja lisäksi tämä tilaisuus annetaan sotainvaliidiin hyväksi.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30
elokuvan

Myrsky yli Aasian

Conrad Veidt — Sessue Hayakawa
sekä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 32
ja UFA-katsaus.

Kielletty lapsilta.

Pääsy: 6:—.

Keskiviikkona ja perjantaina klo 19,30

SUOMI-FILMI

Poikani pääkonsuli

Helena Kara ja Tauno Majuri

Pääsy: 8:— ja 3:—.

Lapsille helatorstaina klo 16.

Huom! Muutetut esitysajat.

SEK

Kevätkylvöistä
kansallemme
leveämpi
leipä

Siksi nyt jokainen hyödylliseen työhön, joka maapala jotakin kasvamaan.

HAUSKAA PISTEITTÄ...
Keväinen virkistävä

I L T A

Sotainvaliidiin hyväksi

Tervakosken Seurahuoneessa torstaina
toukokuun 14 p:nä klo 20

Ohjelman suorittaa:

TAITEILIJA EINARI KETOLAN
(„sotamies Möttönen”) kiertue

Järjestäjinä: Kanta-Hämeen sk:n
Esikunta ja Sotainvaliidit r. y.

Pääsyliput: mk 15:—, 10:—, sotilailta 3:—.

Ennakomyynti P. Pajuselta.

Näkemiin...

Lotat!

Kokous 12. 5. 42. klo 19 lottahuoneessa. Jäsenmaksut kannetaan. Vauvanvaatteita valmistetaan.

Puheenjohtaja.

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 20.

LAUANTAINA TOUKOKUUN 16 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja sieltä lähtevä suoritetaan Sidehuoneessa arkkipäivinä klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40, 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin 8,45 ja Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

* autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Tänään lauantaina rippikoulutyttöjen konfirmatio ja H. P. ehtoollisella käynti.

Sunnuntaina pyhäkoulu klo 9. Jumalanpalvelus klo 10. Käynti sankarihaudalla jumalanpalveluksen jälkeen.

Hartaushetki tiistaina klo 19,30 Hailakorven koulussa. Puhuvat saarnaaja N. Eskola ja past. A. Laasio.

Raamattutunti keskiviikkona klo 19.

— 50 vuotta täytti viime keskiviikkona tunnettu kansallismies ja toimihenkilö, kirvesmies Toivo Nestori Valtonen Napialasta.

Velvoittava muisto.

Kansamme viettää huomenna kaatuneitten muistoa. Mitä heidän muistonsa meille merkitsee? Sen pitäisi olla vakavasti velvoittava. Mutta, onko niin?

Me käymme taas sankarihautojen luo kunnianosoituksinemme. Me laskemme tavanomaisin elein seppelemme paikalle, minne monen täytyy astua vieläkin raskain askelin ja kyyneltyvin silmin. Me puhumme ehkä suurista uhreista ja niiden antajista tutuin sovinnaisin sanoin. Viivymme hetken ehkä vakavissa tunnelmissa. Sitten poistumme. Tuli taas eräs velvollisuus suoritetuksi!

Me jatkamme elämäämme vanhaan totuttuun tapaan. Mutta eikö heillä, jotka nyt kaikkensa antaneina lepäävät sankarihautoissa tai tuntemattomilla leposijoillaan ja jotka useissa tapauksissa edustivat parhainta ainesta kansastamme, olisi ollut yhtä suuri oikeus saada elää?

Voimme me jatkaa elämän me-noamme aina vaan entiseen tapaan, usein itsekkääseen, itsekeseiseen? Tahdommeko me, hinnalla millä hyvänsä, vaan varata itsellemme mahdollisimman paljon elämän mukavuutta, silloin kun monet kärsivät? Rikommeko me niitä säännöksiä, jotka tahtovat tasata leivän kaikille yhtäläisesti? Valittelemmeko ja nurisemmeko me, jos emme saa huvitella miellemme mukaan?

Kyselkäämme itseltämme näitä kydessämme valkeitten ristien luol! Vastakoot ne meille! Puhukoot ne meille, jotka vielä saamme elää! Antakaamme korvaimme kuunnella tuota ristien sanatonta saarnaal! Jokainen risti sankarihaudalla kertoo, että elämä on lahja ja tehtävä. He taistelivat ja kaatuivat elämän puolesta, meidän kansamme elämän. Meidän elämämme ja vapautemme on todella kallisti ostettu. Kaatuneitten muisto on pyhästi velvoittava.

Jos oikein ymmärrämme elämää, niin meidän on nähtävä se Jumalan lahjana. Silloin myös elämäämme ohjaa ja hallitsee Jumalan tahto, joka julistaa: „Kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle”.

Kaatuneitten muistopäivänä meille pitävät puheen sankarihautojen ristit. Risti on suurimman uhrin, suurimman rakkauden merkki. Rakkaus on elämää ylläpitävä voima. Vihollisemme järjestelmässä, jolla se tahtoo meitä „onrellistuttaa”, on perustana itsekkyyys ja viha. Sitä vastaan taistelivat ja antoivat kaikkensa he, joiden haudalla nyt on valkea risti muistona.

Itsekkyys on meidän vihollisemme. Jos me annamme sen hallita itseämme, revimme maahan sitä työtä, minkä sankarivainajamme ovat suorittaneet, olemme vihollisen käytyreitä, vaikka olisimme puheissamme ja eleissämme kuinka isänmaailisia tahansa. Lopult kin on ratkaisevaa ja käytännössä vaikuttavaa meidän mielialamme. Ja se on oikea vain, jos rakkauden henki — Jumalan henki — siinä vaikuttaa. Kun suhteemme Jumalaan on oikea, on myöskin suhteemme lähimmäisiin oikea.

Rakkauden tie on itsensäkieltämisen tie. Mutta sillä tiellä on elämän siunaus.

Aarne Laasio.

SUURI LAHJOITUS KANSANAVULLE.

Kansanapu, joka edelleenkin vastaanottaa lahjoituksia sodasta kärsimään joutuneitten hyväksi, on saanut jälleen suurlahjoituksen. Tervakoski Oy on nimittäin yhtiökokouksessa päättänyt myöntää Kansanavulle 2,200,000 mk, josta 1,000,000 mk käytettäväksi invaliidihuoltoon.

„SOTAMIES MÖTTÖNEN”.

Helatorstai-illaksi oli Kanta-Hämeen sk.-piiri ja Sotainvaliidit r. y. järjestäneet Seurahuoneeseemme todella hupaisen illan „sotamies Möttönen” avulla. Yleisöä oli kerääntynyt salimme ja sen parvekkeet täpösen täyteen ja oli sillä hauskaa koko rahan edestä. Ohjelma alkoi musiikki Niilo Varvion pianonsoitolla, jonka jälkeen sotilasvirkailija Renko piti mielenkiinnolla kuunnellun puheen, jossa kosketteli ajan vaatimuksia ja niiden voittamisen tärkeyttä. Nyt astui lavalle „sotamies Möttönen”, taiteilija Einari Ketola, ja alkoi huumorinkyläläisen ohjelmansa, jota säestäjänä avusti musiikki Varvio. Taiteilija Ketolan rai-lakkaan rohkeita etupäässä sotilasvitsejä on jokainen ollut tilaisuudessa kuulemaan radiossa, mutta itse nähtynä niiden taiteellinen ilmeikkyyttä antaa vaikutuksen moninkertaisena. Yleisömmä sai pitkistä aikaa nauraa itsensä kylläiseksi. Ohjelma päättyi yhteisesti laulettuun Sillanpään „Marssilauluun”.

Illan bruttotulo oli kokonaista 4500 markkaa ja menee se sotainvaliidien hyväksi.

I—s.

— Napialan nuorisosastolla on iltama I:senä Helluntaipäivänä Napialan työv. talossa, josta täten yhteensattumien vuoksi ilmoitetaan.

— Kihlauksensa ovat julkaisleet stm. Eino Kovanen Simolasta ja nti Eva Palmu Hallakorvesta.

— Avioliittoon vihitty stm. Väinö Kolehmainen ja nti Vieno Hepolampi Tervakoskelta.

TÄLLÄ VIHKOLLA

ovat maantytöt puutarhoissa olleet voimakkaasti etualalla. Halkotalkootkin ovat saaneet toistaiseksi jäädä lepäämään. Kylmät vain ovat olleet poikkeuksellisia ja sateen kaippu suuri. Kysyimme puutarhurilta, onko oikea pikkupuutarhojen kunnostamisen aika nyt, ennenkuin sateet tulevat, ja hän vastasi: Kyllä! Sateitten jälkeen olisi taas maan annettava vähän kuivaa ja se myöhästyttäisi kylvöjen tekoa.

Siis lapiot ja haravat vain heilumaan ja joka tilkku viljelyksille. Kukkapenkkin on nyt pantava kasvamaan lantua ja porkkanaa, ne ovat kymmenkertaisesti syksyllä parempia kuin kauneinkin kukkapenkki kesän kaunistuksena.

Tulee se lämminkin vielä, ja kaikki alkaa kasvaa ja kukoistaa ja maan kunnostamisvoimat tulevat palkituiksi moninkertaisesti.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

elokuvan

MEREN URHOJA

Freddie Bartholommew — Spencer Tracy
sekäPUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 33
ja UFA-katsaus.

Lapsille koko ohjelma sunnunt. klo 16.

Pääsy: 6:—.

MOOTTORIAJONEUVOJEN

katsastukset

pidetään Hämeenlinnan alueella m. m. Tervakoskella perjantaina, toukok. 22 p:nä klo 15—17.

Sotilaspalkat.

20 p:n sotilaspalkkoja nostettaessa on jokaisen esitettävä yhtiön kassassa yleisostokorttinsa leimattavaksi.

JANAKKALAN KUNNASSA

toimitetaan yleinen

terveydellinen kevättarkastus kuluvan toukokuun 20—23 p:nä. Tätä ennen ovat asuinhuoneustojen, kaivojen, eläinsuojien ja käymälöiden ympäristöt huolellisesti puhdistettava, kaikki lika- ja jäteläjät hävitettävä, likalammikot peitettävä sekä muutenkin toimitettava yleinen puhdistus pihamailla. Kulkutautien levenemisen ehkäisemiseksi on erikoista huomiota kiinnitettävä syöpäläisten hävittämiseen.

Samalla huomautetaan, että laiminlyönnin sattuessa tulee terveydenhoitolautakunta, voimassa olevan terveydenhoitolain 25 §:n nojalla, toimituttamaan puhdistuksen asianomaisen kiinteistönomistajan kustannuksella.

Janakkalassa toukok. 7 p:nä 1942.

Terveystoimituslautakunta.

— Kuollut. Helatorstaina kuoli Janakkalan Kunnalliskodissa eläkevanhus nti Miina Klemola Tervakoskelta. Nti Klemola on syntynyt 14.7.1864 ja alkoi työnsä Tervakosken tehtaassa 1.11.1877 toimien pitkät ajat ylläpitelijänä. Puolivuosisataisen palvelusajan jälkeen 8.9.1927 hän alkoi nauttia ansaittua vanhuuden lepoa.

KIITOS.

Parhaat kiitoksemme Etelä Janakkalan Vapaahuollolle saamastamme rahalahjasta.

Vähikkälän siirtoväki.

KIITOS.

Parhaimmat kiitokseni Tervakosken Lotta Svärd paikallisosastolle saamastani lahjasta.

Katri Koskisilta.

Lotat!

Kuten viime kokouksessa päätettiin, kunnostetaan ja kylvetään lottien kasvimaaksi ensi keskiviikkona, 20.5.42. Työhön ryhdytään jo aamulla klo 9, jatketaan päivällä ja vielä illallakin, niin että jokainen terve, nuori ja keski-ikäinen lotta voi järjestää itselleen johonkin aikaan talkoopäivästä akaa tulla mukaan työhön, jotta maa saadaan kuntoon ja kylvöön kokonaan suudesaan sinä päivänä. Eväselivät mukaan, niin juodaan talkookahvikkeet Lotta-Mökissä kunkin „vuoron” töiden päätteeksi. — Kaikki mukaan, työkalut mukaan!

Kasvimaan valvoja: Lyyli Aho.

Hyviä

puutarhamansikan

taimia myydään

Tervakosken Puutarhassa.

Pikkulottien kokous on ensi maanantaina 18.5. klo 19,30 Pikkukirkon Kerhotuvassa.

Lotat!

Kokoontuminen lotta-juhlapukuisina vainajien muistojuhla-jumalanpalvelukseen sunnuntaina, 17.5.42. klo 9,45 Pikkukirkon kerhotupa.

Puheenjohtaja.

Korpraali, joka 12.5. klo 22,30 unohti polkupyörän ja pullon maantielle, saa periä ne Napialan Heikkilästä.

Tervakoski 1942.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 21.

LAUANTAINA TOUKOKUUN 23 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8.30—12.

Lääkkeiden myynti ja sitaiten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12.30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8.30—9.45, 10.10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10.30—12.30.

Lainakirjasto on avoimena joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoimena joka päivä.

Junien kulkuvaorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 1.00 (p.j.), 6.35, 7.45 (p.j.), 8.05 (p.j.), 8.34, 11.24 (p.j.), 15.47 (p.j.), 16.15, 18.30, 21.13 (p.j.), 21.40, 22.58 (p.j.).

Itään: 5.50, 8.47, 11.15, 13.40 (p.j.), 17.10, 18.25 (p.j.), 20.14, 21.44 (p.j.), 23.05.

Pohjoiseen: 6.55, 8.42 (p.j.), 10.37, 14.14 (p.j.), 18.32 (p.j.), 20.16, 21.25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8.12, 17.57, 22.39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7.08, 10.51, 20.29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin. Läht. Riihimäeltä klo 13.50 ja 17.00.

** Tervakoskelta „ 15.15 ja 17.30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin 8.45 ja Lopelle 14.45. Sunnuntaisin Lopelle 12.45.*

* autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

1. Helluntaipäivänä ei ole pikkukirkossa pyhäkoulua eikä myöskään jumalanpalvelusta kirkolla vietettävän seurakunnan kirkkoherran v. rkaanasettajaisjuhlan takia.

2. Helluntaipäivänä jumalanpalvelus klo 10.

Torstaina klo 19 tyttökerhon kevättoiminnan päättäjaisilta. Tee tarjoilua.

Perjantaina hartaushetki Toivassa klo 19.30.

— Avioliittoon on kuulutettu liikkeenhoitaja Oavi Hakala ja liikeapulainen Kirsti Autio molemmat Tervakoskelta, sekä korpraali Heimo Laitinen Unkholasta ja neiti Sylvi Anger-vuo Tervakoskelta.

Siviilikirje Aunuksesta.

Tervakosken Lotat lähettivät pääsäänsä tienoissa eräälle lomaltaan palaavalle Aunuksesta toimivalle suomalaiselle kansakoulunopettajattarelle käärön lastenvaatteita jaettavaksi vilua ja kurjuutta kärsiville pienokaisille. Vaatelähetys olisi hyvin voinut olla runsaampikin — sinne lähetettiin Lottien pestäviksi, puhdistettaviksi ja kunnostettaviksi annettuja monenlaisia pikku vaatevaraita, — mutta koska pakkauksen oli ensin määrä mennä opettajattaren matkatavaroihin mukana, ei osattu laittaa niitä kyllin runsaasti matkaan. Ne joutuivatkin sitten kuitenkin lähtemään eri lähetystenä, ja aikanaan saapui Aunuksesta kiitos ja varmasti kaikille mielenkiintoinen kuvaus sikäläisistä oloista. Kaiku on saanut kirjeen julkaistavaksi, jotta se tehoaisi ja herättäisi meissä parempiosaisissa myötätuntoa ja auttamisentahtoa ja -mieltä.

Sammatuksessa, 14 p. toukok. 1942.

Kunnioitettavat Tervakosken Lotat!
Tervakoski!

Eräässä pienessä perherunossa sanotaan:

„On kiitoksen kankea ihmissuu,
syvinkin tunne harvoin sanoiksi
pukeutuu”.

Toistan tuon ikäänkuin anteeksi-pyyntöksi oman saamattomuuteni vuoksi. Olenhan ollut vaiti liian pitkän aikaa, vaikka velvollisuuteni olisi ollut heti kiittää lähettämästänne tavattoman arvokkaasta ja niin liikuttavan somasta lähetyksestä.

Me tosin elämme niin toisenlaisessa maailmassa täällä, että ei aina ole saamattomuuttakaan tässä yksinomaisten syytä. Lähetys ensinnäkin väpvi keiri-kon takia harvinaisen kauan matkalla ja täällä on kelirikkokin aivan muuta kuin Suomessa. Se teistä, joka on nähnyt puolustusvoimain lyhytkatsauksia

elokuviissa, ehkä ymmärtää, mitä se on. Sitten odotin jotakin erikoista, jonka kuvaisin Teille, koska ainoastaan virallinen kiitoskirjelmä niin suurella rakkautella kootusta lähetyksestä olisi kylmä ja epäystävällinen. Ja tämä „tapaus” oli luonnollisesti ensimmäiset äitienpäivät Sammatuksen kylässä. Mutta kerron siitä tuonnempana.

Kerran olen käynyt Tervakosken tehtaalla ja silloin kiinnitti huomiotani ehkä eniten kaikesta suuremmoisesta näkemästäni siellä, lumput, Venäjältä tuuleet lumput. Ne olivat niin toivotonman väriltömiä. Kun nyt tulin tänne Itä-Karjalaan, niin oli tuo sama värikuva edessäni. Harmaata, harmaata, likaisen harmaata

Kuvitelkaa nyt esim. luokkakuvaa, pieniä kirkassilmäisiä, likaisenharmaita olentoja, tukka hoitamattomana ja takuisena. Muistin silloin nuo lumput.

Nyt on kuva muuttunut. On jo kirkkaita värejä, ja iloisia värejä. On jo jotain ehyttä. Ei ole enää isoa „bulanfiina” eli lukkuneulaa puseron kaula-aukkoa kiinnittämässä. Jokaisella työllä on jo esiliina.

Eräs tyttö sai uuden esiliinan. Seuraavana päivänä hän kysyi: „Opettaja, suabiko peredniekunmujuttaa?” (Saapiko esiliinan värjätä?) „Miksikä sen mujuttaisit” kysyin. A, konsa redivustuu, niin milläss urvat”, vastasi tyttö. (Millä peset, kun se likaantuu) Hän olisi sen jo aivan uutuuttaan tehnyt liiankestäväksi.

Pikku vauvat on luku erikseen. Kun olen käynyt kodeissa heitä katsomassa, ja neuvonut yhtä ja toista äideille, olen niin usein saanut selvän vastauksen, etten ymmärrä mitään lapsista, koska olen „neidinen”. Eräs äiti, joka on synnyttänyt 9 lasta maailmaan, mutta „kantanut kalmoihin” jo lapsena heistä 7, on näistä varmin ja itsetietoisin; eräs taas, jolla on ollut 12 lasta, on haudannut jo lapsena 9. Kun heille sanoin, että hoidotta kuolivat, et hoitanut heitä hyvin, väitivät, että surma muutoin vain vei.

Eräälle äidille vein kauniin kokoelman pikkuvälineitä, mutta hän oli pistänyt ne vaan „suntukkaan” eli arkkuun. Kun kovenin seuraavana päivänä, miksei hän käytä niitä lapselle: vastasi hän: „A, kusoo!”

MAANVILJELIJÄ

V. A. Koskinen

KUOLLUT.

Keskiviikkona, t. k. 20 p:nä kuoli Turengissa maanviljelijä V. A. Koskinen 66 vuoden ikäisenä. Maanviljelijä Koskinen oli syntynyt Tervakoskella ja työskenteli nuoruutensa päivinä Tervakosken tehtaassa, josta muutti liikemiesuralle Helsinkiin ja neljännesvuosisata takaperin osti Taappolan tilan Turengissa, viljellen sitä ja myöhemmin ostamaansa Kerkkolan tilaa kuolemaansa asti.

Maanviljelijä Koskisessa poistui keskuudestamme tulieluinen suojeluskunta- ja urheilumies. Tervakoskenkin urheiluriennot näkevät hänessä suuren herättäjänsä ja alkuunpanijansa. Tervakoskella ollessaan siinä vuosisatamme alkuvuosina hän oli armoitettu aktiiviurheilija, väsymätön ja altis. Hänen muistoansa kunnioittaa kylässämme koko urheiluväki ja vanhat täällä olevat toverit.

Nyt olemme käyneet oikein vainoamassa näitä akkoja. Siitä on tuloksia. Eivät uskalla enää pitää lapsia ilman vaatteita. Uhkaamme, että otetaan leipäkortit pois, jos eivät hoida ja pidä lapsiaan puhtaina.

Suomalaiset lastenvaatteet ovat hiukan vaikeatajuisia näille äideille, esimerkiksi ne alhaalta napitettavat pikku housut. Ne ovat herättäneet oikein kummastusta. Mutta niihin on totuttu.

Sukkaa emme ole täällä nyt enää jakaneet, kun ilmat ovat niin lauhkeat, että väestö muutenkin jo kulkee vähissä vaatteissa. Syksyllä niitä kipeästi tarvitaan. Varovasti jaetaan muutakin vaatetta, vain äärimmäisessä tarpeessa, koska vaatepula on ehkä pahempina vielä edessä.

Jatk.

SANKARIVAINAJIEN MUISTOPÄIVÄNÄ.

17. 5. 42. hiljentyivät vainajien omaiset, Suojeluskunta, Lotat ja penkit täytävä yleisö vakavien muistojen ääreen pikkukirkossa. Jumalanpalveluksen jälkeen siirryttiin haudoille. Soittokunta soitti Suvirren ja sen jälkeen kersantti Oikarinen astui haudan ääreen puhuen kevään, nimenomaan tämän kevään mahdollista luontoon ja ihmismielin, mitä kovimman pakkastalven mentyä heränneestä toivorikkaudesta ja voitonvarmuudesta, joka kansaamme nyt elähdyttää. Hän viittasi suuren Snellmanin elämäntyöhön ja hänen toivomustensa pian hämmöttävään täyttymykseen, joka täyttää jokaisen suomalaisen mielen ilolla. Sankarivainajien uhri ei ole ollut turha, sen kokemaan kokea jo hyvinkin pian. Suojeluskunnan ja Aseveljien seppeleet laskettiin haudoille ja soittokunnan soitettua vielä m. m. Tuonen lehto, öinen lehto, Sotarukous ja lopuksi Oi kallis Suomenmaa, hajaantuivat muistojuhlaan saapuneet hartaan tunnelman vallassa koteihinsa.

TERVAKOSKI Oy.

jakoi osinkoa 10 prosenttia.

Tervakoski Osakeyhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa tk. 11 p:nä esitettiin vuosikertomus ja tilintarkastajien lausunto sekä myönnettiin asianomaisille tilivelvollisille vastuuvapaus. Osinkoa päätettiin jakaa 10 prosenttia. Erovuoroiset johtokunnan jäsenet pääministeri J. W. Rangell, pankinjohtaja K. Basilier ja maaherra K. S. Mattsson valittiin uudelleen. Tilintarkastajiksi valittiin niinkään uudelleen ylijhtaja K. J. Ellilä ja maaherra Ilmari Helenius.

— Janakkalan veroäyri alenee 50 pennillä. Janakkalan kunnanvaltuusto on kokouksessaan päättänyt veroäyriin hinnaksi 6 mk, joka on 50 penniä pienempi kuin edellisenä vuonna. Verotuksella koottavan määrän korotuksesta siirretään 600,000 markkaa verontasausrahastoon.

KIITOS.

Parhaimmat kiitokseni Tervakosken lotille lapseni saamasta sotakummiavustuksesta.

Maija Mujunen.

AMPUMAHARJOITUS.

Suojeluskunnan ja Is-iskuryhmän yhteiset ampumaharjoitukset pidetään 2:nä helluntaip. klo 13 ampumaradalla. Sa. paikallispäällikkö.

RÖNTGENTARKASTUKSEN pitää tohtori Hetemäki Tervakosken Sidehuoneessa 29 p:nä toukok. klo 18.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja ensim. helluntaipäivänä klo 19,30

e l o k u v a n

TEATTERILAIVA

Irene Dunne - Allan Jones - Paul Robertson
lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 34
ja UFA-katsaus.

Lapsille koko ohjelma sunnunt. klo 16.
Pääsy: 6:—.

Napialan nuorisoseuran
ohjelmallinen

I l t a m a

reserviläistensä hyväksi

Napialan työv. talossa 1. Helluntaipäivänä
alkaen klo 20.

Ohjelmassa m. m. Tervakosken torvisoittokunnan soittoa, tervehdyssanat, lausuntaa, puhekuoroesityksiä, kansanedustaja Aino Malkamäen puhe, Hildegart Koiviston yksinlaulua, 2:si näyt. huvinäytelmä y. m. Lopuksi Työv. marssi ja Maamme laulu.

Lippujen hinnat 8:— ja 3:—.

Ilmoitus.

Tervakoski Oy:n henkilökunnan perunan istutus aloitetaan Tervakosken Kartanon maalla heti helluntain jälkeen, mikäli sääsuhteet sen sallivat. Kartanon toimesta ajetaan vaot. Istutus, jonka perunamaan vuokraajat itse toimittavat, tapahtuu arpomisluettelon mukaisessa järjestyksessä. Arpomisluetteloita on asetettu nähtäväksi yleisille ilmoituspaikoille. Mikäli joku vuokraaja ei ole vuorollaan istutusta toimittamassa, siirtyy hänen vuoronsa loppupäähän. Istutus alkaa Rajapirtin pelosta, kerhomaan vierestä. Kerhomaista huomautetaan, että jos joku palstan tilaaja ei ole muokannut maataan ja kylvänyt siihen toukokuun loppuun mennessä, peruuntuu tilaus.

ILMOITUS.

On ollut tapana, että Yhtiö on maksanut muonarenkien, metsätyöaisten y. m. verot ja vähentänyt ne palkasta. Koska meillä nyt on Huoltokonttori, ei Yhtiö enää tule veroja maksamaan, vaan on jokaisen itse huolehdittava maksuista. Liittymällä Huoltokonttoriin pääsee kaikista vaivoista ja huolista.

Tervakoski Osakeyhtiö

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 22.

LAUANTAINA TOUKOKUUN 30 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja sielittien muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoimena joka keskiviikko. Tervakosken Kirjasto Lukusali on avoimena joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,05 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40, 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryttylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin 8,45 ja Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

* autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntai- ja pyhäkoulu klo 9. Jumalanpalvelus klo 10.

Lähetysseurassa tiistaina klo 19 rva Ida Niemisen luona.

Retki Puuskapirtille torstaina klo 18. Lähtö kirkon luota.

KIITOS.

Kaikkille niille, jotka ovat kunnioittaneet rakkaan miehen Kalle Väinö Niemisen muistoa ja ottaneet osaa suureen suruuni, lausua tähän sydämelliset kiitokset.

Hilma Nieminen

Siviilikirje Aunuksesta.

Jatk.

Niin, ne äitienpäivät. Ne olivat ensimmäiset ja niiden merkitys ja vaikutus oli varmasti kauaskantava.

Luokkamme oli ensinnäkin hyvin kauniisti koristettu sinivalkoisilla kreppipaperiliuskoilla. Iskulauseet, joita väki joulujuhlassamme jo kaipasi, puuttuivat nytkin. Äitien rintaan teimme hyvin sievät paperikukat. Siinä olikin juhlan ulkonaiset puutteet. Ohjelma oli runsas, lasten esityksiä paljon. Pari lyhyttä puhetta myös pidettiin. Kyyneleet valuiivat hereästi äitien silmistä. Tämähän oli jokin aivan uutta heille. Eihän äiti tähän asti ollut saanut mitään huomiota osakseen. Sekin jo heidän maailmankäsitystään mullisti, kun lapset koulussa annettujen ohjeiden mukaan jo aamusta varhain palvelivat äitejään. Siitä he kertoivat ja sitä ihmettelivät teetä ja vehnätä juodessaan.

Meidän koulussamme käytetään vit-saa. Entinen järjestelmä kielsi ruumiillisen kurin koulussa ja kotona. Mutta nyt tämä suomalainen koulu käyttää sitä ei yksin koulussa tehdyistä rikkomuksista, vaan myöskin kotona, ja ennenkaikkea äitiä koskevassa. Eräs 15 v. poika talvela puukotti äitiänsä käteen. Hänet kutsuttiin paikallispäällikön luo ja siellä hän sai remmikuurin oikein vanhanaikaisella tavalla, housut alas vaan ja remmiä. Siinä ei auttanut vastaanpaneminen eikä julmistelu, kun joutui neljän käden puristukseen. Mutta ei ole enää kuulunut sellaista tapausta myöskään, ettei äitiä tolteltaisi. Nuoriso on hiukan yllätetty tästä uudesta „järjestelmästä“. Koko kyläkuri on muuttunut tämän talven kuluessa aivan huomattavasti.

Tänään tuli päivällä meidän naisopettajien asuntoon yhtä aikaa 5 äitiä. Tulivat kiittämään, kun heidän lapsiaan niin hyvin on opetettu ja heillekin juhlat järjestetty. Kiitollista tämä väestö osaa olla. Me tulimme oikein liikutetuiksi tästä vierailusta. Sanoimme, meitä on nimittäin kolme naisopettajaa, että m. k. k. täällä tehty ja tämän väestön hyväksi

tehty työ ei mene hukkaan, kun se vaan tehdään rakkaudella.

Koulutyön varsinaiset tulokset jäävät pieniksi, mutta se syvämuokkaus, mitä täällä tehdään, ei ole ehkä nyt näkyvää, mutta tulevaisuus vasta näyttää mitä on tehty. Ei täällä tarvita juhlapuheita, vaan näkyvämpiä tekoja. Väestölle on tällä viikolla jaettu maat ja karja. Kolhoosit on nyt hajoitettu. Tästäkin he ovat hämmästyneitä. Eräs nainen, viiden lapsen äiti, sai illalla haltuunsa oman paalutetun asuntonsa, ja seuraavan päivän kuluessa hän sen jo kynti. Tätä ihmettelivät nämä maita jakavat agronomitkin suuresti. Koko hehtaarin kynti nainen päivässä.

Ja nainen se on, joka Karjalan vielä kohottaa.

Täällä tehdään paraillaan kirkon aittaa. Siinä on 5 miestä ollut työssä. Eräänä tuulisena maanantaipäivänä tulivat miehet tältä miesopettajalta kysymään, mitä työtä he tänä päivänä saavat tehdä. No, kirkon aittaa tietysti, sanoi tämä. „A, tuuloo“, sanoi mies. Painukaa vaan töihin ja vetäkää hattu korville, ettei tuuli sitä v. vastasi toinen vaan tylästi ja armottomasti. Mikäpä siinä auttoi. Eikä silloin ollut edes kylmääkään.

Voi, miten sitkeitä ja työteliäitä naiset ovat täällä! He oikeastaan tekevät kaikki raskaammat työt. Ei ole lainkaan ihme, jos kodin työt ovat jääneet vähemmälle, lasten hoito vanhojen mummojen asiaksi. Ja se on sitten tietysti sellaista, kuin se on.

Syöttösarvet on nyt saatu vaihdetuiksi oikeisiin lastenpulloihin. Syöttösarvi on lehmänsarvi, johon on kaadettu ruoka. En ole tosin täällä tavannut niissä lehmän nännistä tehtyä tuttia. Lotinanelto on ollut niin lähellä, että sieltä on saatu ostettua kuulemma oikeita tutejakin. Mutta kaikkea muuta, mitä pikkulasten hoitoon kuuluu, ei täällä tajuta. Paljon tarvittaisiin valistusta ja valistajia niissä kysymyksissä. Olen yhden illan itkenyt täällä kurjuutta, vaikka mitäpä se kyyneleillä paranee. Sisukasta kiinnitartumista epäkohtiin täällä vain tarvitaan.

Olen nyt yrittänyt kertoa hiukan näistä oloista täällä Itä-Karjalassa. Kansa ei hyvin herkästi jaksa uskoa parempaan

tulevaisuuteen, lupaukset ovat lupauksia, ja niihin he ovat jo tottuneet. Vain teot ovat uskottavia. Vain se on totta ja todellista, minkä he oikein käsillään tuntevat. Siksi onkin vain se luotettava, minkä he tänään saavat omakseen. Ja vain ne teot, jotka juuri nyt parantavat heidän nurjaa elämäänsä, ovat apua.

Varmasti nämä Teidän lähetyksenne tuottavat suurta siunausta. Joka kerta kun annan Suomesta tulleita vaatteita, pidän esitelmän vaatteiden hoidosta. Ja on melko helppoa, kun on esillä niin näkyvät esimerkit hyvästä ja huonosta pesusta, harmaista ja kirkaista vaatteista.

Kerron vielä tšekäläisestä pyykinpesusta. Vaatteet ensin „sotketaan” jossakin kaukalossa, sitten ne ladotaan saaviin, päälle levitetään „hurstinen” eli vaate. Sen päälle pannaan tuhkaa, (ei ole väliä minkä puun tuhkaa). Sen päälle ladotaan kiukaalla kuumennetut kivet. Lopuksi kaadetaan kaiken päälle kuumaa vettä. Tämä on keittämistä. Huuhtelu toimitetaan joella. Arvaahan sen, millaista pesua sitten se on. Havainto-opetusta tarvittaisiin tälläkin alalla, mutta on niin suunnaton puute täälläkin „muilasta” eli saippuasta.

Kun täältä joskus palaan Suomeen, niin haluaisin mielelläni tulla Teille, hyvät Tervakosken Lotat, oikein suullisesti tuomaan Sammatuksen terveiset ja kertoa Teille näiden ihmisten elämästä.

Kiitän vielä kerran Teitä ja toivottan hauskaa kesää.

Kunnioituksella:
Alli Jurvanen.

Yhteisvastuullinen työ.

Maamme kansanvaltainen valtiojärjestys on sodan aikana osoittanut kypsyytensä sangen vaativissa tehtävissä, samalla kun kansakuntamme on voinut säilyä eheänä kokonaisuutena ja kasvaa vastaanottavaiseksi sille uudelle, jota nykyinenkin aika kaikessa sekasortoisuudessaan joka tapauksessa luo. Me olemme pystyneet joustavasti ja yhteisvastuullisesti lieventämään sodan rasituksia niiden kohdalta, jotka niistä eniten ovat joutuneet kärsimään, ei vain virallisen avun turvin vaan myös vapaaehtoisella kansalaistoiminnalla, jolla kaikesta päättäen tulee vastaisuudessa olemaan suuri arvo valtiollisten olojemme vakiinnuttamiselle ja kansalaistemme keskinäisten suhteiden kehittymiselle.

Se, että kansalaiset talkoilla ovat ottaneet hakatakseen puita puutteenalaisille, kunnostaneet naapurin maita tai asumuksia tai muulla tavoin häntä auttaneet, on lujittanut kansalaisten yhteis-

vastuullisuutta kotirintamalla samalla tavoin kuin aseveljeys on lujittanut sitä tulinjoilla. Kansalaisemme eivät ole olleet siinä määrin ahtaautuneet puoluekarsinoinhin, etteivät he olisi erottaneet kokonaisuuden etua ja olleet valmiit yhteisvoimin toimimaan toistensa hyväksi, kun siihen oli tarvetta. Ja näin on raivautunut tie yhä terveemmille suhteille kansalaistemme keskinäisessä kanssakäymisessä. Kun eri piireihin kuuluvat ihmiset ovat joutuneet työ- ja taisteluyhteyteen toistensa kanssa, niin ovat heidän mielestään varissee monet ennakkoluulot, joita niin puolin kuin toisinkin oli olemassa. Oma arvonsa on niinkään sillä seikalla, että talkootöissä ne, jotka eivät ennen olleet ruumiillista työtä tehneet, oppivat sitä arvostamaan toisella tavalla kuin ennen. Apu, jota talkoiden muodossa on annettu, on myös lähentänyt auttajia ja autettavia toisiinsa, ja ensinmainitut, joilla ennen ei kenties ollut lähimainkaan oikeaa kuvaa niistä vaikeuksista, joiden kanssa vähävaraiset joutuvat kamppailemaan, ovat saaneet uuden katsomuksen kansakunnan sosiaalisista velvollisuuksista.

Näin on näkemys kansamme kokonaisuudesta ja kokonaistarpeista seestynyt ja yhteisvastuullisuus kasvanut ikäänkuin huomaamatta. Olemme nähneet, että ajattelu kansakokonaisuutta silmällä pitäen ei ole meille vierasta, vaan että se meille on perinnäistä. Orhan yhteisnäkemys apua tarvitsevan yksilön ja samalla kokonaisuuden parhaasta meille juuri talkoiden muodossa elänyt halki vuosisatojen, ja nyt, kun tätä toimintaa on tarvittu, on se kaikissa yhteiskuntapiireissä tunnustettu tärkeäksi sosiaalisen avun muodoksi, jonka merkitys tulevaisuudessa on varmaankin lisääntyvä. Talkootoiminta on kansalaisten yhteisvastuullisuuteen perustuvaa työtä, jota nykyinen aika meiltä vaatii.

SOTAVANKIEN PUHUTTELU.

Tasavallan presidentin antamalla asetuksella on kielletty ilman asianomaisen sotilasviranomaisen lupaa puhutella sotavankia tai muuten seurustella hänen kanssaan, eikä myöskään saa vangille antaa mitään. Kiellon rikkomisesta tuomitaan, jollei ankarampaa rangaistusta ole muulla säädetty, sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

— NAISTEN pesäpalloharjoitukset alkavat ensi maanantaina klo 19.

Varat ISÄNMAAN LAINAAN talkootahdissa!

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

elokuvan

SENORITA

Jeanette Mac Donald — Allan Jones
lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 35
ja UFA-katsaus.

Kielletty lapsilta.

Lapsille katsaukset sunnunt. klo 16

Pääsy: 6.—.

PELASTUSARMEIJAN

Kokous

Pikkukirkon kerhotuvassa torstaina kesäkuun 4 p:nä klo 19,30.

Ohjelmassa: Kellonsoittoa
puheita ja laulua.

Tilaisuudessa on myöskin myyntiä.

Pääsy 2.—.

Ilmoitus.

Taimien myynti Tervakosken Puutarhasta aloitetaan keskiviikkona kesäk. 3 päivästä alkaen.

Tervakosken Puutarha.

Lotat!

Kasvimaan vielä laittamaton osa käännetään ja kunnostetaan, ja taimet istutetaan siihen ensi keskiviikkona, kesäk. 3. päivänä alkaen klo 12 Lottia — varsinkin niitä, jotka viime kerralla eivät olleet mukana — pyydetään saapumaan työhön mieslukuisina. Työtä jatketaan niin kauan, kunnes maa on kunnossa ja taimet istutettuina. Eväsvoileivät mukaan, Lotta-Mökissä saa talkoo-kahvikkeet.

Tervakoskella, toukok. 30 p:nä 1942.

Kasvimaan valvoja: Lyyli Aho.

KIITOS.

Sydämellinen kiitos Lepolan eläkevanhuksille sekä kaikille niille henkilöille, jotka niin odottamattomalla tavalla muistivat minua merkkipäivänäni.

Lyyli Laakso.

Tervakoski 1942.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 23.

LAUANTAINA KESÄKUUN 6 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linjat autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin 8,45 ja Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

* autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina pyhäkoulu klo 9. Jumalanpalvelus klo 15.

Tiistaina hartaushetki Vähikkälän Seurojentalossa klo 19,30.

— 60 vuotta täyttää tiistaina t.k. 9 p:nä emäntä Edla Heinonen Melkkolassa.

— Tulipaloon hälytettiin palokunta maanantaina, t.k. 1 päivänä, Toivan Kukkolaan, jossa rakennuksen katto oli syttynyt tuleen. Tuli saatiin nopeasti sammutetuksi, joten ainoastaan puolet katosta ennätti turmeltua.

Toivorikas kevät.

Keikkellä ankaraa puolustussotaamme herättää toivorikasta mieltä se, että kevät on ollut erikoisen suotuisa viljelyskamppailullemme. Tähän vuoden aikaan on sade viime vuosina ollut harvinaista, mutta nyt olemme sitäkin saaneet riittämiin. Vanha tietoviisaus sanoo, että „Eerikin aikaiset sateet maksavat kullat ja hopeat” ja tänä keväänä sade tuli kuin tilattuna Eerikin aikaan. Fuolimatta siitä, että miehet ovat vielä „siellä jossakin”, ovat ainakin meidän seudullamme kevättyöt suurin piirtein saatu ajallaan suoritetuiksi. Tunnustus on annettava kotirintamaväelle. Se on tehnyt parhaansa, jotta leipä seuraavana kulu- tuskautena riittäisi.

Kevät on aina suurten toivojen aikaa. Tänä keväänä se on sitä erikoisesti meidän kansallamme. Onhan meillä koittamassa isänmaamme kevät, vapauden ja turvattujen rajojen kevät. Sen puolesta on kannattanut kieltäytyä ja kärsiäkin, sen puolesta kalliita uhreja antaa. Kukaan ei tiedä, miten kauan tällainen olo-tila vielä kestää, mutta koska kestimme tämän kovan ja ankaran talven, on nyt jokaisella toivorikas mieli siitä, että luonto näyttää kamppailullemme suosiolliselta ja että voimme ensi talvea ajatella valoisampana ja rikkaampana kuin sitä, jonka yllä olemme eläneet.

Kohta kolme vuotta on taistelu olemassaolostamme kestänyt, ja jokainen talvi on ollut aina edellistään kovempi. Suokoon Luoja, että jo olisimme olleet laakson pohjassa ja että seuraavat olisi- vat kohoamista ylöspäin. Lupaava kevät antaa toiveisiin aihetta, nyt kun maamme pellot taas ovat entisen suuruiset. Toivorikas mieli auttaa ja kannustaa jokaista yrittämään parhaansa, jotta laak- son pohjassa jo olisi käyty ja nyt aikaisi- vähemmän vaikeat päivät.

Tervakoskelainen kunnostautunut halonhakuussa.

Kevättaivella julisti eräs Helsingin suurlehdistä mestaruuskilpailut halonhakuussa ja paperipuiden teossa. Tervakoskeltakin osallistui näihin kilpailuihin kaksi miestä. Työaika oli kuusi päivää, maanantaiaamusta klo 6 lauantai-iltaan klo 18. Tervakoskelaisista kunnostautui hyvällä saavutuksella Nantte Kurjenmäki, joka tuona aikana hakkasi kokonaista 94,88 m³. Lopullisia tuloksia ei vielä täällä kirjoitettaessa tiedetä, mutta kärkipäähän tällä tuloksella piäsi kohota.

Lehtemme edustaja sattui olemaan paikalla, kun kilpailut järjestäneen lehden edustaja haastatteli N. Kurjenmäkeä. Mekin voimme siitä vähän kertoa.

Kurjenmäki on vanha urheilija, painija ja kestävyysjuoksija, m. m. TUL piirin mestari 15 km juoksussa. Ikää on on hänellä jo 41 vuotta.

Kilpailu toimitettiin harvennuksena leimatussa metsässä. Päivän hakkausala oli noin 30 aaria. Työaika oli aamusta klo 4 iltaan klo 22, ja paras päivätulos oli 17,6 m³. Ruokailutaukoja piti kilpailija 4—5 päivässä, silloin m. m. terot- taen sahaansa. Varsinainen ruokailuhei- kesti kuitenkin vain 10—15 minuuttia. Joka päivä ennen työn alkamista hän piti 10 minuutin voimisteluheiken ver- yttelyksi. Työpaikalle lähtiessään hänellä oli varattuna 7 sahaa ja 3 kirvestä, joista ei yksikään särkynyt. Sellaista se on ammattimiehen työnteko.

Haastattelijalle Kurjenmäki kertoi olleensa kilpailun edellisessä viikkona sairana, häntä kun on vaivannut nivelrei- matiimi käsiseä. Myöskin pallearevehtymä häntä muutamina päivinä.

„Kovin kilpailu, mistä olen koskaan ollut”, vakuutti Kurjenmäki. Lopuksi hän

kertoi levänneensä sen päätyttyä kolme päivää. Mutta jos samanlaiset kilpailut vielä järjestettäisiin, niin sanoivat olevansa valmis uudelleen osanottajaksi.

Toivottavasti meidän Kurjenmäki nyt sijoittuu palkintosijoille, ainakin piirin mestaruudesta kilpailtaessa, sillä on se näin maallikon silmillä aivan yliluonnollinen kestävyyskoe jo työpäivään ja tulokseen nähden, vaikka nyt otettaisiin ammattimiehen tekniikkakin huomioon.

On totisesti tekijämiehiä Tervakoskellakin.

Tervakoski O. Y. on G. A. Serlachius O. Y:ltä vastaanottanut kirjeen, jossa ilmoitetaan, etiä

M Ä N T Ä N

Ammattikouluun

otetaan uusia oppilaita heinäkuun alussa konepaja- ja paperiteollisuuden ammatteihin. Oppilaita otetaan 15 vuotiaita, ei vanhempia, kansakoulun käyneitä nuorukaisia, joilla on halua ja taipumuksia kehittyä ammattimieheksi. Oppilaat saavat koulussa täysihoidon halvalla, jonka he maksavat työstä suoritettavalla palkalla. Vaatteet on oppilaan itsensä kustannettava. Köyhille, sotaorvoille ja -invalidien pojille kustantaa yhtiö myös vaatetuksen.

Tämän tiedoituksen haluaa Tervakoski O. Y. täten saattaa henkilökuntansa tietoon ja voivat asiasta kiinnostuneet kääntyä ins. Fj. Moringin puoleen ennen t. k. 15 päivää.

JANAKKALAN KUNNAN

veronkanto

toimitetaan m. m. maanantaina kesäk. 15 p:nä Tervakosken Seurahuoneessa klo 11—15, Napialan Kansakoulussa klo 15,30—17 ja tiistaina kesäk. 16 p:nä Vähikkälän Kansakoulussa klo 10—12.

Kunnallisveroja voidaan myöskin maksaa Janakkalan Säästöpankkiin kesäkuun 8—13 p:nä pankin aukioloaikana klo 9—12,30.

Heti kannon jälkeen jätetään maksamattomat verot kokonaisuudessaan ulos ototeitse perittäviksi.

JANAKKALAN

kunnantoimisto

pidetään kesäk. 1 päivästä alkaen avoina joka arkipäivä klo 8—11 ja 12—16 paitsi lauantaina ja juhla-aattona klo 8—11 ja 12—14.

Janakkalassa, 1. 6. 1942.

Kunnallislautakunta.

ILMOITUKSIA.

Metsätyöntekijät!

ANSIONNE LISÄÄNTYY

40 — 45 mk:lla
m³ kohti,

jos otatte kuusenkuoren talteen paperipuista ja haloista sekä annatte sen katoksessa kuivua parkiksi. Tiedustelkaa hintoja ja keräilyohjeita meiltä tai lähimmältä paikallisostajaltamme, joina toimivat m. m. useat kauppa- ja liikkeet ympäri maan.

Pajunparkkia ostetaan myöskin.

SIURO OY., os. Siuro Puh. 83.

Lotat!

Kokous tiistaina, 9. 6. 42. klo 19 lottahuoneessa. Tällöin jaetaan arpomalla kasvimaan penkit lotille hoidettaviksi „alusta loppuun”. Kahden lotan osalle tulee aina yksi penkki, joten kukin lotta saa hoidettavakseen puoli penkkiä. Kokoukseen saapuvilla on tilaisuus itse valita „penkkiverinsa”, jolloin töiden järjestäminen ehkä on yksinkertaisempaa ja yhteistyö hauskeempaa. — Varusjaostopäällikkö vastaanottaa pestyt ja kunnostetut lastenvaatteet. — Kurseilta palanneet kertovat kokemuksistaan.

Puheenjohtaja.

JANAKKALAN KUNNASSA

v:lta 1941 määrätyn tulo- ja omaisuusveron veroluettelon lyhennysote on Turengissa Janakkalan piirin nimismiehen virkahuoneessa nähtävänä kuluva kesäk. 1 päivästä lukien 14 päivän ajan. Verotukseen tyytymättömällä on oikeus 30 päivän kuluessa kesäk. 1 päivästä lukien, sitä päivää lukuunottamatta, valittaa tarkastuslautakuntaan ja on valituskirja sanotussa ajassa jätettävä allekirjoitaneelle verotuslautakunnan puheenjohtajalle.

Turengissa toukok. 29 p:nä 1942.

L. M. Ojala.

TULO- JA OMAISUUSVERON

ennakkomaksuja vastaanotetaan postitoimistossa kesäkuun ajan arkipäivisin klo 10—11 välisenä aikana.

HALUKKAITA HENKILÖITÄ

kehoitetaan jättämään hakemuksensa palkkavaatimuksineen postitoimistoon osoitettuna Helsingin piirin Postitarkastajalle, Helsinki, viikon aikana uudella maalaiskirjeenkantolinjalla postitoimisto — osuuskauppa — kartano — omakotialue — Marttila.

ILMOITUS.

Maanantaina t. k. 8 p:nä ei Kansanhuolto ole auki.

Artturi Wallinheimo.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

elokuvan

SISÄRENGAS

Robert Donat — Rosalind Russell
lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 36
ja UFA-katsaus.

Kielletty lapsilta.

Lapsille katsaukset sunnunt. klo 16

Pääsy: 6:—.

Janakkalassa

maksetaan kesäkuun sotakuukausipalkat, asevelvollisten vanhemmille tulevat sotilasaavustukset sekä sotapalveluksessa olevien vuokrat rahat kunnan toimistotalon yläkerrassa Turengissa asevelvollisten sukunimien mukaisessa aakkosjärjestyksessä seuraavasti:

Maanantaina kesäkuun 8 p:nä klo 8—11 kirjaimet A—L.

Tiistaina kesäkuun 9 p:nä klo 8—11 kirjaimet M—Ö.

sekä Tervakosken Seurahuoneessa maanantaina kesäkuun 8 p:nä klo 16—17 kaikille Etelä-Janakkalassa asuville.

Ilmoitettuja maksuaikoja kehoitetaan tarkoin noudattamaan,

Janakkalassa 30 p:nä toukok. 1942.

Kunnallislautakunta

Myytävänä

parisängyt (1800-vuoden rococo-malliset) y. m. sänkykamarin kalustoa.

M. Nohrström, Tervakoski.

— Kylässämme oli yleinen liputus torstaina, sotamarsalkka Mannerheimin 75-vuotispäivän kunniaksi.

Tervakoski 1942.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 24.

LAUANTAINA KESÄKUUN 13 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoimena joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoimena joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40, 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryttylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — Tervakoski

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin 8,45 ja Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

* autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina pyhäkoulu klo 9 Jumalanpalvelus klo 10.

Lähetysompeluseura tiistaina klo 19 kerhosalissa.

Tyttökerhon retki Poukapiirtille torsaina klo 19.

— **Kuollut.** Kesäkuun 6 p:nä kuoli Harlussa insinööri Erik Harald (Harry) Ekengren 49 vuoden ikäisenä. Insinööri Ekengren toimi Tervakoskella v. 1917—19 teknikkona ja oli kuollessaan Laskelän paperitehtaan teknillisenä johtajana.

— **Avioliittoon vihittiin** sunnuntaina t. k. 7 p:nä Tainionkosken kirkossa pastori Matti Joensuu Janakkalasta ja ylioppilas Kirsti Räsänen Ensoasta.

Tuli ja Sinä.

Oletko tullut ajatelleeksi hetkellä, jolloin tulen sytytät, seurauksia, jos tuli pääsisi riistäytymään irti? Jälkeenpäin todettaisiin, että olit juuri Sinä, joka sytytät tai käsittelit tulta ja ehkä tietämättäsi, tahtomattasi aiheutit vahingon. Tiedäthän tulen hävittävän voiman. Jo pikku palleroisena kiinnosoi Sinua tuli. Koitettuasi sormellasi ensi kerran kuumaa paikkaa, vaistosit, vaikket vielä osanut puhuakaan, että se „poppaa”. Varoit, pelkäsit tulta. Miksi et rakas lähimmäiseni nyt, kun olet jo järkevä kansalainen, ole aina varovainen tulen käsittelyssä? Kun palon syttymissyitä tuhkitaan, tullaan salamaa lukuunottamatta aina samaan pisteeseen — ihmiseen. Kuinka moninaiset ovatkaan ne laitteet, joita ihminen käyttää ja tarvitsee jokapäiväisessä elämässään. Lukemattomissa laitteissa hän käyttää tavalla tai toisella tulta apunaan. Tähän mennessä ihminen ei ole keksinyt vielä mitään ikuisesti kestävästä. Kuten yllä jo mainitsin, on tulen irtipääsy useimmiten ihmisen syy. Huolimattomuus, ajattelemattomuus, väliäpitämättömyys, varomattomuus, laiskuus, y. m. ovat niitä Sinun pikkuapulaisasi joiden takia tuli karkaa omille teilleen, hävittäen, tuhoten kaikki. Ellet pidä näitä pikkuystäviäsi silmällä ja kurissa, saavat naapurisikin syyttömästi kärsiä. Sinä, varovainen ystäväni, jonka tiedän tilanteen tasalla olevaksi, Sinuun luotan. Tiedäthän että Sinä esim. onkiessasi keskelä järveä veneessä, sammutat ensin huolellisesti savukkeesi, ennen kun heität sen järveen. Vaan Sinun kaltaisiasi on, ikävä kyllä, harvassa. Siksi mieleni on murheellinen, kun katselen tilastoja, jotka osoittavat, kuinka paljon varomattoman tulen käsittelyn takia tuhoutuu.

Varovasti vaali tulta,
Ystävääskin varoita.

J a m u
Palokuntamies.

— **Kansakoululaiset.** Talokopäiväkirjat ovat saapuneet ja saadaan periä koululta maanantaina t. k. 15 p:nä klo 9. Samalla annetaan maksu keräyksiä lumpuista.

— **PERUNAMAITTEN** vuokrasta on kuulunut ääniä, jotka väittävät että vuokra olisi liian kova. Tämän johdosta olemme kääntyneet yhtiön agronoomin puoleen, joka selvin numeroin on todistanut, että jos yhtiö itse olisi kasvattanut perunaa näillä mailla, olisi se ansainnut niistä vähintään viisi kertaa suuremman summan kuin mitä se nyt saa vuokrana. Jos näitä vuokramaita olisi käytetty toisiin tarkoituksiin — esim. lantun tai sokerijuurikkaan viljelykseen — olisivat tulot voineet olla kymmenkertaisetkin.

Vaikka vuokra lasketaan juoksumetrin mukaan, on otettava huomioon, että jokaiseen perunavakoon menee noin 65—70 sm. leveä maakaista, joten hehtaaria saadaan ainoastaan noin 15000 juoksumetriä vakoa. Bruttotulot hehtaariilta ovat siis vain noin 6000:— mk, jota vastoin nykyisten Kansanhuollon määrämien hintojen mukaan olisi yhtiö normaalisadosta, vähentämällä sadon arvosta siementen hinnat sekä istutus ja ylösotokustannukset saanut noin 20000:— mk hehtaariilta. Yhtiö siis suorastaan häviää noin 14000:— mk hehtaariilta vuokratesaan näitä perunamaita. Ei näin ollen voitane väittää, että yhtiö nylkee kyläläisiä perunamaan vuokrauksessa.

Keskimmäärin lienee käytetty noin 400 m. hehtoa kohti. Jos otaksumme, että sato tulee olemaan 8 jyvää, tulee hehdon vuokrahinnaksi 20:— mk. Tähän tulee lisäksi siemenperuna. Näistä ovat toiset tänä vuonna maksaneet hehdolta jopa 300:— mk, joka nostaa hintaa 40:— markalla, ja hehdon hinnaksi saadaan silloin 60:— mk, mutta ne, jotka omasta varastostaan ovat ottaneet siemenperunaa, voivat laskea sille normaalihinnan, sanotaan 80:— mk, jolloin lisäkustannukset tekevät vain 10:— mk, ja he saavat syksyllä perunansa 30:— markasta hehto, joka jo lienee halpa perunan hinta.

G.

VALTAKUNNANMESTARUUS KILPAILU.

Puutarahakuussa on tullut ratkaisu. Kuten aikaisemmin olemme ennustaneet, sijoittautui Tervakosken Nantte Kurjenmäki aivan kärkipäähän, tulen valtakunnan toiseksi mestariksi, saaden palkinnoksi 5000:— sekä piirin mestaruudesta 2000:— sekä kaksi kirvestä merkinnöin, sahanteriä, sekä vapaan vierailumatkan Helsinkiin, ynnä kunniakirjan.

Janakkalasta osallistui kilpailuihin kaikkiaan kolme osanottajaa jotka kaikki sijoittautuivat Hämeenlinnan työvoimapiirissä ensitiloille seuraavasti:

1. N. Kurjenmäki. Tervakoski 94,89 m³
2. P. Mattila „ 83,15 „
3. Y. Saiminen, Mallinkainen 73,50 „

Työvoimapiirittäin olivat palkinot: piirin mestari 2000:—, toinen 1000:— ja kolmas 500:—.

Mainittakoon vielä että valtakunnan mestari oli hakannut paperipuuta 125,45 m³ ja kolmas mestari samoin kuin Kurjenmäkikin halkoja, saaden tuloksen 90,30 m³.

Onnittelemme Kurjenmäkeä loistavan työsuorituksen johdosta.

TÄLLÄ VIIKOLLA

kyselimme taasen Huoltokonttorin asioista. Nyt kun verojenmaksut ovat juuri käsillä, on kysymys siis ajankohtainen. Huoltokonttorista saimme kuulla, että asiakkaita on kaikkiaan 142. Olisi odotanut luvun olevan jo paljon suuremman, ei ole kaikille vielä kirkastunut Huoltokonttorin edut. Erittäin kuuluu maatalouspuoli olevan heikosti mukana. Kuulemamme mukaan pelkäävät siitä kannettavan jonkinlaisen koron. Tässä lehdessä on jo useampaan kertaan selostettu, että Huoltokonttori päinvastoin maksaa sinne kerääntyvistä varoista korkoa kokonaista 5% jollaista korkoa ei mikään pankkilaitos maksa. Pelko pois vain, mukaan joka mies ja nainen, pian huomaatte asian käytännöllisyyden.

Tekee mieleemme kertoa eräs tapaus Huoltokonttorista puhuessamme. Luoksemme saapui eräänä päivänä mies, joka sanoi: „Jos kerran vielä kirjoitatte Huoltokonttorista, niin kertokaa, että minä, suuren perheen isä, nyt ensi kerran 15 vuoteen tunnen kuin kuorma olisi pois hartioilta veronmaksujen lähestyessä. Asetin Huoltokonttoriin vaatimattoman summan, ja kuukausittain otetaan palkastani lisää ja nyt on niin huoleton ja kevyt olla. Siunattu Huoltokonttori!”

Sinä on ajattelevan miehen puhet-

LAPSET MUKAAN ELINTARVIKE- KAMPPAILUUN.

Kun nyt koko kansan tulee kykyssä mukaan osallistua elintarvikekampailuun, olisi myöskin hyvä jos varttuneemat lapset, jotka eivät vielä voi osallistua raskaampiin töihin, kantaisivat kortensa yhteen kekkoon. Lapsillehan on järjestetty kerhopalstoja hoidettavaksi ja onhan heillä myöskin kotiensa kasvitarhamaiden hoidossa ja kunnossapidossa työtä. Kotoiset kasvitarhavihjelykset ja kerhomaat ovat kuitenkin useissa tapauksissa niin pienet, ja niiden vaatima työmäärä siksi vähäinen, etteikö avain useimmat yhdyskuntamme varttuneimmista lapsista voisi vielä liikaa rasittumatta tehdä enemmänkin. Lapsille erittäin soveliasta lisätyötä ja ansiomahdollisuuksia tarjoaa juuri kasvimaiden perkaus niin Kartanon ja Paiston kuin puutarhankin aikaisempia huomattavasti laajemmilla juurikasvimailla. Perkaustyöt järjestetään suurimmaksi osaksi urakalla, joten perkaustyön suorittajat eivät ole sidottuja määrättyihin työaikoihin, vaan saavat vapaasti tulla ja mennä sen mukaan miten haluavat. Ainoana vaatimuksena on, että he huolehtivat siitä, että heidän ottamansa palstat tulevat aikanaan peratuiksi.

Puutarhan, Kartanon ja Paiston viljelyksillä kasvavasta sadosta kyllä suurin osa menee asutuskeskuksiin, mutta elleivät ne, joilla on mahdollisuuksia osallistua tuotantokamppailuun, tee voitavaansa jäävät asutuskeskuksissa olevat ihmiset ilman ruokaa.

V. E. N.

— Rosi Rinteen kiertue saapuu Tervakoskelle t. k. 20 tai 21 p:nä esittämään „Luxembourgin Kreiviä”.

Lähemmin ensi Kaiussa.

— Poikien pesäpalloharjoitukset ovat joka maanantai ja keskiviikko klo 17. Kaikki pojat kentälle.

— Kaikki kelpaa. Kun „Haaskalan” väen piti Suomen Marsalkan syntymäpäivänä liputtaa, huomasivat he kummakseen lipputangon nuoran saaneen jalat allensa. Sankarivainajien päivänä se vielä oli ollut paikoillaan. Kuka kylässämme tällaista näpistelyä harjoittaa?

— Juuri sitä vartenhan Huoltokonttori on perustettukin, että se helpottaisi palkannauttijain tällaiset vakinaiset menot tasaantumaan pitkin vuotta, eikä suinkaan yhtiön etujen vuoksi.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30
elokuvan

LINNOITUS Port Mambassa

Lionel Atwill — Philip Strange
lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 37
ja UFA-katsaus.

Kielletty lapsilta.

Lapsille katsaukset sunnunt. klo 16

Pääsy: 6:—.

Ilmoitus.

Lapsia otetaan juurikasvien harvennustyöhön Tervakosken Puutarhaan maanantaista, t. k. 15 päivästä alkaen. Hyvä palkka maksetaan.

Tervakosken Puutarha.

SUOJELUSKUNTA

ja

Is. ISKURYHMÄT.

Suojeluskunnan ja Is. iskuryhmien yhteiset ampumarjoitukset pidetään huomenna, sunnuntaina, 14 p:nä alkaen klo 13 ampumaradalla.

S. a. paikallispäällikkö.

Hyviä

taimia

vielä myytävänä puutarhassa.

„SÄRVINTÄ SUORAAN LUONNOSTA”

on kirjaseen nimi, jonka toimitus on saanut tutkittavakseen. Kirjaseen sisältää keräily- säilöntä- ja valmistusohjeita luonnonvaraisten kasvien käytöstä ruokataloudessa sekä hyviä ohjeita kahvin ja teen korvikkeiden valmistajille. Kirjaseen on erinomainen opaskirjaseen perheenemännille juuri nyt kesän satoa odotellessa. Sen kirjakauppahinta on 4:—.

Suosittellemme tätä uusinta pulaa-ajan opasta.

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 25.

LAUANTAINA KESÄKUUN 20 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoimena joka keskiviikko.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40, 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).
Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Löpen auto lähtee Hämeenlinnaan noin 8,45 ja Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

* autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina pyhäkoulu klo 9. Jumalanpalvelus klo 10. Rippi ja H. P. ehtoollinen. Päiväsaarnan pitää past. M. Joensuu.

Tiistaina juhannuseurat Joutjärven Poukapirtillä klo 20.

Juhannuspäivänä jumalanpalvelus klo 10. Hartaushetki Lepolan kentällä klo 14.

Lähetysjuhlaa vietetään Tervakoskella 28 p:nä kesäkuuta aikaen klo 13.

Lukusia pidetään Hallakorven Takalassa 25.6. klo 13 ja Sauvalan Syvänojalla 29.6. klo 13.

— 60 vuotta täytti t. k. 16 p:nä Seurahuoneen monivuotinen vahtimestari Juho K. Heinonen.

Onnittelijoiden joukossa nähtiin Tervakosken Klubin ja Suojeluskunnan edustajat, jotka lausuvat kiitoksensa monivuotisesta uutterasta työstä ja onnitte-lunsa merkkipäivän johdosta.

Tervakosken halko-talkoot.

Hels. San. kirjoittaa nimim. T—u artikkelin „Talkootoinin halkopulaa lieventämään. Erään tehtaan henkilökunnan esimerkillistä talkootoimintaa”. Leikkaamme kirjoituksesta muutamia kohtia.

„Tervakoski O. Y. on sekin tämän vaikean vastustajansa kanssa paininut ja monen väännön sekä heiton kautta saanut siitä hyvänpuoleisen otteen. Yksin yhtiön tehdas tarvitsee käyttöönsä 35.000 kuutiota halkoja puhumattakaan muista tyydyttävistä, joten hyvät neuvot tosiaan olivat tarpeen. Kun ei noin valtavaa halkomäärää vain ilmasta loihdita, päädyttiin parempiin keinoihin. Yhtiön tehnilinen johtaja, insinööri Fj. Moring keksi tällöin hyvän suunnitelman. Miesväki kutsuttiin neuvotteluun ja päätettiin koetella talkoovoimin. Talkoihin siis vapaa-aikoina. Puhdetöihin jokainen tehtaan miespuolinen, ei kuitenkaan sellainen, joka ammatikseen työskentelee metsässä.

Alkoi talkoohakkuu. Tavoite oli helppo, mutta ei haluttu liiaksi rasittaa tai peloittaa miehiä. Pian kumminkin havaittiin, ettei urakka laisinkaan tuottanut vaikeuksia. Kotona olevat miehet kävivät sataprosenttisesti toimeen ja lomalle tulevat tehtaan sotilaat tekivät oma-aloitteisesti osuutensa yhteiseksi hyväksi. Koko kesäkuu on vielä jäljellä, mutta siitä huolimatta on tehtaan miehistä 182 suorittanut urakkansa loppuun. 72 % on jo paremmalla puolella ja vain ihan ani harva on tyytynyt pelkkään tavoitteeseensa. Alku oli monelle hankalaa, mutta kolmen neljän päivän kuluttua reipas metsätyö jo huvitti sekä miellytti; ilomieliin siellä sahat sekä kirveet heilui-vat. Vaikka työ vielä on kesken, on siitä huolimatta jo nyt keskimäärin tehty talkoolaista kohti 12,7 kuutiota, joka on

hyvä saavutus, ja tulos tulee siitä vielä nousemaan huomattavasti”.

Selostettuaan vielä parhaita tähänastisia saavutuksia, kirjoittaja jatkaa:

„Selvää on, ettei yhtiö talkoilla lopullisesti selviydy halkopulastaan. Mutta kiitollisuudella se luonnollisesti vastaanottaa tällaisen arvaamattoman avun. Henkilöstö aluksi ehkä arkailee, mutta loppujen lopuksi havaitaan, että tunti pari metsässä vain virkistää muun työn lomassa. Niin korvataan urheilu. Onneksi ei suurempia onnettomuuksia ole sattunut, vaan pian paraneva haava, joka ei ensinkään työntea laimenna. Kiitoksella on myös mainittava, että ympäristön maanviljelijät ja metsänomistajat ovat mitä myönteisimmin suhtautuneet talkoihin. Niinpä voidaankin sanoa, ettei syy halonpuutteeseen ole halon tai halkopuun omistajissa, vaan hyvin usein ja valitettavasti halontekijöissä. Niitä ei aina ole saatavissa. Metsätyö on aluksi raskasta, mutta eihän sentähden tarvitse sitä pelä,ä.

Tervakoski O. Y. on keksinyt edellä mainitun varteenotettavan tavan päästä halkopuutteesta. Se on niin erinomainen, että sitä kannattaa seurata. Ainakin yhtiön taholta odotetaan hyvää ja koa talkoille ja jännityksellä luetaan lopullinen tulos heinäkuun alussa”.

— Kuollut. Keskiviikkona, t. k. 17 p:nä, kuoli Hämeenlinnan lääninsaira-alassa lyhyen taudin sairastettuaan saunan emännöitsijä rva Aliina Honkanen 59 vuoden ikäisenä. Rva Honkanen oli syntyperäisiä paikkakuntalaisia ja toiminut koko ikänsä Tervakoski Oyn palveluksessa, aikaisemmin luppurepimössä ja viimeksi puoli vuosikymmentä yleisen saunan emännöitsijänä. Lähinrä häntä jäivät suremaan puoliso ja kaksi poikaa perheineen.

HELSINGIN TEATTERI

esittää Tervakosken Seurahuoneessa sunnuntaina, kesäkuun 21 p:nä klo 20 opelein „L' xemburgin kreivi”. Thure Bahne kreivinä on sellainen yliveto operettisankarien keskuudessa, että se on jokainen omin silmin nähtävä ja omin korvin kuultava. Tähän on meillä loistava tilaisuus, kun HELSINGIN TEATTERI johtajansa Rosi RINTEEN johdolla saapuu paikkakunnallemme esittäen mainitun melodija värikylläisen operetin. Sankarittarena näemme toisen helsinkiläissuosikin, viehkeän ja kaunisäänisen Elii PIHLAJAN ja aina kujeita ja temperamenttia täynnä olevan Martia KINNUSEN. Kujeilusaan häntä tällä kertaa saapuu paikallauluniekamme Martti SEILO. Vanhana ruhtinaana on Aku KÄYHKÖ verraton. Hän on myös ohjannut operetin. Että tansseissa on vaulitua ja meininkiä, siitä vastaa tanssimestari Toivo NISKANEN ja musiikkipuoli on taatust. varmoissa käsissä silloin, kun pianon ääressä istuu itse Martti SIMILÄ. Mainittakoon vielä teatterin johtajankin sentään pistäytyvän näyttämöllä, tosin vain viimeisessä näytöksessä, mutta sitä herttaisempina vanhan ruhtinaan vanhana morsiamena.

Lippuja ennakoita hra P. Pajuselta.

OIKKAISU.

Viime Kaiussa olleen erheellisen tiedoituksen johdosta ilmoitamme, että Huoltokonttorin talletuskorko on 4¹/₂ eikä 5%.

Tervakoski Osakeyhtiön Huoltokonttori.

TÄLLÄ VIIKOLLA

käännymme monesta aikaa kysymyksellä erään kylämme kalamiehen puoleen.

„Miten Alasjärvi on kevään aikana antanut särviä?”

„Heikko vähän on ollut”, vastasi hän, „kalastajia on paljon ja kalat pieniä. No parempaahan sekini on kuin ei mitään, kalasopassa on pysytty”.

„No, eikö isompia kaloja enää vessissämme ole, haukiakaan, joita „Kaiussa” niin suuria kerrottiin saaduiksi keväällä 1941?”

„On voinut joku saada hauenkin, minun mertaani ei ole sattunut”, vastasi kalamies.

Kalamiehen tyytyväisestä myhäilystä teimme kumminkin sen johtopäätöksen, että on niitä haukia voinut tulla hänenkin pyydykseensä, mutta hän oli sitä kalamiesjuttia, joka ei kerskaile suurilla kaloilla, vaan nauttii he hyväkseen kaikessa hiljaisuudessa. Niitä kalamiesjuttuja on niin monenlaisia.

Kalamiesvaleista puheenollen kerromme tässä mehevän kalajutun. Osuuskaupassamme oli johtajana neljännesvuosisata takaperin Väinö Mattila, joka aina yksin kalastaessaan sai suuria kaloja,

Juhannuksen

vietto Tervakoskella tapahtuu seuraavasti: Juhannusaattona klo 18 lipun nosto ja soittoa Seuran puistossa.

Klo 20 elokuvia.

Klo 23 kokko sytytetään Alasjärvellä, torvisoittoa Suruttoman rannalla.

Juhannuspäivänä ei ole juhlallisuuksia.

— Vihittyjä. Avioliittoon vihittiin viime sunnuntaina Tervakosken pikukirkossa liikkeenhoitaja Olavi Hakala ja liikeapulainen Kirsti Autio, molemmat Tervakoskelta.

— Kuulutettuja. Avioliittoon ovat kuulutetut alikersantti Viljo Heikki Liljendahl Vanajasta ja liikeapulainen Anna-Liisa Siltola Tervakoskelta.

KUUSEN JA PAJUNKUORTA KERÄÄMÄÄN.

Koska maamme ei ulkomailta nykyoloissa saa parkitusuutosta nähkateollisuudelle, on meidän jokaisen tultava avuksi. T. k:n 20—24 p:n välisenä aikana toimeenpannaan koko maata käsitteävät keräystalkoot. Kuusenkuori otetaan tänä vuonna kaadetusta puusta, siis ei missään tapauksessa kasvavasta, jota vastoin pajun parkki kerätään kaatamalla pajukot, jotka muutenkin ovat metsien „rikkaruohoja.” Huom! Yksivuotisia vesoja ostaa kuorittuna Sokeain Keskus, Helsinki, Hallitusk. 15, maksaan 10:— kilolta. On kuitenkin muistettava, ettei näitä vastakuorittuja vesoja saa jättää taivasalle aurinkoon, vaan on ne heti korjattava katonalle.

Lähempiä tietoja antavat: neiti K. Haukola ja herrat R. Hasselström ja A. Salovaara.

noin, noin suuria, (ei tahtonut kädet ulettua hänen kertoessaan)

Olimme kerran olleet yksinämme huvisoutelulla, emme nimittäin ole koskaan olleet kalastamassa, ja tavattuani jälkepäin Mattilan, kerroimme olleemme uistinta soutamassa.

„Tuliko kalaa?”

„Ei tullut,” vastasimme, kyllä kiinni kävi Joensuun lahdessa, luulin sen jo käyneen kiinni hirteen, niin totisesti siellä oli ennennäkemätön hauenrumilus. Sain sen pään veneen reunalle, mutta kun hauki näki minut, se aukaisi leveän kitansa ja huudahti: anteeksi, luulin että se oli Mattila, syki uistimen suustaan ja pul-pulp, sinne se katosi.

Sen jälkeen ei Mattila meille suurista kaloistaan kertonut.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja maanantaina klo 19,30

elokuva

Tarzanin Poika

Johnny Weissmuller — Maureen O'Sullivan
lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 38
ja UFA-katsaus.

Lapsille

koko ohjelma sunnuntaina klo 13.

Pääsy: 6:—.

Juhannusaattona klo 20 sekä juhannuspäivänä klo 19,30 esitetään

Riemunhauska elokuva

K o m e d i a

meistä

i h m i s i s t ä

Jean Arthur — James Stewart
Kielletty lapsilta.

Pääsy: 6:—.

HELSINGIN TEATTERI

Tervakosken Seurahuoneessa sunnuntaina kesäkuun 21 p:nä klo 20

Luxemburgin kreivi

3-näyt. operetti. Sävelt. Franz Lehár.

Liput: 30:—, 25:—, 20:—, 15:— ja 10:—. Ennakolta hra P. Pajuselta.

HALLAKORVEN SEMENTTIVALIMO
ostaa

vanhoja sileitä sanomalehtiä à 2:— kilo.

HUUTOKAUPALLA

myydään maanantaina 22. 6. 42. klo 17 sänkykamarin kalusto: rococo-parisängyt ja peililipasto, piironki, vaatekaappi, pesukaappi ja pieni laatikkopenkki.

M. Nohrström
Tervakoski, Impilinna.

JUURIKASVIEN HARVENNUS

puutarhassa aloitetaan torstaina 25. 6. eikä 22. 6., kuten aikaisemmin on ollut puheena. Tämä siitä syystä, että taimet ehtivät kasvaa vähän isommiksi, jotta harvennusyö olisi helpompaa.

Kaikki lapset joukolla tuotantokamppailuun.

Tervakosken Puutarha.

JUHANNUSAATTONA

suljetaan molemmat myymälämme klo 13
Tervakosken Csuuskauppa r. l.

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 26.

LAUANTAINA KESÄKUUN 27 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoimena joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoimena joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryttylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin

8,45 ja Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

* autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina pyhäkoululaisten retki klo 9. Lähtöjuhla alkaa klo 13 jumalanpalveluksella, jossa saarnaa past. Pauli Vaalas. Kolehdi Suomen Lähetysseuralle. Kahvitarjoilu; oma sokeri!

Torstaina tyttökerhon retki Poukpirille klo 19.

Perjantaina hartaustilaisuus Sauvalan kartanossa klo 19,30.

KIITOS.

Sydämellinen kiitos kaikille niille, jotka muistivat minua täyttäessäni 60-vuotta.

Johan K. Heinonen.

Vuosi sotaa.

Juhannuksena tuli kuluneeksi vuosi nykyisen sotamme alkamisesta. Sodasta on tullut pitkäaikaisempi kuin mitä vuosi sitten otaksuttiin. Siitä aiheutuneet vaikeudet ovat samassa suhteessa lisääntyneet. Mutta kun tämä voidaan Suomessa avoimesti todeta, liittyy siihen myös ilahduttava kokemus, etteivät jokapäiväiset vaikeudet ole kansamme taistelumoraalia vähimmälläkään tavalla murentaneet. Vaikeudet on kestäetty ja useassa tapauksessa myös voitettu sisukkaalla päättäväisyydellä. Kestämiskyvyn salaisuus on kansamme lujassa vakaumuksessa asiansa oikeutuksesta.

Kun tänä sotajuhannuksena valmistaudumme siirtymään toiseen sotavuoteen, tapahtuu se toivossa, että mahdollisimman pian pääsisimme rauhan töihin. Mutta tähän toivoon sisältyy samalla tietoisuus siitä, että rauha ei ole meille mahdollinen, ennenkuin bolshevismiin sisältyvä uhka on karkoitettu ja lyöty. Sentähden tehtävämme on seistä vartiopaikallamme siihen päätökseen asti, joka kansamme onnellisemmalle tulevaisuudelle on välttämätön. Sankarillinen armeijamme, kansamme kilpi ja ylpeys saa sotamme vuosipäivänä osakseen koko kansan parhaimmat kiitokselliset ajatukset. Ja haras kaipaus ja kiitollisuus kohdistuu niihin, joita eivät Suomen suurimman kunnian retkeltä koskaan palaa. Heidän uhrinsa veivoitus elää.

— Uusia opettajia. H-linnan alakansakouluseminaarista on opettajatoistuksen saanut m.m. Mirjam Marjatta Salomaa Tervakoskelta.

— Kuulutettuja. Avioliittoon on kuulutettu maanviljelijä Lauri Henrik Torkkola Hattulasta ja neiti Rosa Uuttu Tervakoskelta.

VALTAKUNNANMESTARI

Ilmari Kurjenmäki, tai Nante Kurjenmäki, jolla nimellä hän täällä kotiseudulla paremmin tunnetaan, on kotiutunut hänelle palkkiona tulleelta Helsingin matkaltaan. Olemme saaneet häntä haastatella ja kerromme lukijoillemme tästä matkasta. He olivat käyneet nostamassa palkintonsa kilpailut toimeenpanneen lehden konttorista. Koko matkan huippukohdaksi muodostui vastaanotto tasavalan presidentin linnassa, jossa presidentti ja rouva Ryti olivat pitkän ajan keskustelleet voittajien kanssa. Presidentin adjutanti oli näyttänyt heille koko linnan. Presidentti oli kullekin lahjoittanut nimikirjoituksella varustetun valokuvansa. Myöskin valtioneuvostossa he olivat käyneet ja siellä oli ministeri Annala pitänyt heille puheen. Paitsi pääministeri Rangellia, olivat myöskin ministerit Arola, Koivisto ja Kalliokoski olleet keskusteluissa voittajien kanssa. Haastattelipa heitä Jahvettikin ja haastattelu radioitiin.

Tällä matkalla järjestettiin näiden kovien tekijämiesten välillä näytösluontoinen kilpailu halonhakuussa Malminkartanon metsässä. Kilpailua oli seuraamassa m. m. pääministeri ja ministeri Arola, sekä paljon muita arvohenkilöitä. Tässä kilpailussa kunnostautui meidän Kurjenmäki loistavasti voittajana, saaden 2 m³ määrän valmiiksi ajassa 1 tunti 26 minuuttia. Ensimmäiseen metriin kului häneltä aikaa 45 minuuttia, kun sen sijaan pääkilpailussa voittaneelta Kirpulta meni ensi metriin aikaa kokonaista 70 minuuttia.

Erikosen kaunis oli se tosi urheilullinen tapa, jolla Kurjenmäki haastattelijallemme keroi tästä kilpailusta. „Kyllä Kirpun osuudelle sattui pahempi metsä kuin minulle, minulla oli vain yksi kiero ja paha mänty ja sitten minulla kävi hyvä tuuri, puut kaatuivat juuri niin kuin olin ajatellutkin”. Tästä tuntee jo matkan päähän reilun miehen ja tosi urheilijan.

Hels. San. kirjoittaja kertoo tästä näytökilpailusta m. m.

„Läsnäolleet ammattimiehet antoivat täyden tunnustuksen tehdyille työlle. Kannot jäivät lyhyiksi, jopa harvinaisen lyhyiksi. Kun seurasi mestarien työskentelytapoja, niin huomasi miten he jalat-

laan ensin painoivat sammaleen alemmaksi ja poistivat lähimmät risut tieltä. Sitten he painoivat sahaansa puun kykeen ja melkein siinä samassa alkoi se huojua kaatuen usein melkein auttamatta maahan. Sahan painuminen puuhun kävi kuin leikiten. Sen huomasi erityisesti puita pölykytettäessä. Kymmenen senttimetrin vahvuinen puu tarvitsi vain 5—6 vetäisyä, kun se jo oli poikki sahattuna. Mestarien oksien karsintaa, erityisesti Kirpun ja Kurjenmäen, oli suorastaan nautinto seurata. Kirves heilui puun kahta puolta, milloin milläkin sivulla. Vain muutama hetkinen kului, kun puu oli puhtaana oksista. Työnäytöstä seuranneet havaitsivat myös, että kaatajat katsoivat tarkoin minne puun kallistivat. Näin he saivat puut kaatumaan sellaiseen asentoon, että pölykyttäminen kävi kuin itsestään. Varsinkin halkomestari Kurjenmäki osasi tämän tempun oivallisesti. Metsämiehiä ihmetytti varsinkin se, että hän kaatoi juuri sen määrän puita kuin mitä kahteen kuutiometriin tarvitsi”.

Kyllä varmasti oli tämä matka elämys kaikille sen osanottajille ja Hels San. kirjoittaja kertoo Kurjenmäen lausuneenkin linnasta poistuttaessa: „Kyllä Suomessa on jokainen paikka auki rehelliselle työmiehelle!”

LUXENBURGIN KREIVI.

Viime sunnuntaina vieraili paikkakunnallamme rouva Rosi Rinne kiertueineen esittäen tunnetun hauskan operetin „Luxenburgin Kreivi”. Rouva Rinne oli kiertueeseen saanut maamme parhaimpia operettikykyjä — Elli Pihlaja, Martta Kinnunen, Ture Bahne, Martti Seilo ja Aku Käyhkö sekä säestäjänä itse kapellimestari Martti Similä. Ei näin ollen voinut odottaa muuta kuin hyvää tällaiselta kiertueelta ja hyvinpä he lauloivat ja näyttelivätkin, niin hyvin, että Tervakosken näyttämöllä ei sellaista aikaisemmin ole kuultu eikä nähty, ja puvut olivat loistavia, mutta — kokonaisvaikutus jäi köyhäksi. Tuollainen operetti kuin Luxemburgin kreivi vaatii loistavan lavastuksen ja paljon apuväkeä. Esimerkiksi kihlauskohtauksessa olisi pitänyt olla suuri juhlasali täynnä korkeita vieraita. Nyt ei siellä ollut ainoatakaan, joten vanha ruhtinas sai pitää puheensa yleisölle, kuvitellessen sen olevan kihlajaisvieraita.

Tämä oli valitettava seikka, sillä sellaiset, jotka eivät aikaisemmin olleet suurella näyttämöllä operettia nähneet, eivät voineet saada aavistustakaan siitä, mitä loisto operetti on.

Yleisöä oli paljon — sali tupaten täynnä, joka oli ilahduttavaa, sillä tällainen yleisömenestys houkuttelee eteviä näyttelijöitä toistenkin saapumaan paikkakunnallemme, johon puolestamme vain lausomme: tervetuloa.

Kaikki elintarvikekamppailuun.

Nykyisen totalisen sodan vallitessa on kotirintamalla yhtä tärkeä tehtävä kuin varsinaisella taistelurintamalla. Kotirintaman on m. m. huolehdittava siitä, että tehdään kaikki mahdollinen tulevan talven elintarviketilanteen helpottamiseksi. Nyt tehtyjä laiminlyöntejä ei voida enää talvella korjata. Tässä mielessä sanoi pääministerimme eräässä puheessaan: „Nyt ei saa maastamme löytyä ainoatakaan laiskaa kättä ei ainoatakaan laiskaa työkalua eikä laiskaa rahaa.

Muistaen viime talven lanttu- ja perunapulan olisi luultu, että asutuskeskuksemme kaikki kynnelle kykenevät olisivat nyt rientäneet perkaamaan yhtiön juurikasvimaita ja siten osaltaan osoittaneet halua lisätä ensitalven eväitä. Juurikasvimaiden perkausta ei ole pyydetty suorittamaan maksutta, vaan maksetaan työstä kohtuullinen palkka. Palkka suoritetaan rivimetreiltä, joten perkaajat eivät ole sidottuja mihinkään työaikaan. Saatavat suorittaa osansa milloin heille paraiten sopii.

Työ ei vaadi suurta ammattitaitoa. Jo kaikki yläkansakoulujen oppilaat pystyvät siihen. Tehtaalaisetkin voivat osallistua työhön varsinaisen työajan loputtua. Pienistä juurikasvikuokista on työssä huomattava apu. Aikaisempina vuosina on ikävänä ilmiönä voitu todeta, että varsinaisen kylän asukkaat ovat hyvin vastahakoisesti osallistuneet juurikasvimaiden hoitoon. Työ on jäänyt „laitakaupunkien” lasten suorittavaksi. Tilanne on ollut päinvastainen kun on ollut kysymyksessä lanttujen samoinkuin muidenkin elintarvikkeiden käyttö.

Yhtiö on koettanut olla avullisena paikkakunnan elintarvike huollossa, ja koettaa sitä edelleenkin, mutta yhtiö katsoo myös, että henkilökunnankin on nykyisten vaikeuksien aikana avustettava itseään ja yhtiötä tässä. Vanha sääntö on, että sen joka ei työtä tee, ei pidä myös syömänkään eli tässä tapauksessa ei niiden perheiden, jotka, vaikka heillä olisi siihen mahdollisuuksia eivät osallistu juurikasvimaiden hoitoon, ei pidä myöskään osallistua sadon hyväksi käyttöön.

Jos siis halutaan, että paikkakunnallamme on ensi talvena lanttuja ja muita juurikasveja, on lanttu ja juurikasvimaat saatava aivan lähipäivinä peratuiksi. Ellei näin tapahdu ei syksyllä ole sadon korjuuseen asiaa eikä talvella ruokapöytä.

Puutarhan juurikasvimaa on Iso-Kiven pellolla, Kartanon lanttumaa puimahuoneen kohdalla ja Paiston lanttumaa puimahuoneelta Lautamäkeen menevän tien varrella. Yhtiö odottaa, että

TERVAKOSKEN KLUBIN Elokuvateatteri

esittää
lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30
elokuvan

„SUEZ”

Tyrone Power - Loretta Young - Anna Bella
lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 39
ja UFA-katsaus.

Lapsille katsaukset sunnunt. klo 16.
Pääsy: 6:—.

Huutokauppa.

T. k. 29 p:nä klo 16 myydään Aliina Honkasen jälkeensä jättämää omaisuutta, kuten huone- ja talouskaluja pitovaatteita y. m.

Huudot on paikalla maksettava.

Janakkalassa

maksetaan heinäkuun sotakuukausipalkat, asevelvollisten vanhemmille tulevat sotilassavustukset sekä sotapalveluksessa olevien vuokrat rahat kunnan toimistotalon yläkerrassa Turengissa asevelvollisten sukunimien mukaisessa aakkosjärjestyksessä seuraavasti:

Torstaina heinäkuun 2 p:nä klo 8—11 kirjaimet A—L.
Perjantaina heinäkuun 3 p:nä klo 8—11 kirjaimet M—Ö.
sekä Tervakosken Seurahuoneessa torstaina heinäkuun 2 p:nä klo 16—17 kaikille Etelä-Janakkalassa asuville. Ilmoitettuja maksuaikoja kehoitetaan tarkoin noudattamaan. Janakkalassa 27 p:nä kesäk. 1942.

Kunnallislautakunta.

SIANKASVATTAJAT! MEKIN TALKOOSEEN.

Yhtiön rakennuttaman sikalan ympäristö on kaikkea muuta kuin kunnossa ja järjestyksessä. Eikö päätetä niin, että ensi maanantaina klo 17 keraannytään sinne sahat, kirveet ja haravat mukana ja pannaan ympäristö kuntoon. Puut, laudanpätkät, y. m. roskatavara koottaisi oikivajaan ensi talven sikalan lämmitystarpeiksi.

Uskon, että kaikki siankasvattajat ovat yksimielisesti mukana ja siis maanantaitalkoossa tavataan.

Siankasvattaja.

maanantai aamuna on kaikissa näissä paikoissa runsaasti juurikasvimaiden perkaajia.

Tervakoski Osakeyhtiö.

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 27.

LAUANTAINA HEINÄKUUN 4 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

„** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin 8,45 ja Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

* autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 10.

Hartaustilaisuus Kesijärven Suviniemessä klo 14.

Tiistaina merimieslähetyspiiri rva Tilda Laineen luona klo 19.

Huom! Pyhäkoulua ei ole huomenna. Pyhäkoulun pito keskeytyy vähäksi aikaa, kunnes taas toisin ilmoitetaan.

— 60 vuotta täytti viime tiistaina, kesäk. 30 p:nä, maa- ja metsätöyryjohtaja Eemil Koskinen Toivassa. Hra Koskinen tuli yhtiön metsätöyryjohtajaksi 1919 vuoden alussa ja on siitä asti toiminut Toivan kartanon metsä- ja maataloustöyryjohtajana.

Juhannuksesta.

Kertoilempa taasen näin kesäisen juhlan kunniaksi, ja pitkästä aikaa, hiukan rintamakuulumisia täältä Aunuksen kannakselta.

Kevättalven ja kevään vetinen ja kurainen kelirikko aika monenlaisine vastuksineen on nyt takanamme ja Aunuksen kesä on kukkeimmillaan. Ja samanaikaisesti, kun lohkomme vehreät lehdot ovat saaneet kauneutensa, olemme me parannelleet ja kaunistaneet korsujamme, jotka nyt alkavatkin olla melkeimpä siivilimäisiin kesämajoihin verrattavissa. Myöskin varsinaiset työpaikkamme, asemat, ovat vuoroin aseita ja lapiota käyttäen käyneet yhä edullisimmiksi. Kun asiamme ovat sujuneet näin hyvin, olemmekin reippain mielin ottaneet vastaan tämän toisen sotajuhannuksen.

Eilen aattoiltana oli kanttiinillemme järjestetty pieni juhlatilaisuus, hiukan kotoisten kansanjuhlien malliin. Oli pastorin tervehdyspuhe, haitarin soittoa, laulua, runo y. m. korvin nautittavaa sekä sitten kansankilpailuja: pussitappelu, pussijuoksu ja köyden veto, joista sivumennen sanoen kaksi viime mainittua voitit allekirjoittaneen yksikkö. Tähän juhlatilaisuuteen pääsy oli luonnollisesti rajoitettua, sillä piti myöskin valvoa, ettei „naapuri” tuolta edestämme pääsyt kuokkavieraaksi. Juhannuskokkoa katsoimme sitten myöhemmin asemassa, sillä kuuliaisina sotilaina emme rikkoneet Päämajan kieltoa polttamalla kokkoa valtakuntamme alueella, vaan järjestimme sellaisen ryssän puolelle, siellä kun on „täydellinen kansanvapaus” ja meillähän oli kansanjuhla.

Juhannusyö oli valoisa ja lämmin. Veden pinta asemiemme edessä lepäsi tyynenä ja kuultavana. Asemamme olivat ilman pienintäkään syytä melkeinpä

täy in miehitettyjä, sillä useimmat halusivat vanhan tavan mukaan valvoa ja nähdä juhannuspäivän auringonnousun, kuten niin monta kertaa siellä kotoisilla rantamilla. Mitään erikoista taistelutoimintaa ei ollut, sellaista vaan „tavanmukaista, molemminpuolista tykistön ja jv. aseiden häirintätulta”.

Tänään, juhannuspäivänä, on ollut erikoisen lämmintä. Aurinko on heloittanut täysin pilvettömältä taivaalta, jossa vain lentokoneiden metallisiivet ovat aika ajoin kimmalleet. Juhlatuntua tälle päivälle ovat antaneet aamiaiseksi valmistettu riisipuuro marjakastikkeen kera sekä kaksinkertaiset muona-annokset, muuten on oltu tavallisissa arkisissa toimitissa.

Näin täällä. Ensi Kaiusta näemme, miten siellä kotipuolella on juhannusta vietetty.

L. S.

KIRJE KARJALASTA.

Kaunis Karjalamme, niin monet kerrat ennenkin kokea on saanut kovaakin.

Niin, on mitä ihanin juhannusaattoilta. Jokainen viettää nyt juhannusta; omalla tavallaan nauttien kesän juhlasta.

Rintamalla sotilaamme viettävät juhannusta tykkien jyskeessä. Kotirintamalla vietetään juhannusta kaikessa hiljaisuudessa, muistellen siellä kaukana olevia rakkaita omaisia ja rukoillen heille suojelusta tehtävänsään, joka niin paljon vaatii voimia ja uhrausta.

Paljon kovaa kokenut Karjalan kansa suurimmaksi osaksi viettää nyt juhannusta Karjalassa taas, vuosien ja monien seikkailujen jälkeen. Jos kenen kodin on sota hävittänyt, niin on rakennettu pieri parakki raunioille tai pääsyt chjäksi jääneen naapurin katon alle, ja niin alkaa karjalainen kesänsä täällä. Tervakoskelta

komennuk.en saanut lotta istuu kotinsa pihanurmikolla viettäen juhannusta. Koti on raunioina, pihakoivut puoliksi palaneet, vain jossain oksassa on jokunen vihreä lehti. Joskus lapsena istutin sireeniä jotka ilokseni ovat nyt täydessä kukassa. Kottaraiset, jotka päivällä niin iloisesti visertelivät ihan kuin olisivat toivottaneet minut tervetulleeksi vaiherikkaalta matkaltani, ovat jo vaienneet ja painuneet pesäänsä, joka on ollut tuossa isossa puussa niin kauan kuin muistan ja on vieläkin. Käki kukkuu ja jokunen pikkulintu visertää vielä koivikossa.

Elän taas muistoissani lapsuusikani armaan. Vuosia sitten istuin tällä samalla nurmikolla katsellen kuinka isä pysytti juhannuskoivuja portaitten eteen joka täällä Karjalassa on tapana. Muistan kuinka lähdin pikkulottain kokkojuhille, ja lämmin sauna odotti.

Nyt jostain kaukaa kuuluu tykin jyskettä muistuttaen sodasta ja rikkoon ympärilläni vallinneen juhlatunnelman. Ja herättäen minutkin muistoistani nykyisen kovaan todellisuuteen.

Lähetän samalla parhaimmat terveiseni kaikille Tervakosken lotille.

B. S.

TÄLLÄ VIIKOLLA

meiltä kysyttiin. Eräs vanha tervakoskelainen tuli luoksemme ja kysyi:

„Onko todellakin kylämme nuori polvi niin paljon entisestään huonontunut, että Kartano ei saa vapaa-ehtoista väkeä juurikasmaata perkaamaan, koska lehdesänne on siitä ollut valituksia?”

„Siltä tuntuu”, vastasimme, „sillä eihän kylässämme pitäisi olla puutetta sen kaliperin työvoimasta.”

„No on se nyt häpeä nuorelle polvelle”, virkkoi kysyjä, „meidän nuoruudessamme kävi jokainen polvenkorkuinenkin jo aikaisin keväällä kyselyssä työmaata. Se oli onnenmyyrä, joka pääsi naurismaalle. Kaikkiahan halullisia ei sinne voitu sijoittaa. Ei silloinkaan suuria palkkoja meille maksettu, mutta se oli omaa tuloa ja sehän se röyhistytti. Aamulla klo 5 oli oltava työpaikalla Paistonsuolla ja iltaan 8:aan siellä kykittiin, ja palkka oli 50 penniä päivältä, mutta 3 markkaa tuli myöskin viikossa „omaa rahaa.” Nyt täytyy kuuluttaa ja kuuluttaa työvoimaa lantupellolle ja kylässä on työvoimaa vaikka minkä verran. Tämä panee jo vanhan häpeämään nuoren polven puolesta.”

Näin hän haasteli ja laittamattomasti haastelikin. Asiassa on vinha perä. Kyllä nuoremman polvenkin olisi hiekkarannat nyt elintarvekamppailun aikana

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN Elokuvateatteri

esittää
lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

elokuvan

KAVERUKSET

Wallce Beery — Mickey Rooney
lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 40
ja UFA-katsaus.

Lapsille

koko ohjelma sunnuntaina klo 16.

Pääsy: 6.—.

Lotat!

Varsinkin nyt, kun Seurahuoneen vakituiset työntekijät ovat lomillaan, on lottien ehdottomasti huolehdittava seura- vuoroistaan! Lomalla tai muuten estettyinä oleva huolehtikoon ajoissa siitä, että hänen työvuorollaan on sijainen.

Tervakoskella, heinäk. 1 p:nä 1942.

Puheenjohtaja.

Heinähuutokauppa.

Heinäkuun 6 päivänä klo 19 Sahan luona alkavalla huutokaupalla myydään jokivarren y. m. yhtiöalueiden heinäntekooikeudet.

Maatalousosasto.

Valokuvia

rekä talvisodasta että nykyisestä sodasta keräilään.

Niitä henkilöitä, jotka yllämainittujen sotien aikana ovat ottaneet sota-aiheisia valokuvia, pyydetään luovuttamaan kopio tai negatiivi allekirjoittaneelle edelleen toimitettavaksi suurkuvaston laatijalle.

Paikallispäällikkö.

jätettävä sunnuntaihuviksi ja mukaan työhön, jota voivat suorittaa. Tervakosken nuorisoi ei ole erikoisemmin kunnostautunut kaikissa talkookeräyksissäkään, ja jos se nyt vielä osoittaa haluttomuutta ansiotyöhön, on se paha merkki. Kuulkaa tytöt ja pojat, älkää missään nimessä ottako itsellenne laiskan nimeä, sitä on ikävä kantaa pitkin ikää. Me vanhemmat olemme lapsuutemme uurastaneet paljon raskaammissa souveissa ja toivoisimme näkevämme ettei „pojassa polvi huonone.

HAAVOITTUNEIDEN OMAISILLE.

Invaliidien ja haavoittuneiden omaisia (tai asianomaisia itseään) pyydetään mahdollisimman pian sen jälkeen, kun he ovat saaneet tiedon haavoittumisesta ilmoittamaan asianomaisten sairaalaosoitteet allekirjoittaneelle.

Tervakoskella, heinäk. 4 p:nä 1942.

Margith Lehtonen.

Suomen Pun. Ristin yhdyslotta
Tervakoskella.

Lääkärin tarkastus

on lapsille 0—3 ikävuoteen Neuvo- lassa Halmeen talossa t. k. 8 p:nä klo 13—15. Vähikkälän Seurojen- talossa klo 17—19.

Samalla tehdään tub. koe kaikille tänä vuonna rokotettaville.

KUNNALLISVEROJEN KOONII JANAKKALASSA.

Janakkalassa on kunnallisverojen ensimmäisen kolmanneksen koonti nyt saatu toimitetuksi ja siinä on keräytynyt rahaa 1.490.933 markkaa. Kun koko maksuripamu määrä on vähän yli 4 milj. markkaa, tuli ensi koonnin tavoite ylityksi hyvin runsaasti siitä huolimatta, että rästiin jäi n. 200 kuuttia enemmän kuin tavallisesti, johtuen tästä siitä, että rintamalla olevien kodeissa ei oltu kyetty hoitamaan veronmaksua tavallisessa järjestyksessä. Tavoitteen ylitys johtui näin ollen siitä, että varsin monet maksoivat enemmän kuin kolmanneksen, ja monet maksoivat koko veronsa kerrallaan.

SALAMA

aiheutti viime tiistaina Tervakoskella palohälytyksen. Se oli iskenyt Berlinin palohälytysjohtoihin ja aiheutti hälytyksen. Sähkölaitteisiin se samalla aiheutti pienempiä vahinkoja.

Saman ukkosmyrskyn aikana iski salama Hallakorvessa Tuomolan talon päärakennukseen, mutta ei sytyttänyt sitä palamaan, vaan löi emännän ja tyttären tainnoksiin sekä särki eteisessä jotakin talousesineitä. Tainnoksiin menneet virkosivat hetkisen kuluttua eikä mitään jälkivaivaa jäänyt kumpaisellekaan.

KIITOS.

Lausumme sydämelliset kiitoksemme kaikille, jotka ottivat osaa suruumme ja kunnioittivat rakkaan vainajamme Aliina Honkasen muistoa Aseveljien- ja Presidentti Kyösti Kallion kukkasrahas- ton kautta.

Omaiset.

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 28.

LAUANTAINA HEINÄKUUN 11 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammashäikkin tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja sisältöön muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postinimistö päättää avoimena arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainainjärjestö on avoimena joka keskiviikko.
Tervakosken Klubin Lukusali on avoimena joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,05 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40, 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin 8,45 ja Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

* autot asemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toteutuneeksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 15.

Torstaina nuorten retki Poukkipirtille klo 19.

Perjantaina hartaushetki klo 19,30 Vähikkälän puhelinkeskuksen pihalla. Sateen sattuessa Seurojentolassa.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet neiti Ida Sunikka Tarinmaalta ja sotamies S. I. Helander Rathalasta.

— 70 vuotta täyttää huomenna, sunnuntaina yövartija Otto Selim Vainio Tervakoskella.

Marjojen kuivaaminen.

Kuivaaminen on marjojen ja raparperin edullinen säilöönpanotapa varsinkin tänä keuhana, kun emme saa säilöntäsokeina. Tosin tuotteet menettävät kuivattamalla osan maku- ja ravintoarvostaan, mutta kuivattamisella on omat etunsa. Se on verrattain vähätöinen säilöönpanotapa ja lisäksi kaikkein halvinta ja vähimmin vaativaa säilytysastioihin ja paikkoihin nähden. Nämä kaksi viimeksi mainittua seikkaa ovat varsinkin kaupunkilaisemännän kannalta tärkeitä.

Tavallisesti marjatuotteista kuivataan mustikoita ja karviaismarjoja. Kuivaaminen voidaan suorittaa auringonpaisteissa uikona tai leivinuunissa. Alustaksi sopivat leivinpellit, joille on levitetty voipaperia. Marjat perataan ja huuhdotaan, jos välttämättä ovat sen tarpeessa. Tuotteet levitetään alustalle ohueksi kerrokseksi. Marjojen alkukuivaus toimitetaan hyvin miedossa lämmössä mieluummin auringonpaisteissa ulkona. Silloin mehu pysyy mehukkaimmissa marjoissa tiukumatta ulos. Loppukuivaus voidaan suorittaa jo hiukan kovemmassakin lämmössä. On kuitenkin varottava ruskistumista. Marjat kuivataan verrattain kuiviksi.

Raparperin kuivaaminen suoritetaan siten, että huuhdotut raparperin lehti-ruodot leikataan pituussuuntaan useaan yhtä ohueen osaan. Osat jätetään toisesta päästä hiukan toisiinsa kiinni, jotta ne voidaan ripustaa narulle kuivaamaan. Kuivaaminen toimitetaan joko uikona auringonpaisteissa tai sisällä huoneessa jossain lämpimässä, tomuttomassa paikassa. Raparperia ei kuivata niin kuivaksi

Isänmaan puolesta kaatunut.

Maanantaina, heinäk. 6 p:nä kuoli Tilkan sotilassairaалassa kapteeni Alvi Albin Myyryläinen. Hän oli syntynyt Mikkelissä 1899. Osallistuttuaan vapaussotaan v. 1918 jäi hän puolustuslaitoksen palvelukseen toimien sotilasvirkamiehenä useissa eri yksiköissä. Taivison ajan hän toimi huoltoupeeerina. Mitä monenlaisimpiin yleisiin rientoihin hän innokkaasti osallistui Riihimäellä. Sankari vainajaa lähinnä jäivät suremaan puoliso, Mary, o. s. Fahlström, sekä kaksi lasta.

— Kuollut. Tämän kuun 4 p:nä kuoli Napialassa suutari Juho Kylander 87 vuoden ikäisenä. Vainajaa lähinnä jäivät suremaan puoliso ja täysi-ikäiset lapset perheeseen.

— Kuollut. Viime sunnuntaina, t. k. 5 p:nä kuoli Hämeenlinnan sairaalassa rva Kaisa Saarinen 25 vuoden ikäisenä. Vainajaa jäi lähinnä suremaan puoliso ja lapset.

kuin marjoja, vaan jätetään hiukan nahkeiksi. Kuivuneina osat leikataan n. 2—3 cm mittaisiksi palatiksi, jolloin ne sopivat pienempään tilaan.

Kuivatut tuotteet säilytetään paperipussissa kuivassa paikassa. Ennen käyttöä ne on liotettava ja liotusvesi käytetään keitinvetenä.

Paitsi erilaisiin marjaruokiin voidaan kuivattuja karviaismarjoja myöskin käyttää rusinoiden asemesta. Kuivatusta vadelmista taas voidaan valmistaa teetä käyttämällä niitä joko yksinään tai yhdessä kuivattujen vadelmanlehtien kanssa.

Minkälainen oli vanha Tervakoski?

Kylämme suorine katuineen ja suurine rakennuksineen ei todellakaan ole kovin vanha. Olimme tilaisuudessa haastattella erästä 85-vuotista kyläläistämme, joka vielä muistaa itse esim. sen rakennuksen ympäristön, jossa nyt asuu Nuotio — Aho — Kilpinen. Tallettamme „Kaiun” palstoilla edes sen kohdan kylämme silloista „asemakaavaa”.

Mitään niistä siinä nyt olevista rakennuksista ei ollut, ei edes „Viistolaa”. Nykyisen Ahon asunnon rappujen kohdalla oli tupa, joka myöhemmin muutettiin metsänreunaan, ja tunnettiin nimellä „Porttilla”, ja joka vasta siinä vuosisadan vaihteessa hävitettiin. Nykyisen „Pitkäpytinkin” ja Nuotion rakennuksen välillä, siis keskellä nykyistä kaivokatua oli Yrjö-vaarin tupa ja siitä pohjoiseen aivan mainitsemani Nuotion rakennuksen kulman alla oli Valsari-Heikin tupa. Rakennuksen toisen päädyn kohdalla taas oli Tallqvistin vaarin mökki, sen muistavat omenapuustaan vielä kai vanhempi keskipolven väkikin. Siitä itään, siis Nuotion rakennuksen ja nykyisen „Kärsälän” välillä oli Mylytupa, jossa asui mylläri Rosenqvist ja myöhemmin seppä Siljander, joka piti kauppaakin kylässä. Tämä tupa muutettiin Lintuniemeen, jossa se vieläkin on siellä olevan rakennuksen vanhapää. Vielä oli pieni tupa nykyisen Lumppulinnan ja Myllykallion välillä niin lähellä kalliota, että kallion ja mökin välistä juuri pääsi kulkemaan.

Tätä Tervakoskea ei koskaan ole piirretty eikä valokuvattu, mutta nyt tiedämme senkin osapuulle.

TÄLLÄ VIIKOLLA

kysyimme eräältä kylämme „karjanomistajalta” miten rehu riittää sille lukematomalle kanien, lampaiden, vasikoiden, vuohien, lehmien, y. m. määrälle, joka kylässämme tällä hetkellä on kasvatettava?

„Kyllä rehua tähän aikaan vuodesta kylämme ja sen ympäristön nurmikolla on riittämiin, mutta ei sitä tänä vuonna kovin paljon jää käyttämättä”, vastasi kysyttävämme. „ja oikein se onkin. Arvokasta rehua ei nyt saakaan jäädä mätänemään. Vasikat ja lampaat pitävät nurmikon puhtaina ja tuttu näky on karjanhoitaja sirppi ja harava mukana heinää varastoon keräämässä syyspuolen varalle.

Niin se on, että kuluneen kevään lihansäntivaikkeudet ovat jokaisella tuoreessa muistissa ja jokainen yrittää parastaan tämän tilanteen parantamiseksi. Aina silloin jää „kortillisia” kuluttajia vähemmän mitä useampi lammas määkii

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30
e l o k u v a n

KAPINA LAIVALLA

Clark Gable — Charles Laughton —
Tone Franchot.

lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 41
ja UFA-katsaus.

Kielletty lapsilta.

Lapsille katsaukset sunnunt. klo 16

Pääsy: 6.—.

KEVÄTKESÄN HALONHAKKUU-
TALKOIDEN

lopettajaiset.

Ensi maanantaina, t. k. 13 p:nä klo 16,15 pidetään Seuralla kevätkesän halonhakkuitalkoiden palkintoarvontatilaisuus. Yhtiö toivoo, että talkoihin osallistuneet mahdollisimman monilukuisina saapuisivat tähän arvonta- ja selontekotilaisuuteen. Yhtiö pyytää halonhakkumestareita Ilmari Kurjenmäkeä ja Pentti Mattilaa kunnioittamaan tätä tilaisuutta läsnäolollaan.

Tervakoski O. Y.

Pesäpallo-ottelu

Sotilaspojat

KÄRKÖLÄ — TERVAKOSKI

huomenna sunnuntai 12. 7. kello 13.

Pääsy 2:—

Kaikki sotilaspojat mukaan ottelua seuraamaan.

Tänään lauantai klo 15 myydään

huutokaupalla

Penttiön tilalla irtainta omaisuutta, josta mainittakoon: critiäin aistikas kirjakaapeilla varustettu sohva, kirjoituspöytä, pöytiä tuoleja, lasten-änkyjä y. m., sementtiliilen 5 kpl normaalikokoinen puserrin ja Huuqvarnan 16 kalip. haulikko y. m.

Penttiön tilalla 6. 7. 1942.

M Saarinen.

ja vasikka ammuu puutarhapientareilla. „Siällisiä” perheitä voidaan pitää oikein sellaisina ylivetoina, mutta apu se on lampaasta ja vasikastakin. Olisipa jollakin tilaisuus tehdä luettelo kaikesta siitä kasvattimäärästä, joka kylässämme tällä hetkellä on, sitä olisi joskus rauhan päivinä lupaista muistella.

— ROMU- ja KUMIKERÄYKSEN tulos on nyt selvä ja palkinnot hankittu. Kilpailu käsitti Tervakosken ympäristön koulupiirit: Tervakoski, Napiala, Hallakorpi, Vähikkälä ja Punkka, mutta muutama „villikin” osallistui kilpailuun. Kaikkiaan kerättiin 870 kiloa rautaa ja kumia. Paras piiri oli Napiala, jonne sekä ensimmäinen että toinen palkinto menivät. Tervakosken kerääjät tulivat vasta 10—15 sijalle.

Parhaat tulokset olivat:

Kai Vaara, Napiala	114 kg.
Lasse Halme „	80,5 „
Leena Laakso, Vähikkälä	73,7 „
Armas Pasanen, Punkka	65,6 „
Lahja Kamara, Vähikkälä	65,6 „

Palkinnot, joita on 20, jaetaan näinä päivinä Seurahuoneessa ja tiedoitetaan ajasta kullekin kirjeellisesti.

Työvoiman

ilmoittaminen

JANAKKALSSA

Täten määrätään kaikki Janakkalan kunnan alueella asuvat 15 vuotta, mutta ei vielä 65 vuotta täyttäneet miehet ilmoittautumaan allamainittuna aikana m. m. seuraavissa paikoissa: t. k. 13 p:nä klo 9—16 Napialan kansakoulussa, Vähikkälän kansakoulussa, Hallakorven kansakoulussa, Tervakoskella Seurahuoneessa ja Punkalla Eemeli Vainion talossa. Ilmoittajien tulee antaa seuraavat tiedot: täydelliset nimet, syntymäaika ja -paikka, ammatti, asuinkylä sekä tiedot huollettavista ja kenentyössä ilmoittautumisaikana on.

Samalla veivoitetaan kaikki työnantajat toimittamaan heinäk. 20 päivään mennessä vakinaisista työmiehistään kirjalliset luettelot, joista käy selville kutakin henkilöä koskevat yllämainitut tiedot työvoimalautakunnan puheenjohtajalle os. A. Mäkelä, Turenki.

Työvoimalautakunta.

Ilmoitus.

Tervakosken Kansanhuolto on suljettuna 13 päivästä 19 päivään tätä kuuta.

Lomalla olevat sotamiehet saavat sokeriannoksensa Tervakosken Osuuskautasta, kun näyttävät lomatoistuksensa herra Hakalalle.

Tervakoskella heinäk. 11 p:nä 1942.

Artturi Wallinheimo.

VARASTA, joka Luulion salmen etelärannalta on vienyt katiskani, kehoitan viipymättä palauttamaan sen paikoilleen.

E. Brummer.

Tervakoski 1942.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 29.

LAUANTAINA HEINÄKUUN 18 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimna arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoimna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoimna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40, 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Rytylystä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin

Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

8,45 ja *autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset

eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 15.

Tiistaina Hallakorven koulussa hartaustilaisuus klo 19,30.

— Sankarihautaus. Janakkalassa haudattiin viime sunnuntaina sankarivainaja, kapteeni Arvi Myyryläinen. Ruumiinsiunaus tapahtui kirkossa, jossa pastori Laasio piti hautauspuheen ja siunasi ruumiin. Sitten kannettiin vainaja sankarihaudalle, jonne hänet laskettiin kunnialaukausten ja torvisoiton kaikuessa. Haudalle laskettiin hyvin runsaasti seppeleitä, joista mainittakoon vainajan virkatoverien ja joukko-osaston sekä Tervakosken sk.n seppeleet. Niinkään esitettiin suuri joukko kukkasra-hastoadresseja.

Halonhakuutalkoot Tervakoskella keväällä 1942.

Halonhakuutalkoihin osallistui noin 85% T. O. Y:n koko miespuolisesta henkilökunnasta. Osanotto oli siis kunnioitettavan runsas. Voi sanoa, että muutamia harvoja poikkeuksia lukuunottamatta jokainen kynnelle kykenevä mies teki osuutensa. Vain osa vanhoista, sairast ja invaliidit eivät voineet lähteä mukaan. Moni asepalveluksesta kotiutettu tai lomautettu teki osuutensa, hyvin monet ylikäijet osallistuivat niinkään hyvin tuleksin, ja vaikkakaan taikoi ei oltu ajateltu naisille, niin löytyi kuitenkin kolme terhakkaa naista, jotka suorittivat oikean miehen työn halokometsässä. Kunniaa näille kaikille.

Hakuutavoitteensa suoritti 243 miestä ja 3 naista, ja hakuttua tuli 3.601 1/2 kuutiometriä, joista 3.074 kuutiometriä yhtiön omista metsistä ja 527 1/2 kuutiometriä talollisten metsistä. Halonhakkajien yhteenlaskettu tavoitemäärä oli 2.318 kuutiometriä. Tavoiteylitys oli näinollen 55,4%, siis sangen kunnioitettava ja hyvä tulos. Tavoiteylitykset jakaantuvat seuraavasti:

1 mies	on ylittänyt tavoitteensa	900 %
1 „	„ „	700 %
1 „	„ „	433 %
6 miestä	„ „	300 — 339 %
15 „	„ „	200 — 299 %
32 „ ja 1 nainen	„ „	100 — 199 %
31 „ ja 2 naista	„ „	50 — 99 %
50 „	„ „	1 — 49 %
106 „	ei ole ylittänyt tavoitteitaan.	

Tästä huomaa, että henkilökohtaisia tavoiteylityksiä on ollut runsaasti, joutokassa aivan huippusaavutuksiakin.

Jos tarkkaamme kuinka eri „tavoiteryhmä” ovat suoriutuneet, niin saamme seuraavan vertailun:

Tavoite	Osanottajia:	Ryhmän tavoiteylitys:
12 m ³ (E-korttilaiset)	45 miestä	39,7 %
10 „ (D- „	107 „	70,0 %
8 „ (B-C „ ja pojat)	56 „	20,0 %
6 „ (yli 57-vuotiaat)	35 „	90,3 %
5 „ (naiset)	3 naista	103,0 %

Tästä vertailusta käy ilmi, että pieni, mutta terhakka naisryhmä on paras. Jos se syystalkoissa kasvaa isommaksi, niin joutuvat miehet näköjään hyvinkin kireälle. Yli-ikäisten panos on myös erinomainen ja kunnioitettava. On hauskaa todeta, että vanhan polven kunto ja kuntoisuus vielä ovat hyvässä vireessä. 10 kuutiometrin tavoiteryhmä on hyvä ja suuri. Siitä ryhmästä onkin lähtenyt 1.819,5 kuutiometriä halkoja; tavoiteylitys on huomattava. 8 kuutiometrin ryhmän heikompaan tulokseen ovat etupäässä pojat syypäitä. On ihmeellistä, ettei nuorissa saada innostusta kasvamaan, heidän keskuudessaan kun sitä pitäisi olla oikein yliloppuavasti. Moni nuori on varmasti kylläkin hakannut vanhempien laskuun, ja on oma ylitys näinollen jäänyt pienemmälle. Mutta ryhmässä oli myös kaksi sellaista „tyyppiä”, jotka olivat sitoutuneet suorittamaan 8 kuutiometriä tavoitteena, — mutta työ jäi tekemättä, ja sana tuli syödyksi. Sellainen ei ole kunnan suomalaisen tyyliä.

Vaikkakaan nämä talkoot eivät olleet „osastojen väliset”, niin voitaneen tässä verrata keskenään eri osastojen saavutuksia — paremmuusjärjestyksessä. Osastojen

hyviin saavutuksiin ovat useasti yksiyiset huippumiehet vaikuttaneet, usein taasen osaston talkoomiesten tasaisuus.

	Tavoitt. yht. kuutiom.	Suorit. kuutiom.	Ylitys %
Bobinaosasto	80	236	195,0 %
Pakkahuone	30	70,5	135,0 %
1/2-massa ja repimö	118	220	86,3 %
Paperinvalmistus	446	748,5	68,0 %
Puutyöpaja	88	113,5	58,4 %
Ulkotyöosasto	353	555,5	57,4 %
Maa- ja metsä	481	719	49,5 %
Korjauspaja	164	220	34,2 %
Paperisali	50	63	26,0 %
Työnjoht. ja virkailij.	324	425	24,2 %
Voima-asema	116	136,5	17,7 %
Käsityhdas	20	22	10,0 %
Sähköverstaas	48	52	8,3 %
Yhteensä	2318 m³	3601,5 m³ keskim	55,4 %

Bobinaosaston ja pakkahuoneen hyvään sijoitukseen vaikuttaa suuresti se, että näillä osastoilla on sellaiset tekijämiehet kuin Väinö Nylund, Eero Pihlajamäki, Juho Ahonen ja Rolf Aho. 1/2-massan ja repimön hyvään sijoitukseen vaikuttaa etupäässä osaston tasaiset ja korkeat henkilökohtaiset saavutukset. Paperinvalmistusosaston hyvään sijoitukseen vaikuttaa niinkään osaston tasaisuus ja huippumiehet, kuten Väinö Vainio, Hjalmar Syrjänen, Eero Niekka y. m.

Olisi syytä julkaista kaikkien talkoolaisten nimet ja saavutukset, mutta koska heitä on pitkän matkaa kolmatta sataa, on tässä tyydyttävä vain esim. sellaisten luettelemiseen, jotka ovat ylittäneet tavoitteensa vähintään 150 %:lla. Heitäkin on neljäntäkymmentä:

Nimi	Osasto	Tavoite kuutiom.	Hakannut kuutiom.	Ylittänyt %	Järj. N:o
Nylund, Väinö	Bob	10	100	900	1
Vainio, Väinö	Tehd.	10	80	700	2
Syrjänen, Hjalmar	„	6	32	433	3
Pihlajamäki, Eero	Bob.	10	46	360	4
Ahonen, Juho	Pakkah.	10	45,5	355	5
Virtanen, August	Ulkotyö	6	26	333	6
Niekka, Eero	Tehd.	10	41,5	315	7
Heinonen, Ahti	„	10	40	300	8
Suoranta, Oskari	Ulkotyö	6	24	300	9
Niittynen, Onni	Kartano	6	22	267	10
Nieminen, Toivo	Toiva	12	41	242	11
Korpio, Johan	Ulkotyö	10	34	240	12
Aho, Rolf	Bob.	6	20	233	13
Anttila, Hugo	Kartano	6	20	233	14
Heinonen, Johan	Ulkotyö	6	20	233	15
Koskinen, V. Jalmari	Metsä	12	40	233	16
Lehtinen, Väinö	Toiva	12	40	233	17
Salonen, Kustaa	Kartano	6	20	233	18
Suonpää, Kalle	Ulkotyö	12	40	233	19
Syrjänen, Sulo	1/2-massa	10	32	220	20
Hallansaari, Eino	„	10	30	200	21
Laine, Juho Vihtori	Tehd.	6	18	200	22
Norosalo, Kaarle	Korj.	10	30	200	23
Vuorenhaimo, Yrjö	Tehd.	10	30	200	24
Nieminen, Väinö A.	„	10	27	170	25
Malvaranta, Pekka	Korj.	10	25,5	155	26
Lähti, Aarne	Auto	12	30,5	154	27
VIRJANEN LYDIA	1/2-massa	5	12,5	150	28
Ahonen, Eero	Ulkotyö	8	20	150	29
Joutjärvi, Emil	1/2-massa	10	25	150	30
Sirén, Axel	Eläkel.	8	20	150	31
Vainio, Väinö	1/2-massa	10	25	150	32

Yhtiön kevät-halonhakuuvaltuuskoot ovat siis loppuunsaoritetut erinomaisella tuloksella. Täysi kunnia kaikille osanottajille. On ilahduttavaa todeta, että tällainen yhteinen suuryritys yhteisen edun hyväksi vietiin niin yksimielisesti ja kunnollisesti loppuun, — ja jos tarve niin vaatii, niin tavataan uudelleen harkometsässä syystalvelta.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää sunnuntaina klo 19,30

e l o k u v a n

Rouvani sulhanen

Irene Dunne — Cary Grant

lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 42
ja UFA-katsaus.

Kielletty lapsilta.

Lapsille ei ole näytäntöä.

Pääsy: 6:—.

Huutokauppa.

Vapaaehtoisella huutokaupalla, joka pidetään Tervakoskella perjantaina heinäkuun 24 p:nä alkaen klo 16 myydään Kalle Väinö Niemisen kuolinpesälle kuuluvaa irtainta omaisuutta.

Tervakoskella heinäk. 16 p:nä 1942.

Hilma Nieminen.

— 13. 7. 42. suoritettiin Seuralla halonhakuuvaltuuskoota tavoitteensa suorittaneiden sekä tavoitteensa vähintään 50% ylittäneiden kesken palkintojen arvonta. Yhtiö oli tähän tarkoitukseen varannut 50 kpl. 200:— mk Isänmaanlainan obligatioita. Arpa lankesi alempana mainittujen kohdalle ja kehoitetaan heitä noutamaan palkintonsa yhtiön kassan kassasta.

Reino Salminen, Manne Ahonen, Teodor Nieminen, Paul Holländer, Reino Tuomisto, Väinö Laakso, Juho Ahonen, Tuure Kilpinen, Martti Ahonen, Keijo Nuotio, Valtter Pulkkinen, Jalmari Lehtonen, Hugo Siltanen, Martti Salmela, Unto Kurjenmäki, Väinö Valtonen, Heikki Salovaara, Helena Aalto, Pentti Mattila, Eero Tuominen, Jalmari Silen, Reino Kanervisto, Riku Helle, Toivo Lehtonen, Kustaa Vikman, Väinö Nylund, V. A. Vainio, Väinö Honkanen, Reino Virtanen, Johan Heinonen, Ahti Heinonen, Johan Korpio (2 kpl), Rolf Aho, August Virtanen, Kalle Isotalo, Toivo Koivu, Emil Joutjärvi, Jalmari Syrjänen (2 kpl), Aarne Lahti, Jalmari Siltola, Eero Ahonen, Jussi Autio, Sulo Syrjänen, Väinö Vainio, Oskari Suoranta (2 kpl), Kaarle Norosalo, Väinö J. Nieminen.

— Valtakunnan halonhakuuvaltuuskoot kunnostautuneille Ilmari Kurjenmäelle ja Pentti Mattilalle antaa yhtiö kummallekin 1000:— mk suuruisen Isänmaanlainan obligation.

Tervakoski 1942.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 30.

LAUANTAINA HEINÄKUUN 25 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkköiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40, 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryttylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

„** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.* 8,45 ja *autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 15, saarnaa rovasti Pärnänen.

Merimieslähetyshuolaa vietetään 2.8. alkaen jumalanpalveluksella klo 13.

— 50 vuotta täytti torstaina, heinäk. 23 p:nä, viilaja Kalle Rantanen Tervakoskella. Hra Rantanen on työskennellyt Tervakoski O.Y:n korjauspajassa vuosisataneljänneksen. Lehtemme lausuu näin myöhästyneenäkin onnitte-lunsa.

Kiitos.

Sydämellinen kiitos Tervakosken Seudun Aseveliyhdistykselle saamistani avustuksista ja Napialan Nuoris-osasto „Valolle” saamistani rahalahjasta.

Stm. Vuorela, Unto.

Kellarit ja kuopat puhtaiksi.

Nyt kun kellareista on viimeisetkin talvivarastojen rippeet tyhjenetty on niiden suursiivoukseen parasta ryhtyä heti, jotta ehtisivät hyvään kuntoon uutta satoa tallettamaan.

Kevään kuluessa on säilytyspaikkoja tietenkin tuuletettu tarpeen mukaan, mutta nyt avataan kaikki mahdolliset reiät, että raitista ilmaa pääsee tulvimal-la sisään. Kaikki irtonaiset puuosat, kuten kasvien säilytyslaatikot, laarien irtolaudat, säileikköpohjat ja hyllyt kannetaan ulos tuulettamaan ja kuivumaan. Ulos nämä voivat jäädäkin viikkokausiksi.

Jos varastoiduissa kasviksissa esiintyi kasvitauteja, olisi erittäin hyvä pestä puuosat jollakin puhdistavalla aineella esim. 2 %:lla kuparivihtrilliliuoksella, 1 kg kuparivihtrillää 50 litraan vettä. Neste valmistetaan puuastiaan, myrkkyyaine murskataan ja päälle kaadetaan vesi. Hämmennettäessä liukenevat kuparivihtrillin muruset melko nopeasti. Kellarin katto ja seinät on ripsuttava, joka sopukka tarkoin siivottava. Kiintolaareista ja niiden alta on multa ja mädäntyneet kasvien jätteet kannettava pois on edell-mainitulla myrkkyyaineella ja hyvä pestä laudotukset. Kun kellari tai kuoppa puhdistettuna on muutaman päivän tuulettunut ja kuivunut, järjestetään siellä rikiitys. Kaikki ilmanvaihtoreiät tukitaan tarkoin, ehkäpä on käytettävä ikkunain liimapaperia, ellei niitä muuten saada tarkoin tukituksi. Maa- tai kivialustalle asetetaan hehkuvilla hiilillä täytetty vanha pata tai kattila. Rikki, jota voi ostaa tankona tai jauheena, kaadetaan hiilille. Käytettävä määrä on 50 gr 1 m³ kohti. Ovi suljetaan niinkään tiiviisti, ja täten saa rikki vaikuttaa kellarissa 2—3 vuorokautta. Rikkikaasu on erittäin tehokas myrkkyy,

joka tappaa varmasti monet kasvitautien aiheuttajat. Nyt on vielä suoritettava kellarin kalkitseminen. Sammuttamattomasta tai äsken sammutetusta kalkista ja vedestä valmistetaan vetelähkö velli, tätä sivellään kattoon, seiniin ja kaikkiin puuosiin.

Tämän suurpuhdistuksen jälkeen tuuletetaan säilytyspaikkoja yhä edelleen. Kaikki asetetaan paikoilleen jälleen.

Vähitellen syksyn kuluessa alkavat hyllyt täyttyä, siinä ovat purkit, pullot ja purnukat. Puhtaat laarit ja laatikot odottavat syksyn runsaita antimia. On muistettava, että säilytyspaikkojen puh-taus on varastojen säilymisen a ja o.

„SUTKI”.

Suomalaisillakin on ollut, siinä seitsemisenkymmentä vuotta takaperin, oma kuuluisa kansallisvarkaansa, kuten ranskalaisilla heidän mielikuvituksellinen varastaitelijansa „Arsène L. bin”. Tämä suomalainen „Sutki” on käynyt myöskin Tervakoskella, sen kuulumme eräältä kylän vanhalla asukkaalta. „Sutki” oli kerran karkumatkallaan, hän oli usein karannut vankilasta, siinä 1870 vaiheilla ilmestynyt Tervakoskelle keskellä kirkasta kesäpäivää hienona herrana, knalli päässä, keltainen helletakki päällä, päällystakki käsivarrella ja keppi kädessä. Hän oli kyselty pojilta, joiden joukossa oli kertojamme-kin, kylän asioita ja paikkoja, kadonnut taas „Leerin” mäkeen yhtä salaperäisesti kuin oli tullutkin. Kylässä levisi huhu, että vieras oli ollut hieno keisarin poika. Jälkikuulutuksista vasta oli tullut tieto, että se olikin ollut kuuluisa „Sutki”.

Mutta tällä käynnillä olikin ollut omat tarkoituksensa. Tervakoskelle oli seuraavana kesänä rakennustöihin tullut muurari, joka oli ollut vankilassa samanaikaisesti kuin „Sutki”. Tälle oli „Sutki” puhunut, että hän oli kaksi yötä vaitinut Tervakosken konttoria, (joka oli siinä rakennuksessa, missä nyt on puhelinkeskus), mutta siellä oli molemmat yöt istunut Janakkalan punapäinen pappi herrojen kanssa aamuun asti korttia pelaamassa ja yritys jäi silleen.

JANAKKALAN KUNNAN

vuoden 1942 kunnallisverojen II erän ja v:n 1941 kansaneläkevakuutusmaksujen kanto toimitetaan seuraavasti:

Tiistaina heinäk. 28 p:nä

Vähikkälän kansakoulussa klo 10—12

Keskiviikkona heinäk. 29 p:nä

Tervakosken Seurahuoneessa klo 11—15

Napialan kansakoulussa klo 15.30—17

Kunnallisveroja ja kansaneläkevakuutusmaksuja voidaan myös suorittaa heinäkuun 20—27 p:nä Janakkalan Säästöpankkiin joka arkipäivä klo 9—12.30. Heti kannon jälkeen jätetään maksamattomat verot ulosottomiehen perittäviksi.

KIITOS.

Sydämellinen kiitos Tervakosken Suojeluskunnalle, Lotille ja Paikallispäällikölle, jotka niin suurenmoisella tavalla ovat auttaneet minua mieheni kapt. Arvi Myyryläisen sankarihautauksen järjestämisessä. Kiitän myös kaikkia niitä ystäviä, jotka ovat tavalla tai toisella kunnioittaneet hänen muistoaan sekä lohduttaneet minua raskaassa surussani.

Mary Myyryläinen.

TÄLLÄ VIKOLLA

saapui luoksemme kartanon puutarhuri ja tapamme mukaan käyimme heti tilaisuutta kysyäksemme tietoja puutarharintamalta.

„Minulla olisi kerrottavaa muutakin kuin satotietoja”, vastasi puutarhuri synkin ilmein. „Teidän lehdessänne on viime aikoina ollut monasti vetoovia varoituksia varkauksia vastaan ja näitä varoituksia olisi syytä jatkuvasti tehostaa. Tuoreimpana esimerkkinä voin mainita, että tällä viikolla varas tai varkaat korjasivat kartanon puutarhasta kukkakaaleista ensimmäisen sadon. Edellisenä iltana olin tarkastanut kukkakaalit. Ajattelin niistä 15 kpl korjata, mutta yön aikana oli kaikki vaimit 15 kpl kauniisti leikattu irti ja viety”.

Olimme hämmästyneitä teon julkeudesta ja järkyttyneitä rakkaan kylämme moraalin rappeutuneisuudesta ja tiedustelimme mitä puutarhuri aikoo tehdä?

„Sitä en sano”, vastasi hän tuimin piirtein, „mutta viime syksyinen peli,

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

e l o k u v a n

Nick ja pettävä varjo

William Powell — Myrna Loy
sekä Asta-terrieri.

Lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 43
ja UFA-katsaus.

Kielletty lapsilta.

Lapsille katsaukset sunnunt. klo 16.

Pääsy: 6.—.

Ilmoitus.

Napialan puhelinkeskuksen tilaajille huomautetaan, että huhti-, touko- ja kesäkuun eli toisen neljänneksen puhelinmaksut on maksettava ensi tilassa Janakkalan Osuuskaupan Napialan myymälään.

Rahastonhoitaja.

jolloin lanttuja ja kaaleja viljelyksiltä vietiin säkittäin ja puutarhamansikoita käytiin tämän tästä verottamassa, ei tule toistumaan. Tavalla tai toisella ne lopetetaan. Varkaat on saatava kiinni ja ansaittuun rangaistukseen. Onhan Tervakoskella aina ennen saanut varkailta rauhassa viljelystä harjoittaa ja itse satonsa korjata ja siihen totta totisesti on jälleen päästävä”, lausui puutarhuri lopuksi, „painoi päättävästi lakin päähänsä ja lähti.

Murheellista kirjoitettavaa. Olemme näissä pakinoissamme arvostelun ohella koettaneet pitää yllä valoisaa ja toivorikasta maailmankatsomusta kylämme kohdalla, mutta katkerakin lääke on nautittava. Toivomme, että puutarhurin voimakas vakuutus, että nyt siitä on tultava loppu, johtaisi toivottuun tulokseen. Toivomme, että hän järjestäisi keinot joilla varkaat joutuisivat kiinni saamaan hyvin ansaitsemansa rangaistuksen, jotta kylämme vapautuisi niistä ja pääsisi vanhaan rehelliseen maineeseensa.

Tämä päämääränä uskoisi jokaisen jokaisen rehellisen kyläläisemme olevan mukana viranomaisia auttamassa. Jossakin Pohjanmaalla oli keksitty „Kylä kuri”-niminen aate, sitä voisi kokeilla ja näin saada toisen oman saalistajat ahtaalle!

KIITOS.

Parhain kiitokseni Etelä-Janakkalan Vapaahuollolle, Tervakosken Aseveliyhdistykselle sekä Napialan Sos. dem. nuorisosastolle saamistani rahalahjoista.

Hugo Saarinen.

KIITOS.

Lausun sydämelliset kiitokseni kaikille sukulaisille, ystäville ja entisille työtovereille, jotka kukin, laulun ja addressien kunnioittivat vaimoni Kaisa Saarisen muistoa hänen viime matkallaan sekä ottivat osaa syvään suruuni.

Hugo Saarinen.

SOKERIHERNEIDEN
SUOLAAMINEN.

Sokerihernettä suolattaessa käytetään suolaa ainoastaan 250 gr. kg:a kohti. Muussa tapauksessa herneet tulevat liian suolaisiksi vaatien valmistettaessa turhan pitkän liotusajan, jolloin niistä irtoaa maku- ja ravintoaineita. Karkean suolan ohella käytetään hienoa suolaa, joka sulaa helpommin ja muodostaa vihanneksista erottuvan nesteen kanssa suolaliemen. Mikäli on mahdollista on sokeria käytettävä 1 til 1 suoladesilitraa kohden. Sokeri estää vihanneksia kovettumasta, ja säilyttää vihannekset vihreinä. Astian pohjalle pannaan ensin suolaseosta, jossa on 1/3 hienoa ja 2/3 karkeata suolaa, niin paljon, että pohja melkein peittyy. Tuotteet ladotaan tämän jälkeen kerroksittain suolaseoksen kanssa astiaan. Kerrokset painellaan tiukka. Päälle pannaan sopivan kokoiseksi leikattu voipaperi ja sen päälle suolakeros. Sitten puutikuista ristikko ja kivi paineksi. Suolaveden on ehdottomasti peitettävä vihannekset kokonaan, kun paino on päällä.

— NAISTEN pesäpalloharjoitus
ensi maanantaina klo 19,30.

Kaikki mukaan!

Myös taloellinen rintamamme
lujaksi — varat ISÄNMMAN LAINAAN!

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 31.

LAUANTAINA ELOKUUN 1 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.) 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.* 8,45 ja *autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina vietetään Pikku-kirkossa merimieslähetyshuolaa, joka alkaa klo 13. Jumalanpalveluksessa saarnaa Merimieslähetyksen edustajana diak. V. Laasio. Kolehti kannetaan merimieslähetykselle. Kirjallisuutta tarjolla. Väliajalla on tarjolla, varattava oma sokeri.

— Tänä aina 1.8.42. tuli Tervakoski Osakeyhtiön myyntipäällikkö Emil Reinhold Stenberg olleeksi 30 vuotta yhtiön palveluksessa. Kun hra Stenberg kolmekymmentä vuotta sitten tuli yhtiön palvelukseen oli tehtaan toiminta niin vaatimatonta, että ei ollut mitään erikoista myyntiosastoa. Koko konttori oli yhdessä huoneessa ja konttorihenkilö-lökunta käsitti toimitusjohtajan lisäksi

Kotirintaman suursiivous.

Jäteaineiden keräyksessä tähän saakka saadut tulokset ovat olleet hyvin rohkaisevia. Saatiinhan viimeksi toimitetussa metalli- ja kumiromun keräyksessä kasaan puolijaloja metalleja n. 300.000 kiloa ja kumia n. 1 milj. kiloa. Lumpukkeraäyksen tuloksena oli yli 600.000 kiloa lumppeja. Teollisuuden raaka-ainepulaa on näin helppo ottaa ja erällä aloilla on voitu torjua uhkaavaa työttömyyttäkin. Tavarat, jotka komeroissa ja ullakoilla vielä nykyin lojuisivat aivan arvottomina, ovat näin valtakunnallisessa suhteessa tuottaneet kaksinkertaisen hyödyn. Mutta läheskään kaikkia jätteinevarastoja ei vielä ole saatu tyhjennetyiksi. Kuljetusvaikeuksien vuoksi ei esim. halpaa rauta- ja peltiromua ole viime aikoina voitu ryhtyä keräämään, mutta nyt jo eräissä paikoissa alkaneen „kotirintaman suursiivouksen” nimellä kulkevan suurkeräyksen tarkoituksena on puhdistaa kaikki paikat myös tästä yksityisille usein arvottomasta romusta. Jos se saataisiin esille kätkeistään ja kerätyksi vksiin paikkoihin, niin voisivat autot paluukuljetuksina myöhemmin viedä sen lähemmäksi määräpaikkaansa, ja näin saataisiin tämäkin metalliromu kohtuullisin kustannuksin teollisuuden käyttöön.

Tarkoituksena on järjestää nyt vähitellen eri paikkakunnilla alkava suurkeräys niin, ettei se millään tavalla häiritse maataloustoimintaa. Sentähden ei sitä nyt pyritä saamaan lävitse jossakin ikuajassa,

pari kolme apulaista. Nyt on konttorissa erikoinen myyntiosasto, joka on runsaasti kaksi kertaa niin laaja kuin koko yhtiön konttori hra Stenbergin tullessa yhtiön palvelukseen. Konttorin laajentuminen on ollut välittömänä seurauksena tehtaan laajentumisesta ja tuotteiden moninkertaistuneesta menekistä, missä hra Stenbergin itsensä uhraavalla toiminnalla on ollut erittäin suuri merkitys.

vaan jatketaan sitä ainakin marraskuun alkuun saakka. Tavoitteena on 15—16 milj. kiloa rauta- ja peltiromua, mikä tekee n. 5 kiloa asukasta kohti. Määrä ei ole liian korkea, sillä esim. Ranskassa tuotti romunkeräys viime vuonna 22 kiloa asukasta kohti.

Meillä keräävät rautaromua myös romukauppiat, ja he suorittavat tässä suuriarvoista työtä. Heidän kanssaan ei romunkeräys pyri kilpailemaan. Se vain täydentää heidän työtään tunkeutumalla ullakoille ja vajoihin, joissa olevia pieniä määriä romukauppiain ei kannata vaivautua ostamaan eikä omistajan niitä myymään, mutta jotka viimeksimainittu kuitenkin mielellään luovuttaisi, jos joku vaivautuisi ne häneltä hakemaan. Ja näin on tarkoituksena nyt menetellä.

Rauta- ja peltiromun keräyksen yhteydessä toimitetaan puolijalojen metallien ja kumiromun toinen keräys, joka nyt kohdistetaan etupäässä maaseudulle, koska talven aikana ei lumiesteiden vuoksi siellä saatu kaikkea romua esille ja kuljetetuksi. Tätäkin keräystä jatketaan marraskuun alkuun saakka. Ja jotta keräys olisi todellista suursiivousta, on siihen vielä yhdistetty villa- ja puuvillalumpujen jatkeräys. Erikoisesti tähdennetään nyt villalumpujen keräyksen tarpeellisuutta. Paperi- ja lasijätteitä ei tällä kertaa kerätä. Keräyksestä saadut tulot käytetään sotainvaliidien ja maanpuolustuksen hyväksi.

Niissä keräyksissä, joita tähän saakka on toimeenpantu raaka-aineiden hankkimiseksi ensi sijassa sotatarveteollisuutta varten, on kotirintama ilmaissut lujan yhteenkuuluvaisuutensa taistelevan armeijan kanssa, ja erikoisesti se innostus, jolla nuoriso on niihin osallistunut, osoittaa, miten itsestään selvänä asiana sekin pitää kaikkia toimenpiteitä sotamme voittoon viemiseksi. Toivottavasti samanlainen keräysintoto jatkuu nyt alkaneessa kotirintaman suursiivouksessakin.

ROKOTUS

Janakkalan kunnassa v. 1942 toimitetaan koulupiirittäin m. m. seuraavasti:

Elokuun 26 p:nä
Tervakosken sidehuoneessa klo 14.

Elokuun 27 p:nä
Napialan koulussa klo 14.
Hallakorven koulussa klo 14,30.

Elokuun 28 p:nä
Vähikkälän koulussa klo 14.

Rokotuksen tarkastukset toimitetaan seuraavasti:

Syyskuun 15 p:nä Vähikkälässä klo 14,30, Tervakoskella klo 15, Hallakorvessa 15,30 ja Napialassa klo 16.

Rokotuksen toimittaa kunnanlääkäri. Rokotustilaisuuteen on tuotava kaikki kuluvana kalenterivuonna 2 vuotta täyttävät ja sitä vanhemmat (aina 15 ikävuoteen) rokottamattomat lapset myös siirtoväkeen kuuluvat ja sellaisetkin, jotka ovat sairaita tai joille viime vuonna myönnettiin sairauden takia lykkäystä, sillä ennen rokotusta toimitetaan lääkärin tarkastus. Jos lasta ei voida tuoda on esitettävä lääkärintodistus.

Ne lasten vanhemmat ja holhoojat, jotka laiminlyövät holhottavansa rokottamisen, joutuvat rokotuslain 18 ja 19 §:n mukaisesti edesvastuuseen.

Turengissa, heinäk. 23 p:nä 1942.

Janakkalan
Terveydenhoitolautakunta.

TÄLLÄ VIIKOLLA

menimme kolmanneksi kun näimme kylämme torilla ilmoitustaulujen äärellä liki puolivuosisataisen palvelusijän saavuttanutta uurasta tervakoskelaista pohtimassa asioita noin vain kai aikaa tappaakseen.

„No mikä nyt on vinossa kun miehet niin vakavina pohtivat ja viittoilevat”, kysyimme jutun alkuun päästöksemme.

„Tässä on vakavan pohdinnan alla miten pienen kylämme kasvat saataisiin vähällä työllä näyttämään kauniimmalta ja eloisammalta”, tuumi vanhin kaveruksista”. „Kun vieras ajaa autolla kyläämme on heti vastassa tämä kivinen mäki, joka on samanlaisena pysynyt minun muistiniäni ja sitten tämä torialue risteilevine polkuineen, joka myöskään ei ole saanut muuta muutosta minun eläessäni, kuin ympäristörakennukset vähän väriä päällensä”.

„Totta puhuu Heikki”, sanoi toinen, „jos tähän joulukuusitorille istutettaisiin koivuja tai muita lehtipuita, tiet saatettaisiin kulkemaan suoria ja säännöllisiä linjoja ja rauhoitettuja nurmikoita väliin, niin tästähän muodostuisi vähitellen oikea bulevardi. Työtä ja kustannuksiakaan sen ei luulisi kovin paljon vaativan, mutta

Janakkalassa

maksetaan elokuun sotakuukausipalkat, asevelvollisten vanhemmille tulevat sotilasa-vustukset sekä sotapalveluksessa olevien vuokrat rahat kunnan toimistotalon yläkerrassa Turengissa asevelvollisten sukunimien mukaisessa aakkosjärjestyksessä seuraavasti:

Maanantaina elokuun 3 p:nä klo 9—11 kirjaimet A—L.

Tiistaina elokuun 4 p:nä klo 9—11 kirjaimet M—Ö.

sekä Tervakosken Seurahuoneessa maanantaina elokuun 3 p:nä klo 16—17 kaikille Etelä-Janakkalassa asuville. Ilmoitettuja maksuaikoja kehoitetaan tarkoin noudattamaan. Janakkalassa 28 p:nä heinäk. 1942.

Kunnallislautakunta.

Ilmoitus.

Kaikki Napialan kansakoulun oppilaita veloitetaan noukkimaan mustikoita 1 litra oppilasta kohden koulukeittolaa varten ja tuomaan marjat perattuina ensi torstaina klo 17 koululle missä opettaja Eeva Valo ottaa ne vastaan ja huolehtii niiden säilöämisestä.

Johtokunnan puolesta
L. Halme.

siitä tulisi heti kylään tuleville silmänruokaa paljon ja koko kylämme saisi kuin „uudet kasvat” vanhoille piirteilleen”.

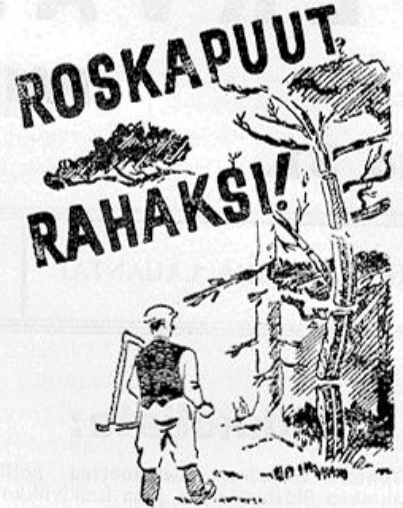
Myönsimme asian kieltämättömän oivallisuuden, mutta epäillen lausuimme: „Vaan olisiko nyt sota-aikana oikea aika ryhtyä tämänlaisiin „maanparannustöihin”, kun joka puolella on jos minkälaisia kampa-pailua elämisen puolesta”.

„Tämän voittoisan sotamme muistoksihan se juuri sopisikin kuin nyrkki silmään”, ensiksi puhunut virkkoi, „ehän olisi sille kuin muistomerkiksi ja tulevat polvet muistaisivat aina että „kyläpuisto” valmistettiin juuri silloin kuin miehemme olivat ryssä pois ajamassa Suomen heimon asuinsijoilta”.

„Voisiko tässäkin työssä ajatella nyt niin muodissa olevaa talkootyötä”, tuumimme.

„Miksei talkootakin kun kaikki muut talkoohommat ovat saatu suoritetuksi”, tuumivat miehet, „talkootyöllä se Seurahuoneenkin puistikko aikanaan saatiin”.

Kirjoitan tästä siis kylän johdon tietoon ja harkintaan saatettavaksi ja vakuutamme, että kyllä totisesti kylällemme tulisi heti kaunis ja eloisia alkukuva, jos edes avara ja tyhjä torimme varustettaisiin puuistutuksilla, jota nyt edustaa vain ne puolitoista haudan partaalla olevaa koivuvanhasta Pikkuhaaskalan pihalla, jotka 50 vuotta takaperin olivat kukkeimillaan.

Halkojen hinnat ovat nyt korkeammat kuin koskaan ennen. Siihen ovat vaikuttaneet sota ja koski-voimaa vähentänyt kuivuus. Kun sota päättyy ja kivihien tuonti lisääntyy, kun tulee tavallisia sadevuosia — on selvä, että halkojen hinnat silloin alenevat.

Siksi oikea aika halkojen myyntiin on NYT! Nyt on huonommalakin puulla kunnan hinta. Nyt saavat metsänomistajat hoitohakkuilla metsänsä hyvään kuntoon — tuottamaan tulevaisuudessa vielä paremmin. Halkojen hankinta on kotirintaman panos vihollista vastaan.

Työvoiman saanti on ehkä vaikeata — mutta ei niin vaikeata, ettei joka metsähehtaarilta saataisi ainakin paria pinokuutiometriä irti — hyvään hintaan myytäväksi!

KANSANHUOLTO

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

Suomi-Filmin

Onnellinen Ministeri

Birgit Kronström — Tauno Palo

Lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 44
ja UFA-katsaus.

Lapsille

koko ohjelma sunnuntaina klo 16.

Pääsy: 8.—.

PIKKULOTAT!

Viekaa keräämämme kuusen ja pajun parkit kauppaan herra Hakalalle elokuun 10 päivään mennessä.

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 32.

LAUANTAINA ELOKUUN 8 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.) 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.* 8,45 ja *autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 10.

Lähetysompeluseura rva Anni Vainion luona maanantaina klo 19.

Hartaustilaisuus Toivassa perjantaina klo 19,30.

— KIRKONKOKOUKSIA varten laadittu ääniluettelo on seurakuntalaisten nähtävänä pappilan kansliassa arkipäivisin klo 10—14 elokuun 11—25 päivän välisenä aikana.

— Tervakosken Alakansakoulu alkaa torstaina, elokuun 20 päivänä kello 9.

Teot kaatavat ennakkoluulojen muurin.

Kateus on yksi jokaisen ihmisen heikkouksia. Se kuuluu myöskin koko kansalaisryhmille. Asutuskeskuksissa kadehditaan nyt yleisesti maalaista, joka muka syö aivan rauhanaikaisesti. Maaseudulla kadehditaan kaupunkilaisen iyhyttä työpäivää ja pitkiä vapaa-aikoja.

Monia muita tekijöitä on tätä juoppaa aiheuttamassa. Trokarien edesvastuuttomasta hintakiskonnasta lähtee aikuun se käsitys, että maalaiset nyt muka rikastuvat tuotteiden korkeiden hintojen ansiosta. Ja eikö salakaupassa kuikeva tavara ole sittenkin vain häviävä murto-osa siitä tavarasta, jota junat, autot ja muut kuljetusvälineet kuljettavat suurin lastein juikisille markkinoille.

Eiköhän loppujen lopuksi ole niin, että tämän pienen yhteiskuntamme kotirintaman väki ei täysin tunne toisiaan. Emme tunne toistemme huolia ja arkista aherrusta täysin, tunnemme vain valoisat puolet ja nekin vaillinaisesti. Kun itsekulakin on huolta eremmän kuin rauhan vuosina, on huhuilla erinomainen tilaisuus lisätä kateutta ja vähentää toistemme työn ymmärtämistä.

Jokainen rehellinen työ on arvokasta ja välttämätöntä, tehtiinpä sitä ahtaassa kaupungissa tai avaralla maaseudulla. Kotirintamalla on nyt kumminkin edessä tehtäviä, jotka ovat yhteisiä koko kansallemme, elintärkeitä tehtäviä, joita ei voida lykätä viikolla eikä aina edes päivällä. Tällainen ensisijainen tehtävä on peltojen sadon korjuu. Sadonkorjuun onnistuminen on nyt kansan yhteinen asia. Jokainen peltoon varissut jyvä tai katkenut tähkä ohentaa ensi talven leipää erikoisesti juuri asutuskeskuksissakin. Jokainen nostamatta jäänyt peruna on poissa

ruokapöydältämme. Kun maatalousväki ei pysty kaikkea korjuuta suorittamaan, on apu saatava kaupungeista ja asutuskeskuksista. Vastuu korjuun onnistumisesta ei ole nyt yksin maatalousväen, se on koko kansan. Erikoisesti sadonkorjuu vähävaraisten reserviläisten ja heihin verrattavien pelloilta on koko kansan asia.

On ilahduttavaa todeta, että varhat ennakkoluulot maalaisten ja kaupunkilaisen välillä vähenemistään vähenevät. Tottumattomasta kaupunkilaisesta on sentään suuri apu pelolla, joskaan hän ei pysty yksinään täyttämään puuttuvan maatyömiehen paikkaa. Mutta innostus ja työn tärkeyden ymmärtäminen lisää tulostakin. Tämä tosiasia on molemmin puolin todettu ja tunnustettu.

Jos kaupunkilainen vieraillee mailla vain sunnuntaisin ja maalainen on kaupunkilaistuttavansa vieraana ravintolassa, jää kummallekin kuva tuttavansa arjesta kokonaan hämäräksi. Yhteisissä sadonkorjuutalkoissa tullaan tuntemaan viikon arkipäiväinkin. Siellä opitaan tuntemaan ja arvostamaan toinen toistaan.

JUOLUKATKIN KÄYTTÖKELPOISIA.

Meillä on entisestään sellainen käsitys, että juolukoita ei voi syödä kovin suuressa määrin, koska ne aiheuttavat päänsärkyä. Juolukat eivät kuitenkaan ole myrkyllisiä, kuten moni luulee. Niitä voidaan käyttää aivan yhtä hyvin kuin muitakin marjoja ja erikoisen hyvin varsinkin yhdessä muiden voimakashappoisten marjojen kanssa.

Juolukat ovat väriltään sinisiä. Maku on makeahko, mutta laimea. Niitä kasvaa runsaasti suomailta ja niitä on helppo poimia. Punaisten viinimarjojen ja raparperin kirpeä happo laimenee huomattavasti, jos niitä käytetään yhdessä juolukoiden kanssa. Selviydymme sillä tavoin vähemmällä makeuttamisaineella.

Aikaisemmin valmistettiin juolukoista yleisesti juomia. Milloin juolukoita on runsaasti saatavissa, voidaan niistä valmistaa juolukkujuomaa ja käyttää tätä esim. kaljan asemesta työssä pelloilla ja niityillä.

Tuoreita juolukoita, voidaan käyttää aivan samoin kuin kaikkia muita marjoja, mutta kuten jo edellä mainittiin mieluummin yhdessä happamien marjojen kanssa.

Kun meillä on tänäkin vuonna vähän hedelmiä käytettävissä, on meidän otettava talteen kaikki käyttökelpoiset marjat. Juolukoista voimme saada monia maukkaita valmisteita.

— 50 VUOTTA täyttää huomenna, elok. 9 p:nä puutarhuri Valter Pulkkinen Tervakoskella. Puutarhuri Pulkkinen on Tervakoskella tointansa hoitanut jo yli kaksi vuosikymmentä ja ammattinsa ulkopuolella toiminut esim. innokkaana palokuntamiehenä. Lehteämme hän on koko sen olemassaolon ajan avustanut alansa ammattikysymyksissä. Parhaat onnittelemme puolivuosisataiselle.

— TEHTAAN UUTTA HÄLYTYSSIREENIÄ kokeillaan tänään klo 15, joten ei pidä hermostua, jos pahaa ääntä siihen aikaan kuuluu.

TÄLLÄ VIIKOLLA

haastattelimme Savossa heinätoisissa kesälomaansa viettänyttä pariskuntaa.

„Ei kai heinänteko hauskaa ollut sielläkään”, kysimme, „sade kai oli aina häiritsemässä kuten täälläkin?”

„Kuivuutta siellä ihmiset valittivat”, tuumivat he, „ei sateista heinänteolle ollut yhtään haittaa ja hyvin ne latoihin saatiin. Sadetta ne siellä juurikasveja ja kevätiljoja varten olisivat paljon runsaammin ottaneet”.

Eikö se ole ihmeellinen se luonnon järjestys. Täällä taas on valitettu koleutta ja sateen runsautta, mutta eiköhän sittenkin ilmat ole olleet just jätettiin sellaisia kuin pitääkin, kun koko maan ottaa huomioon. On satanut ja paistanut vuorotellen kuten asiaan kuuluu.

„Kyllä Savon puolessa isännät odottelivat hyvää satoa kaikista lajeista ja toivottavasti sellainen tulee täällä Hämeessäkin kun kaikki vaan saadaan kunnolla korjuuseen”, tuumailivat haastatteluvamme lopuksi.

KOTIRINTAMAN SUURSIIVOUS 1942.

Nykyaikainen sota kuluttaa erittäin runsaasti kaikkea tavaraa, on sitten kyseessä metalli-, kangas- tai kumituotteet. Kun vielä sota haittaa raaka-aineiden kuljetusta maasta toiseen sekä myöskin tuotannollista toimintaa, on ilman muuta selvää, että jokaisen maan on käytettävä kaikki raaka-aineensa mahdollisimman tarkkaan. Varsinkin meidän maassamme, missä kotoiset raaka-aineen saantimahdollisuudet niin metalleihin kuin kutomateollisuudenkin raaka-aineisiin nähden ovat rajoitetut ja kumiin nähden olemattomat, on tärkeätä, ettei mitään mahdollisuuksia jätetä käyttämättä.

Edullisin raaka-aine on romu ja jäte. Amerikassa on teollisuuden käyttämästä raaka-aineesta n. 40% saatu romuista ja jätteistä ja Saksassa on tämä prosentti saatu nousemaan 60%:iin asti. Kun näin on laita rikkaissa maissa, miksemme mekin täällä köyhässä Suomessa pyrkisi käyttämään kaikkea romua ja jätteitä mahdollisimman tarkoin.

Ellei nyt kotirintama ryhdy erikoisiin ponnistuksiin kaikkien nurkissamme vetelehtivien romujen ja jätteiden keruussa, voi käydä niin, että tulirintamalla taistelevilta pojiltamme loppuvat vaatteet ja amukset kesken. Mikä tämmöisestä on seurauksena, on ilman muuta selvää.

Nyt alkavassa „Kotirintaman Suursiivouksessa 1942” on tarkoituksena kerätä kaikki metalli- ja kumiromut sekä lumput, ovatpa ne mitä laatua ja miten pienissä palasissa tahansa. Tarkoitus on, että tämän jälkeen ei saa kenenkään nurkista enää löytyä vähäisintäkään romu- tai lumpsua.

Kanta-Hämeen Suojeluskuntapiirin toimesta pidettiin Seuralla t. k. 4 päivänä kokous, mihin oli kutsuttu eri paikallisten järjestöjen edustajia keskustelemaan siitä, miten Kotirintaman suursiivous olisi tällä paikkakunnalla järjestettävä. Kokoukseen oli saapunut 21 eri piirejä edustavaa henkilöä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin agr. Väinö E. Nieminen ja sihteeriksi hra R. Hasselström. Sotilasvirkamies S. Renko selosti aluksi tämmöisen keräilyn tarkoitusta ja tärkeyttä.

Kokouksessa valittiin erikoinen keräysneuvottelukunta, jonka tehtävänä on „suursiivouksen” järjestäminen tällä paikkakunnalla. Tähän keräysneuvottelukuntaan valittiin ins. Fj. Moring, agr. V. E. Nieminen, urakoitsija T. Valtonen, tilanhoitaja V. Kainu, rva A. Saajalahti, maanviljelijä L. Alfthan, opettaja P. Pietilä, nti Kaija Haukola ja opettaja Lea Jokinen, ins. Moring kokoonkutsujana.

Toivomme, että keräysneuvottelukunta hoitaa tehtävänsä kunnialla ja niin, että tällä paikkakunnalla suoritetaan todellinen suursiivous.

maamme perunasadosta

joutui viime talvena pakkasen saaliiksi — pilaantui huonosti rakennetuissa ja tarkoitukseen sopimattomissa perunakuopissa ja -kellareissa

Tämä merkitsee valtavaa ravinto-aineiden tuhlausta, johon meillä — eritoten nykyoloissa — ei ole varaa.

Näin korjaatte perunakellarinne ja -kuoppanne:

- 1 Ovet ja käyntiaukot — kuoppien iukkur — on tiivistettävä niin ette pakkaneen pääse sitä tietä tunkeutumaan perunasäiliöön.
- 2 Syyssateiden ja pintavesien tunkeutuminen kuoppiin on ehkäistävä.
- 3 Seinä- ja välikattorakenteet on saatava lämmön pitäviksi.
- 4 Seinä- ja laattarakenteet on eristettävä kosteutta vastaan.
- 5 Ilmanvaihtoa on tehostettava.

NYT on aika korjata PERUNASAILOT!

KANSANHUOLTO

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

elokuva

Kaksi Tyrolilaista

Stan Laurel — Oliver Hardy

Lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 45 ja UFA-katsaus.

Lapsille koko ohjelma sunnunt. klo 16.

Pääsy: 6.—.

HUUTOKAUPPA.

Vapaaehtoisella huutok. joka pidetään Napialassa Eero Lintusen luona maanantaina 10 p:nä elok. alk. klo 16. Myydään kaikenlaista irtainta omaisuutta, m.m. kasvavaa perunaa, polkupyörä y.m.

E. Lintunen.

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 33.

LAUANTAINA ELOKUUN 15 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko. Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40, 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.), 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI!

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin

Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

8,45 ja *autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 10.

Torstaina retki Poukapiirtille klo 19.

Hartaustilaisuus Vähikkälän koulussa perjantaina klo 19,30.

— Avioliittoon on kuulutettu luutnantti Taisto Johannes Lahtinen Hämeenlinnasta ja sairaanhoitajatar Viola Rantanen Tervakoskelta. Sotamies Sulo Antero Helander Meikkolasta ja neit Ida Maria Sunikka Tarinmaalta.

„MAKKARA KIRISEE KIUKAHALLA, MINÄ PERSO PENKIN ALLA.”

Tämä vanha, kaunis ja puhuva sananparsi tulee mieleen katsoessa nykyihmisten puuhailua leivän ja särpimen hankkimiseksi. Jokaisella on täysi työ „omavaraistalouteen” pääsemiseksi ensitalven elintarvikekamppailua odotellessa. Meidänkin kylässämme on puutarha- ja perunapalstatyö huolitellumpaa kuin tuskin koskaan ennen. Harvennus- ja käytettyjen juurikkaiden naatit käytetään tarkkaan, niitä ei enää näe lojumassa puutarhapientareilla. Marjastus on niin vilkasta, että tänä vuonna tuskin jää Tervakosken metsiin marjoja mätänemään. Sieniä lähenee ja alkaa jo ollakin, joten niidenkin keräilyyn valmistaudutaan varmasti samalla innostuksella.

Erikoisen lukunsa vaatisi „karjatalous”. Niitä lukuisia sikoja, vasikoita ja lampaita, joita kyläläisillämme on kasvattamassa, vaalitaan ja hoidellaan ja niille koetetaan parhaat palat antaa. Nyt se vasta huomataan, miten paljon arvokasta rehua on jäänyt muina vuosina nurmikoillemme ja metsiimme mätänemään. „Kyllä tämäkin kuorma vastaa ainakin viittäkymmentä grammaa lihaa”, lausui eräsikin mies työntäessään suurta heinäkuormaa kottikärryillä kotipihalleen kuumaan syksyn varalle. Niin tunnettiin kaikki „makkaran kirinän kiukahalla” ja sen valmistumista odotellessa jaksamme tehdä työtä ja puuhata, emmekä istu persona penkin alla kuten kissa, jota otsikomme sananparsi tarkoittaa.

Olisikohan näistä puutteen vuosista mitään oppia otettavissa vastaisten, taas hyvien päivien varalle? Olisi varmasti paljonkin. Hyvinäkään aikoina ei olisi syytä jättää rehuja käyttämättä ja hyötyä tuottamatta. Ei olisi varaa jättää marjoja ja sieniä metsiin mätänemään, eikä tuhlaten käsitellä polttopuita.

Silloinkin pitäisi kuluttaa vaatteensa ja kenkensä tarkkaan, yhtä tarkkaan kuin nyt on pakko tehdä.

Tämä kaikki olisi kansantaloudellisesti sargen arvokasta. Vaikka emme taas normaaliaikojen tullen eläisikään aivan „skotlantilaisesti” niin suuremmalla säästäväisyydellä ja hyödykkeiden tarkalla tahtenotolla varmasti pikemmin sivuuttaisimme ne vaikeat ajat, jotka ryssä hyökkäyksillään on koko kansallemme toimitanut. Oikoot siis nämä pulavuodet oppivuosia jokaiselle talouselämän järjestämiseksi niin, että pian jälleen pääsemme siihen onnelliseen olotilaan, jossa rauhan päivinä elimme. Siihen pääsemme nopeimmin sillä, että jaksamme odottaa, vaikka „makkara kirisee kiukahalla.”

70 VUOTTA

täytti eilen, elokuun 14 päivänä, lumppuholanderimies Mauri J. Saarela Tervakoskella. Herra Saarela on syntyperäisiä tervakoskelaisia ja on hänellä nyt 55 vuoden palvelusaika Tervakoski O. Y:ssä. Pirteänä ja reippaana hän yhä jatkaa tointansa aivan kuten ennenkin ja samassa työssä hän on ollut nyt jo puoli-vuosisataa. Kylämme yleisiin rientoihin on herra Saarela osallistunut, palokuntatyöhön ja osuustoimintaan, kuului nykyisinkin Tervakosken Osuuskaupan hallintoneuvostoon. Pyydämme lausua vaikka vähän myöhästyneenkin onnittelumme.

— 70 VUOTTA täyttää maanantaina elokuun 17 päivänä, rouva Amanda Aaltonen Tervakosken kartanossa.

— Sahalahden kansakoulun alakoulun opettajaksi on valittu ja lopullisesti hyväksytty opettaja Mirja Salonen Tervakoskelta.

KAHVINKORVIKKEITA.

Monista korvikeaineista saadaan sinänsä käytettynä erinomaista pannuun pantavaa, mutta niinkuin paras kahvi, niin saadaan paras korvikekin onnistuneista sekoituksista.

Kokeilun tuloksena on esim. seuraavat sekoitukset todettu hyväiksi: „Sotamokka”, missä on yksikahdesosa s'kuria ja yksikahdesosa sokerijuurikasta. „Punajuuripavut”, yksikolmasosa punajuurta ja kaksikolmasosa voikukanjuurta. „Hernekahvi”, yksikahdesosa herneitä ja yksikahdesosa sikuria. „Ruissalon kahvi”, yksikolmasosa sokerijuurikasta, yksikolmasosa tammenterhoja, yksikolmasosa ruista.

KIITOS.

Parhaimmat kiitokseni kaikille niille, jotka muistivat minua 50-vuotispäivänäni.

Valter Pulkinen.

TÄLLÄ VIIKOLLA

kysyimme Tervakosken Padon puheenjohtajalta, missä haminassa urheilu ja erikoisesti poikaurheilu on kylässämme?

„Kehua ei saata”, vastasi hän, „ilmatkaan eivät ole olleet suotuisia ja pojillekin asetetaan kaikenlaisia vaatimuksia elintarvikekampailun alalla. Mutta jokin on sentään toimittu. Tällä viikolla oli yhdet poikien urheilumerkkisuoritukset ja toiset on aikomus vielä pitää kaisyyskuun kuluessa. Onhan sitäpaitsi joka tiistai pidetty pesäpalloharjoituksia ja joka torstai jalkapalloharjoituksia”.

„No onhan siinä toimintaa noin etukäteen, mutta onko ollut kilpailuja”, kysyimme.

„Sotilaspojat ovat pitäneet kilpailuista huolen”, vastasi puheenjohtaja, „onhan kylämme nuori polvi jo ottanut yhteen Kärkölän poikien kanssa, silloin tosin saaden selkäänsä ja ensi pyhänä taas heillä on yhteenotto Vähikkälän sotilaspoikien kanssa”.

„Uimaharrastus on kai ollut lamasaa” kysyimme vielä.

„Sitä ei voi puhua. Eihän tänä kesänä ole ollut mitään erikoista uimakoulua, kuten muina kesinä”, vastasi haastateltavamme, „mutta ainapa siellä on uimarannalla yleisöä näkynyt, kunhan ilmat ovat olleet suotuisia”.

Kiitimme puheenjohtajaa antamistaan tiedoista ja lausimme toivomuksena, että tulevat ne vielä suotuisimmatkin ajat urheilujen suoritukseen.

TUOREITA MEHUJA.

Niitä voidaan valmistaa myös happamina ja AIV:llä tai jollakin benzoe-happoista natriumia sisältävällä aineella säilötyinä. Jos on käytettävissä mehumylly, jauhetaan sillä raparperit tai marjat, mehu siivilöidään ja pannaan pulloihin. Myllyn puutteessa rikotaan marjat survomalla ennen siivilöimistä. Näin säilyvät kuumentamatta raparperi, puolukka ja karpalo sekä punainen viinimarja. Varmimmin säilyvää saadaan tuoremehusta kuumentamalla mehu pulloissa. Kuumentaminen suoritetaan siten, että tavalliseen tapaan täytetyt mehupullot korkataan löyhästi ja pannaan ristikoiden päälle korkeaan kasariin käyttäen jotain väliainetta, etteivät pullot kosketa toisiaan (esim. umpiokasari). Kasariin kaadetaan kylmää vettä niin runsaasti kuin pulloissa on mehua. Kasarin kansi suljetaan ja vesi kuumentetaan 80 C, jos on käytettävissä mittari. Ellei mittaria ole, annetaan veden kuumentua kiehumapisteeseen saakka, jonka jälkeen kasari nostetaan miedommalle tullelle, jotta lämpö pysyisi samana. 10 min. kuluttua nostetaan pullot kasarista ja korkit painetaan kiinni. Samalla tavoin kuumentetaan soseitakin pulloissa.

SUOJELKAA AITOJA.

Paikkakunnan maanviljelijät ovat pyytäneet meitä sienien ja marjojen kerääjille huomauttamaan, että he metsissä liikkueensa suojelisivat aitoja ettei karja pääsisi luvattomille teille. Juuri äskettäin oli erään maanviljelijän aita rikottu ja karja päässyt viljapeltoon. Sellaiseen meillä ei nyt ole varaa.

Jokainen metsissä liikkua ottakoon siis tarkoin tämän toivomuksen huomioon, sillä viljan säästäminen on tällä hetkellä kaikkien yhteinen asia.

VÄHIKKÄLÄN SEURATALO Oy:n

ylimääräinen

yhtiökokous

pidetään seuratalossa 16 p:nä elokuuta klo 17. Kokoukseen osanotto suotava.

Johtokunta.

LÖYDETTY 7.8 pieni summa rahaa

Periä saa Sidehuoneelta.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

e l o k u v a n

Alexanderin
Jazzi-yhtye

Tyrone Power — Alice Faye
Don Ameche

Lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 46
ja UFA-katsaus.

Kielletty lapsilta.

Lapsille katsaukset sunnuntaina klo 16.

Pääsy: 6:—.

Metsästyskielto.

Täten kielletään kaikki metsästys Tervakoski Osakeyhtiön mailla. Kaikki varemmin yksityisille, myöskin yhtiön palveluksessa oleville henkilöille myönnetty metsästysluvat peruutetaan. Metsästys Tervakoski Osakeyhtiön mailla on sallittu vain Tervakosken Metsästyseura ry:n tämän päivän jälkeen antamalla kirjallisella luvalla.

Tervakoskella elok. 11 p:nä 1942
Tervakoski Osakeyhtiö.

Ilmoitus.

Ostokorttiansomuslomakkeita on vielä saatavana Tervakosken Kansanhuollon toimistosta t. k. 17—18 p:nä kello 9,30—11,30 ja on ne huolellisesti täytettyinä jätettävä sulkemattomassa kirjekurressa allekirjoittaneelle t. k. 24 p:nä Tervakosken Seurahuoneella.

Tervakoskella elok. 15 p:nä 1942.
Artturi Wallinheimo.

Ilmoitus.

Perunamaanvuokria peritään kuluvan kuun 20—27 päivän välisenä aikana Maatalouskonttorissa.

Tervakoski Osakeyhtiö.

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 34.

LAUANTAINA ELOKUUN 22 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Oikarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoinna arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,06 (p.j.) 8,34, 11,24 (p.i.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.) 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

** Tervakoskelta ,, 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin Loppelä 14,45. Sunnuntaisin Loppelä 12,45.* 8,45 ja *autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 10. Sankarihautaus klo 12. Hartaustilaisuus Hallakorven Haapasaaressa klo 14.

Lähetyssempeluseura tiistaina kello 19 Lepolassa Virtasella.

Hartaustilaisuus perjantaina kello 19,30 Napialan Nuutilassa.

— Avioliittoon vihittiin lauantaina, elok. 15 p:nä luutnantti Taisto Lahtinen Hämeenlinnasta ja sairaanhoitajatar Viola Rantanen Tervakoskelta. Sunnuntaina, elok. 16 p:nä vihittiin avioliittoon Jyvä kylässä hra Kauko Olavi Henriksson Jyväskylästä ja nti Anna-Liisa Kilpinen Tervakoskelta.

Isänmaan puolesta kaatuneita.

On saapunut murheellinen viesti, että kairintamalla on 12. 8. 42. saanut isänmaan puolesta sankarina henkensä uhrata korpraali Arvo Aleksander Vainio Tervakoskelta. Korpraali Vainio oli syntynyt Lopella 22. 4. 1912 ja tuli Tervakosken tehtaan palvelukseen 12. 6. 1934 toimien koko ajan bobinaosastolla. Sekä talvisodan että nykyisen sotamme oli hän alusta asti mukana. Sankarivainajaa lähinnä jäi suremaan puoliso Raili, o. s. Siltola, sekä pieni tytär. Kaipauksen tuntein muistelevat vainajaa aseveljet ja työtoverit.

Kairintamalta saapuneen ilmoituksen mukaan on siellä 17. 8. 42. sankarikuoleman saanut korpraali Pentti Johannes Kukkola Sauvalasta. Korpraali Kukkola oli syntynyt Janakkalassa 21. 6. 1917 ja jäivät häntä lähinnä suremaan vanhemmat ja neljä sisarusta.

Meihin vedotaan jälleen . . . .

„Kotirintaman suursiivous 1942” on kuluneena viikkona ollut parhaillaan käynnissä. Armeijalle on saatava tarvikkeita ensi talveksi, siviiliväelle niin ikään ja työväestölle on saatava työtilaisuuksia. Nyt tarvitaan rauta- ja metalliromua, puolijaloja metalleja, kumiromua ja lumpuja. Tämä uusi suurkeräys suoritetaan, kuten lehdesämme jo aikaisemmin on il-

moitettu, Kanta-Hämeen sk. piirin alueella iskuviikkojen luontoisesti aikoina 16. 8. — 23. 8. 42 ja 20. 9. — 27. 9. 42.

Kaikki se tavara, joka jatkuvasti lojuu ullakoilla, nurkissa, vajoissa ja muuallakin kerätään nyt hyödyttömästä olotilastaan hyödylliseen ja tuiki tarpeelliseen käyttöön. Romuna nurkissa sillä ei ole juuri minkäänlaista arvoa, mutta kun sitä käytetään tehtaissa raaka-aineena, niin se muuttuu uudeksi, kunnolliseksi ja tärkeäksi tavaraksi, jota voidaan käyttää mitä moninaisimpiin tarkoituksiin molemmilla rintamilla, täällä kotoisella ja siellä jossakin. Nykyisen sotatilanteen vallitessa ei noita raaka-aineita, joita tässä mainittu romu sisältää, ole ulkoapäin saatavissa teollisuutemme käyttöön, siksi on raaka-aine nyt hankittava omasta takaa. Ja meillä on sitä paljon — romuna. On totta, että useaan otteeseen on jo toimitettu romunkeräyksiä erikoisesti puolustusvoimiemme tarpeeksi ja kerrassaan suurenmoisella tuloksella. Mainittakoon, että viime vuoden lopulla toimeenpannalla lumpukeräyksellä saatiin niin paljon kokoon villa- y. m. lumpua, että niistä saatiin tehtaissa kudottua meidän poikjemme vaatetukseen kokonaista 600,000 m kangasta. Se on suuri kangasmäärä.

Etsi ja laita hallussasi olevat romut jo ennakkolta luovutuskuntoon. Jokaisen antama vähäinenkin apu on nyt tarpeen. Keräyksen suorittajat vetoavat tässä armeijamme ja koko kansamme yhteisessä asiassa juuri sinuun. Mitä enemmän näitä armeijallemme ja siviiliväestöllekin välttämättömiä tarvikkeita saadaan kokoon, sitä turvallisemmin voimme ajatella ensi talvea ja sen koettelemuksia. Näistä keräyksistä kertyneet varat luovutetaan invaliideille ja maanpuolustustarkoituksiin.

Etelä-Janakkalassa kerätään luovutuskuntoon laitettut romut keräysvarastoihin 30. 8. 42.

T O M A A T I T.

Tomaatti on arka kylmälle. Läm-
mön laskeutuminen elokuun öinä ehkä
lähelle nolaa hidastuttaa huomattavasti
kasvin kehitystä ja hedelmien kypsy-
mistä. Olisikin syytä varata esim. seinus-
talla kasvaville tomaateille joitakin va-
paita lava- tai muita ikkunoita, jotka
asetetaan nojalleen seinää vasten kasvin
suojaksi. Päivisin suojus kohottaa lämpö-
määrää, ja yöksi voi vielä kylmän estä-
miseksi laittaa pystyyn asetettujen lasien
päälle katon pergamiinipaperista tai lau-
doista. Tällaisissa „kaitioissa” hedelmät
kypsyvät, vaikka sattuisi halla-öitäkin.

Tomaatit on latvottava, niin että
niissä avomaalla on vain kolmisen tert-
tua, joita niitäkin harvennetaan sopivasti
raakileista. Liikojia lehtiä on myös pois-
tettava, varsinkin jos ne varjostavat to-
maatteja.

Nopeimmin saa kypsiä tomaatteja,
jos irroittaa täysin paisuneet raakileet
tertuista ja siirtää ne kypsymään aurin-
koiselle ikkunalle tai — mikä vieläkin
parempi — pakkaa ne laatikoihin turve-
pehkun, lastuvillan tai lehtipuun saha-
jauhon sisään. Laatikko säilytetään vii-
leähkössä paikassa. Tarkastus on suori-
tettava silloin tällöin ja kypsyneet to-
maatit poistettava. Tällä tavalla kehitet-
tyinä tomaattien maku ei luonnollisesti
ole yhtä ensiluokkainen kuin auringossa
kypsyttäessä, mutta joka tapauksessa
tydyttävä. Mikäli tertuista täten pois-
tamme kehittyneimmät raakileet ja kyp-
syttämme ne erikseen, jäljelle jääneet
tomaatit edistyvät nopeammin.

TÄLLÄ VIHKOLLA

kysyimme eräältä sattumalta tapaamal-
tamme metsämieheltä, miten ensi talven
halkotilanne näyttää jäsestyvän, olemme-
han tässä lehdessä kuulleet siitä selostuk-
sia oman paikkakuntamme kohdalta, jos-
sa se myöskin on vaikea.

Hän selosti: „Polttopuuhakkuut alu-
eellamme, kuten kautta linjan yleensäkin,
eivät ole edistyneet toiveiden mukaisesti.
Viime kuun loppuun oli suoritettu vain
70 % hakkuista. Meillä on vielä jonkin
verran aikaa täydentää hakkuilla poltto-
puuvarastoja, joten kaikkien olisi yritet-
tävä asian hyväksi toimia ja olla hak-
kuissa mukana. Maaseudulla lepikkojen
rasiin kaadolla voitaisi polttokelpoista
tavaraa runsaasti varata sekä omaan käyt-
töön, että muillekin”.

Polttopuiden rasiin kaadosta on leh-
temme toimitukselle tullut useita kehoit-
tavia kirjoituksia, joita ahdas tilamme
ei ole sallinut julkaistavaksi. Tämä rasiin
kaato pitäisi olla vanha ja koeteltu kei-

Kotirintaman suursiivous 1942.

ETELÄ-JANAKKALAN MIES JA NAINEN! LUOVUTA TALOSSASI OLE-
VAT JÄTTEET TEOLLISUUTEMME RAAKA-AINEIKSI!

KERÄÄ TARKOIN JA JÄRJESTÄ LUOVUTUSKUNTOON:

RAUTAROMU,

käyttökelvottomat peltiastiat ja -esineet, loppuunkuluneet työkalut,
hevosenkengät y. m.,

KUMIJÄTTEET,

hyljätyt kumijalkineet, kalossit, pyöränkumit y. m.,

LUMPUT,

kaikenlaiset vaatejätteet, vanhat köydet, säkit y. m.

NE NCUDETAAN KOTOASI SUNNUNTAINA 30. 8. 42.

JOS SINULTA ON AIKAISEMPIIN KERÄYKSIIN JÄÄNYT LUOVUTTA-
MATTA KUPARI-, MESSINKI, TINA- TAI MUUTA SELLAISTA ARVOKKAAM-
PAA ROMUA, NIIN LUOVUTA SEKIN NYT „SUURSIIVOUKSEEN”!

NE TULOT, JOTKA KERÄYKSESTÄ SAADAAN, KÄYTETÄÄN MAAN-
PUOLUSTUSTARKOITUKSIIN JA INVALIIDIHUOLTOON.

Vuokrattavana.

2 huonetta käsittävä rakennus, sauna
ja tarpeelliset ulkorakennukset anne-
taan vuokralle toistaiseksi.

Lähemmin

Napialan Nahkatehdas.

no. Puut kuivuvat nopeammin lehdistön
kautta tapahtuvan haihtumisen vuoksi.
Kylässämmehän pitäisi vielä syksyn ku-
luessa suorittaa uusia talkoohakkuita,
asiantuntijat päättävät, tuleeko lehtipui-
den rasiin kaato meillä päiväjärjestykseen.
Haastattelemamme metsämies oli oikeas-
sa siinä, että polttopuutilanteen selvittä-
minen on totisesti jokaisen yhteinen asia.

— Kihlauksensa ovat julkais-
seet stm. Erkki Ahola Hallakorvesta ja
nti Helga Forsström Rauhalasta.

— Kihlauksensa ovat julkais-
seet stm. Lauri Närvänen Mäntyhar-
julta ja nti Hellä Vainio Vähikkälästä.

— KAPTEENIKSI on Yli-
päällikön päiväkäskyllä 14. 8. 42. ylen-
netty m. m. luutnantti Leevi Akseli Syr-
jänen.

— KANSAKOULULAISET. Ko-
kous koululla ensi maanantaina kello 18.
Talkoopäiväkirjat mukaan.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

e l o k u v a n

Hyvästi Mr. Chips

Robert Donat — Greer Garson

Lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 47
ja UFA-katsaus.

Lapsille koko ohjelma sunnunt. klo 16.

Pääsy: 6:—.

NAPIALAN — UHKOILAN
POJAT!

Tänään, lauantaina klo 19 peruste-
taan oma poikaoastomme. Kokoon-tu-
minen Laukkasten mäen rinteelle.

KIITOS.

Parhaimmat kiitokseni kaikille niil-
le, jotka muistivat minua 70-vuotis päi-
vänäni.

Mauritz Saarela.

— Pesäpalloa pelasivat viime
sunnuntaina Tervakosken ja Vähikkälän
sotilaspojat. Peli oli kireä koko matkan
ja vasta lopussa sai Tervakoski johtojuok-
sun, tulos 8—7 Tervakosken hyväksi.

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 35.

LAUANTAINA ELOKUUN 29 p:nä.

1942.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL.

TILAUSHINTA: 15.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 50 p. mm.

Viikkolista:

Tohtori Olkarinen vastaanottaa potilaita Tervakosken Sidehuoneessa joka keskiviikko klo 11—15.

Hammaslääkäri tohtori Castrén vastaanottaa potilaita Sidehuoneessa tiistaisin klo 8,30—12.

Lääkkeiden myynti ja siteitten muutto suoritetaan Sidehuoneessa arkipäivisin klo 11—12,30.

Tervakosken Postitoimisto pidetään avoimena arkipäivinä 8,30—9,45, 10,10—12 ja 16—18 sunnuntaisin 10,30—11,30.

Lainakirjasto on avoinna joka keskiviikko.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Junien kulkuvuorot:

Riihimäeltä lähtevät junat:

Etelään: 5,00, 6,35 (p.j.), 6,55, 7,45 (p.j.), 8,05 (p.j.), 8,34, 11,24 (p.j.), 15,47 (p.j.), 16,15, 18,30, 21,13 (p.j.), 21,40 22,58 (p.j.).

Itään: 5,50, 8,47, 11,15, 13,40 (p.j.), 17,10, 18,25 (p.j.), 20,14, 21,44 (p.j.), 23,05.

Pohjoiseen: 6,55, 8,42 (p.j.), 10,37, 14,14 (p.j.) 18,32 (p.j.), 20,16, 21,25 (p.j.).

Ryhtylästä lähtevät junat:

Etelään: 8,12, 17,57, 22,39 (p.j.).

Pohjoiseen: 7,08, 10,51, 20,29.

Linja-autot:

RIIHIMÄKI — TERVAKOSKI

Kaikkina päivinä paitsi tiistaisin ja perjantaisin.

Läht. Riihimäeltä klo 13,50 ja 17,00.

„** Tervakoskelta „ 15,15 ja 17,30.

Lopen auto lähtee Hämeenlinnaan noin

Lopelle 14,45. Sunnuntaisin Lopelle 12,45.*

8,45 ja *autoasemalta. ** torilta.

— Viikkolistan kaikki ilmoitukset eivät toistaiseksi ole ehdottomasti voimassa.

KIRKOLLISIA UUTISIA:

Sunnuntaina jumalanpalvelus klo 10. Sankarihautaus klo 14.

— Avioliittoon on vihitty stm. Sulo Helander Melkkolasta ja nti Iida Sunikka Tarinmaalta.

— 70 vuotta täyttää perjantaina, syyskuun 4 p:nä sairaanhoitajatar, neiti Elina Kotka Tervakoskella. Neiti Kotka on valtion sairaalassa täysinpalvellut sairaanhoitaja ja on nyt noin vuosikymmenen nauttinut ansaittua lepoa omassa „Tonttula“-huvilassaan.

Loma-ajan käyttö sotasyksynä.

Kuluva kesä on tälläpaikkakunnalla ollut harvinaisen sateinen ja kylmä. Sademäärä ei kylläkään ole ollut erikoisen runsas, mutta se, että miltein joka päivä on tullut vettä, on vaikuttanut haitallisesti eri viljakasvien valmistumiseen. Tästä on johtunut, että viljankorjuutyöt lykkäytyvät tavallista myöhäisemmiksi ja että kaikki sadonkorjuutyöt pakkautuvat yhteen kasaan ja syksystä tulee poikkeuksellisen kiireinen. Ruis on nyt jo leikkattu ja osittain puitukin. Ohraakin on jo paikoin päästy leikkaamaan samoin kuin kaurankin leikkuu on kuivimmilla paikoilla voitu aloittaa. Pääosa ohrasta ja kaurasta tulee todennäköisesti kuitenkin vasta alkavalla viikolla korjuukelpoiseksi. Paikoin voitaneen jo alkavalla viikolla päästä leikkaamaan kevätvehniäkin. Tuleva viikko tulee todennäköisesti olemaan maataloustöissä erikoisen työntäyteinen.

Ottaen huomioon sen, että nyt on paras osa maatalousväestä sotahommissa ja että koko maan elintarvikehuollon kannalta on mitä tärkeintä, että koko sato tulee aikanaan ja kunnolla korjatuksi, on tehtaan johto päättänyt panna tehtaan ensiviikoksi seisomaan ja päästää suurimman osan henkilökuntaansa lomalle.

Järjestäessään tehtaan seisomaan kiireellisimmän sadonkorjuun aikana toivoo tehtaan johto, että mahdollisimman monet tehtaan henkilökuntaan kuuluvista osallistuisivat sadonkorjuutöihin lähi ympäristön tiloilla. Yhtiön omilla tiloilla ei montakaan tehtaan henkilökunnasta tarvita, mutta lähiympäristössä on monia tiloja, joilla vähäininkin ylimääräinen apu on erittäin suotava. Tietysti mikään ei estä matkustamasta kauemmaksi, kun vaan muistetaan, että ensitalven ruokaannosten suuruus riippuu aivan ratkai-

sevasti siitä, miten nyt saadaan sato korjatuksi ja että ne jotka eivät nyt osallistu sadonkorjuutöihin, vaikka heillä olisi siihen mahdollisuuksia, eivät ole oikeutettuja talvella moittimaan kansanhuoltoviranomaisia, jos korttiannokset pienenevät ja mikä pahinta, jäävät saamatta.

Paitsi viljankorjuu vaatii myöskin tulevan talven polttoaineen hankinta vielä runsaasti työtä. Ellei saada riittävästi polttoaineita, ei ensi talvena lämmitellä eivätkä tehtaot pyöri. Tässä mielessä on myöskin paljon vielä tehtävää. Jotta kenenkään ei tarvitsisi valittaa sitä, että ei ole hyödyllistä työtä, vaikka haluaisikin sitä tehdä, järjestetään yhtiön omistamiin lähimetsiin halonhakkuu mahdollisuuksia kaikille sitä haluaville.

Marjojen poiminta ja sienien keruu ovat kyllä erittäin tärkeitä ja hyödyllisiä toimenpiteitä tulevan talven ravintoainetilannetta silmälläpitäen, mutta niiden avulla ei kuitenkaan täysikasvuinen ihminen saa samaa kaloriamäärää päivän kuluessa kokoon kuin työskentelemällä viljankorjuussa. Paras työn jako olisi se, että kaikki terveet miehet sadonkorjuutöihin ja halonhakkuuseen, työkykyiset naiset sadonkorjuutöihin sekä heikommat naiset ja lapset keräämään sieniä ja marjoja.

Uskoen, että se kiitettävä talkooinnostus, mitä lukuisat tehtaamme henkilökuntaan, niin konttori kuin työväkeenkin kuuluvat ovat osoittaneet, tarttuisi toistaiseksi vain omaa mukavuuttaan ajatelleisiinkin yhdyskuntamme jäseniin, toivomme, että kukaan kynnelle kykenevä ei nyt jää sadonkorjuutöissä sivusta katsojaksi ja, että kaikki se mitä sadonkorjuutöissä on tehtävissä, tehdään.

Erikoisesti tekisi mieleemme teroittaa nuoren polven mieleen, että lähinnä heidän tulevaisuutensa hyväksi nyt paras osa miehistämme taistelee tuliinjolla ja, että heidän hyväksi myöskin monet

vanhukset ja naiset nyt kotirintamalla ponnistelevat yli voimiensa. Nuorten poikien ja tyttöjen luulisi myöskin tästä syystä ymmärtävän, että heidän ei sovi nyt kuljeskella laiskana, vaan tulisi heidänkin tehdä voitavansa yhteisen asian eteenpäin viemiseksi.

V. E. N.

SANKARIHAUTAUS.

Viime sunnuntaina kokoonnuttiin jälleen Tervakosken sankarihaudan ääreen, tällä kertaa isänmaalle henkensä uhrannutta Arvo Vainiota saattamaan hänen viimeiseen lepoon.

Soittokunnan soitettua Kothenin hymnin, armeijan kunniamarssin ja kunnialaukausten kajahdettua, puhui pastori Laasio kaikkensa jo kahdessa sodassa maallensa ja kansallensa antaneen soturin muistolle ja lausui lohdutuksen sanoja nuorelle leskelle ja muille omaisille, jotka hartain, palavin rukouksin olivat tukeneet nyt lepoon kaikista raskaista kokemuk-sista pääsystä rakkaintansa: „Herra on lähellä kaikkia, jotka häntä avuksensa huutavat, kaikkia, jotka totuudessa häntä avuksensa huutavat”. Niin hartaasti kuin sankarihaudata päivittäin sivuuttaneet ja nähneet paikkakuntalaiset olivatkin toivoneet, ettei siihen enää tarvitsisi uusia uhreja kätkeä, niin toisin oli Jumala parhaaksi katsonut, ja tänä kirkkaana, aurinkoisena sunnuntaina kohosi jälleen sankarihaudallemme uusi runsain, loistavin kukin koristettu kumpu muistuttamaan kaikkia yhä uudestaan siitä, mitä kokomaan ja kansan puolesta ollaan valmiina joka hetki uhraamaan.

Saattoväki lauloi virsistä 261 ja 600 muutaman säkeistön ja soittokunta soitti „Vaipuos helmaan synnyinmaasi armaan” sekä viimeiseksi „Oi, kallis Suomenmaa.”

Lukuisten seppelten joukossa oli Suojeluskunnan, Lotta-Svärd p. o:n, vainajan joukko-osaston komentajan, majuri Laurikaisen sekä vainajan oman yksikön tulenjohtueen poikien seppel. Presidentti Kallion ja Aseveliliiton adresseilla kunnioittivat m. m. paikallinen Aseveliyhdistys ja lukuisat ystävät vainajan muistoa.

KIITOS.

Lausun täten sydämelliset kiitokseni mieheni Arvo Vainion ase- ja työtovereille, paikalliselle Suojeluskunnalle, Lottasvärd ja aseveliyhdistyksille sekä kaikille niille, jotka kunnioittivat hänen muistoaan ja ovat ottaneet osaa suureen suruuni.

Raili Vainio.

— YHTIÖN KEMISTI, maisteri Birgit Salovius, joka kesäk. 1 p:stä 1934 on ollut yhtiön palveluksessa, siirtyy kuun vaihteessa Helsinkiin toiseen toimeen.

Huomenna kolkuttaa romunkokooja ovellesi!

Oletko jo suorittanut „Suursiivouksen” talossasi tai kodissasi ja kerännyt romusi luovutuskuuntoon?

Tänään vielä ehdit, jos olet sen viikolla unohtanut tehdä!

Janakkalassa

maksetaan syyskuun sotakuukausipalkat, asevelvollisten vanhemmille tulevat sotilasarvustukset sekä sotapalveluksessa olevien vuokrat rahat kunnan toimistotalon yläkerrassa Turengissa asevelvollisten sukunimien mukaisessa aakkosjärjestyksessä seuraavasti:

Keskiviikkona syyskuun 2 p:nä klo 9—11 kirjaimet A—L.

Torstaina syyskuun 3 p:nä klo 9—11 kirjaimet M—Ö.

sekä Tervakosken Seurahuoneessa keskiviikkona syyskuun 2 p:nä klo 16—17 kaikille Etelä-Janakkalassa asuville. Ilmoitettuja maksuaikoja kehoitetaan tarkoin noudattamaan.

Janakkalassa 26 p:nä elok. 1942.

Kunnallislautakunta.

Tähkien poiminta.

Koska jo tänä syksynäkin on havaittu, että useat tähkäpäiden poimijat ovat nypineet tähkiä seipäille ja kuhilaille korjatusta elosta, ei tähkäpäitä saa menä noukkimaan muualta, kuin semmoisilta pelloilta, mistä vilja on jo korjattu pois.

Maatalouskonttori.

Lokakuussa poikiva

lehmä

myytävänä E. Niemellä Lintuniemessä.

Lotat!

Kokous tiistaina, syysk. 1 p:nä klo 19 lottahuoneessa. Lottia pyydetään mikäli mahd. tuomaan sieniä ja marjoja kokoukseen; edelliset perataan yhdessä Seurahuoneen tarpeita varten, marjat lähetetään sotasaraloihin isänmaalle terveytensä uhraneille.

Puheenjohtaja.

— NUORTENTALKOIDEN jäsenet myöskin huomenna romunkeräykseen! Tervakosken lapset kerääntykää klo 9 tehtaan sillan luo, Paiston lapset klo 10 Paiston kartanolle ja Tietyn — Pajunojan lapset klo 10 maantielle Silvan kohdalle. Kokoontumispaikoilla saatte ohjeet ja opastajat. Tämä keräys merkitään myöskin merkintäkirjaanne.

MAKAT

tarjoavat tarpeellista vaihtelua ruokavalioon talven aikana.

SIENET

sisältävät runsaasti valkuaisaineita.

SAILONTA

on tänä syksynä suoritettava huolella.

PERUNAKELLARIT

on ajoissa tuuletettava ja kunnossattava

POLTTOPUUT

on myös ajoissa varattava, käyvät ja risut kerättävä.

ROMUT

luovutetaan yleiseen keräykseen uudelleen jalostettaviksi.

Syksyn uutteruus antaa tuloksia koko talven!

KANSANHUOLTO

TERVAKOSKEN KLUBIN

Elokuvateatteri

esittää

Suomi-Filmin

Ryhmy ja Romppainen

Reino Valkama — Oiva Lahtela
Kirsti Hurme.

Lisänä

PUOLUSTUSVOIMAIN KATSAUS N:o 48
ja UFA-katsaus.

Lapsille koko ohjelma sunnunt. klo 16.

Pääsy: 8.—.

Tervakoski 1942.
Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino.